MAGYAR BENCÉS KONGREGÁCIÓ
PANNONHALMI FŐAPÁTSÁG
ÁLTAL FENNTARTOTT

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium

Pedagógiai Program

TUDÁS – LELKISÉG – SZOLGÁLAT

2026

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

Tartalom

1. Bevezető 4
1.1 A pedagógiai program jogszabályi háttere és egyéb szabályozói 5
2. Az iskola nevelési programja 7
2.1 Pedagógiai céljaink 7
2.2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei 7
2.3 Pedagógiai tevékenységünk 7
2.4 Pedagógiai feladataink 7
2.4.1 Az iskola vallási élete, ünnepei, hagyományai 8
2.4.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 8
2.4.3 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 9
2.4.4 Egészségfejlesztési feladatok 9
2.4.5 A magyar néphagyományok őrzése 10
2.4.6 Pedagógusok helyi, intézményi feladatai 11
2.5 Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos tevékenység helyi rendje 13
2.5.1 Felzárkózatást segítő tevékenység 13
2.5.2 A tehetség kibontakozását segítő tevékenység 17
2.6 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje 18
2.7 Az iskola külső kapcsolatrendszere 18
2.7.1 Együttműködés a szülőkkel 19
2.7.2 Együttműködés az öregdiákokkal 20
2.7.3 Együttműködés más iskolákkal 20
2.7.4 Együttműködés szociális és társadalmi szervezetekkel 20
2.7.5 Együttműködés felsőoktatási intézményekkel 20
2.7.6 Együttműködés a médiával 20
2.8 A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység 21
2.8.1 Az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységei 21
2.8.2 Irányelvek bántalmazás esetén 22
2.9 A környezeti nevelés programja (Zöld Föld) 23
2.9.1 Környezeti nevelés területei és színterei 23
2.9.2 Környezeti nevelés a tanórán kívüli foglalkozásokon 23
2.9.3 A környezeti nevelést szolgáló módszerek 23
2.9.4 A környezeti nevelésben résztvevők 24
2.10 Vizsgarend, felvételi és átvételi eljárás az Nkt. alapján 24
2.10.1 Vizsgaszabályzat hatálya, célja 24
2.11 A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei 30
2.11.1 Csoportbontásban tanított tárgyak: 30
2.11.2 A pedagógus kiválasztásának elvei 30
3.1 A választott kerettanterv megnevezése 30
3.2 Az iskola tantárgyi rendszere, óraterve – induló képzések 2020.szeptember 1-től 32
3.2.1 Az általános iskola óraterve, a választott kerettantervi órakeret feletti óraszámokkal kiegészítve – induló 33
3.2.2 A gimnázium óraterve a választott kerettantervi órakeret feletti óraszámokkal kiegészítve – Kifutó (2023-2024. tanévtől) 34
3.2.3 A gimnázium óraterve a választott kerettantervi órakeret feletti óraszámokkal kiegészítve – Induló (2023-2024. tanévtől) 35
3.3 Az alkalmazható tankönyvek, taneszközök és tanulmányi segédletek kiválasztásának elvei 37

3.4 A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása az általános iskolára vonatkozóan ... 37
3.4.1 Tanulási módszerek kialakítása: iskolai fegyelem, figyelem, kötelességérzet ... 37
3.4.2 Motiváció, tanulásszervezés, teljesítmények növekedése ... 37
3.5 Az iskola magasabb évfolyamába lépésének feltételei ... 38
3.6 Egyéni munkarend ... 38
3.7 A szünetelő tanulói státusz fogalma ... 38
3.8 Az iskolai értékelés alapelvei, a magatartás és szorgalom minősítésének szempontjai ... 39
3.8.1 A tantárgyi értékelés alapelvei ... 39
3.8.2 A magatartás és szorgalom minősítésének szempontjai: jutalmazás, büntetés ... 44
3.9 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések ... 47
3.10 A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek ... 47
4. Alapfokú művészetoktatás ... 48
4.1 Az alapfokú művészetoktatás célja ... 48
4.2 Az alapfokú művészeti oktatás - nevelés szerepe a tanulók személyiségfejlesztésében ... 48
4.3 Alapfokú művészeti iskolánk képzéseiről ... 49
4.3.1 Zeneművészeti ág – klasszikus zene ... 49
4.3.2 Zeneművészeti ág – népzene ... 50
4.3.3 Képző- és iparművészeti ág ... 51
4.3.4 Táncművészeti ág - néptánc ... 54
1. számú melléklet: ELSŐ ÉVFOLYAM negyedévi értékelése ... 57
2. számú melléklet: ESÉLYEGYENLŐSÉGI TERV ... 59
3. számú melléklet: PÁLYAORIENTÁCIÓ szabályzata ... 61
4. számú melléklet: SZERETETSZOLGÁLAT szabályzata ... 64
5. számú melléklet: KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI vizsga témakörei ... 67
6. számú melléklet: SZAKGIMNÁZIUM HELYI TANTERVE ... 79
7. számú melléklet: AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA HELYI TANTERVE ... 88
8. számú melléklet: AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA VIZSGASZABÁLYZATA ... 99
Legitimációs záradék ... 110

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

1. Bevezető

Bevezetés
A Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság által fenntartott Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Gimnzáium és Zeneművészeti Szakgimnázium a rendszerváltozást követően 1997-ben nyitotta meg újra kapuit. A Congregatio Jesu szerzetesrend 25 év működés után, 2023-ban adta át az intézmény fenntartásának jogát a Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátságnak.

Küldetésnyilatkozat

Iskolánk küldetése névadónk, Ward Mária nevelési elveire, és az ezeréves bencés oktatási hagyományokra épít. Számunkra fontos a teljes ember nevelése. Törekszünk arra, hogy a nevelés-oktatás során közösséggé formálódjunk, és ebben a közösségben éljük meg az Istenhez vezető útkeresést. Ward Mária pedagógiája alapján három alappillér jellemzi küldetésünket:
A **TUDÁS** átadásánál az oktatás keretein túl, a diákokban rejlő személyes tehetség kibontakozására törekszik.
A **LELKISÉG** közvetítésében fontos, hogy minden diák és tanár megismerje a lelkigyakorlatokat, életvezetésükben reflektált, változásokra nyitott, fejlődőképes és elkötelezett emberek legyenek.
A **SZOLGÁLAT** lényege, hogy diákjaink érzékenyek legyenek a társadalmi igazságtalanságokra, és síkra szálljanak az igazságosabb világért. A „szeretetszolgálat" által biztosítja, hogy a diákok ne csak elvben, hanem gyakorlatban is közelebb kerüljenek olyan társadalmi csoportokhoz, (idősekhez, fogyatékkal élőkhöz, hátrányos helyzetű gyermekekhez, stb.) akik segítése által mélyebb önismeretre jutnak, és szolidaritást tanulnak.
Ward Mária nevelési módszerében évszázadok óta kiemelt szerepe van a művészetre nevelésnek, a nyelvtanulásnak, a kapcsolatteremtő készségek fejlesztésének, melyek hangsúlyosan jelennek meg pedagógiai munkánkban.

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

1.1 A pedagógiai program jogszabályi háttere és egyéb szabályozói

Hatályos módosításaikkal

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- A szakképzésről szóló 2019. év LXXX. törvény
- Egyházi törvénykönyv (CIC) és az oktatásról szóló egyházi megnyilatkozások
- 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 229/2012 (VIII. 28.) Korm. rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelete a nevelés-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja (https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok/alapfoku_muveszetoktatas)

Az iskola működésének jogszabályi alapja: az Alapító Okirat

Az iskola

neve:	Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola, Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
címe:	1056 Budapest, Irányi u. 3.
igazgatója:	Kalmanovits Zoltán

A fenntartó

neve:	Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság
címe:	9090 Pannonhalma, Várkerület 1.

Az alapító

neve:	Angolkisasszonyok Szerzetesrend
címe:	1056 Budapest, Váci utca 47.

Létesítő alapító okirat kelte:
Budapesti Ward Mária Általános Iskola:
Budapest, 1997. február 5.
Budapesti Ward Mária Gimnázium:
Budapest, 2001. június 27.
Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Gimnázium és Zeneművészeti Szakközépiskola
Budapest, 2014. május 14.
Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola, Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
Pannonhalma, 2024. február 15.
Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola, Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
Pannonhalma, 2026. május 6.

A működési engedélyt kiadó szerv
Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. ker Önkormányzat Jegyzője

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

A működési engedélyek kelte:
Budapesti Ward Mária Általános Iskola:
Budapest, 1997. május 20.
Budapesti Ward Mária Gimnázium:
Budapest, 2001. augusztus 10.
Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Gimnázium és Zeneművészeti Szakközépiskola
Budapest, 2014. augusztus 29.
Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
Budapest, 2023. július 18.

E dokumentum keletkezésének időpontjában legfrissebb működési engedély kelte:
Budapest Főváros Kormányhivatala, Budapest, 2026. június 2.

Az iskolák működési területe: 1056 Budapest, Irányi utca 3.

Az intézmény jogállása, gazdálkodási jogköre: Részben önállóan gazdálkodó köznevelési intézmény.

Az engedélyezett évfolyamok száma, tanulólétszám:
8 évfolyamos általános iskola 240 fő
12 évfolyamos alapfokú művészeti iskola 624 fő
4 évfolyamos gimnázium 408 fő
zeneművészeti szakgimnázium 120 fő
5 évfolyamos, párhuzamos képzésű zeneművészeti szakgimnázium
érettségire épülő zeneművészeti szakmai képzés
zeneművészeti szakképzés-ráépülés
összesen: 768+624 fő, mindösszesen: 1392 fő

2. Az iskola nevelési programja

2.1 Pedagógiai céljaink

Az iskola céljai megegyeznek a fenntartó által megfogalmazott célkitűzésekkel. Pedagógiai céljainkat a szülőkkel történő szoros együttműködéssel, folyamatos párbeszéddel kívánjuk megvalósítani. Arra hívjuk meg a szülőket, hogy az iskola értékrendjét megismerve, azzal azonosulva támogassák küldetésünket gyermekük otthoni nevelésével. A szülők számára rendezett szakmai és lelkiségi fórumokon keresztül törekszünk arra, hogy céljainkat megismerjék, az által ők is elköteleződjenek ezek iránt.

A küldetésnyilatkozatban megfogalmazott célok eléréséhez elsősorban iskolánk **pedagógus**ainak van kiemelkedő szerepe, hiszen **"a katolikus iskola sajátos jellegének biztosítása nagyobb részben az ott tanítók tevékenységén és tanúságtételén múlik." /Kat. isk. 78./.** Ez a munka nagy önfegyelmet és önismeretet igényel, de ugyanakkor a pedagógusnak vállalnia kell a diákok előtt teljes személyiségét, korlátait is. A gyerekek nevelése elképzelhetetlen a szeretet, az adás vágya és az empátia nélkül. Meg kell érezni, melyik diáknak van éppen szüksége szerető személyes beszélgetésre, és melyiknek határozott szigorra. A megalázást viszont minden esetben kerülni kell.
A pedagógus minden pillanatban értéket közvetít. Ezért kerülnie kell mindent, amely értéktelen. Mindezt úgy kell tennie, hogy igazodjon a gyerekek jogos igényeihez, életkori sajátosságaikhoz.
A tanár élete összhangban kell, hogy álljon az általa és az iskola által képviselt értékekkel. Ezért fontos, hogy minden pedagógus pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen. Ígéreteit megtartsa a diákok és a kollegák felé is, konfliktusait emberi módon kezelje, tudjon megbocsátani, szavai és tettei legyenek mindig összhangban, ezáltal váljanak hiteles példaképekké.
Mindemellett alapvetően fontosnak tartjuk, hogy iskolánk tanárai magukra nézve kötelezőnek ismerjék el a katolikus pedagógiai etikai kódexben foglaltakat.

2.2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

Iskolánk nevelési alapja és középpontja az Isten által teremtett világ, benne az ember, mint teremtmény tisztelete és szeretete. A nevelésnek abban kell segítenie a fiatalokat, hogy megismerjék önmagukat, az őket körülvevő világot ez által meg tudják különböztetni az igazi értékeket a hamisaktól, és ismereteiket, képességeiket, egész valójukat képesek legyenek mások szolgálatába állítani.

2.3 Pedagógiai tevékenységünk

- a keresztény értékrendre épít,
- a tudás átadása mellett a diákok személyes kísérése által valósul meg nevelésünk,
- a nemzeti értékeket szolgálja,
- szerepet szán az egyházi és a nemzeti hagyományoknak.

2.4 Pedagógiai feladataink

Pedagógiai feladatainkat a szentignáci emberkép inspirálja. Ez azt jelenti, hogy:

- minden egyes diák eljusson képessége maximumáig, és intellektuálisan fejlődjön az adottságai kiteljesedésében, ahol a végső cél a személy teljes, cselekvéshez vezető növekedése;
- növendékeink váljanak másokért élő emberekké, akik személyiségükben kiteljesedettek, szakmájukban kompetensek, a növekedésre nyitottak;
- tapasztalják meg a személyes törődést, a személyközpontú nevelést;
- szerezhessenek érték-orientált tudást, képesek legyenek önfegyelemre, önelfogadásra és kudarctűrésre;
- legyenek szociálisan érzékenyek, merjék megtapasztalni önmagukban és másokban a gyengeséget, ismerjék fel az együttmunkálkodás örömét;

- segítsük kibontakoztatni a bennük elrejtett képességet a művészetek iránt;
- motivált munkában fejlesszük a felelősségtudatot, a kitartás képességét;
- mintákat adjunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és probléma megoldáshoz;
- fejlesszük a tanulási szokásokat;
- támogatjuk az egyéni képességek kibontakozását;
- segítő hátteret biztosítunk a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában;
- törődünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak;
- tudatosítjuk a gyermekekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket;
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját;
- fejlesztjük a tanulókban a nemzeti azonosságtudatot, képviseljük az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti igényt;
- erősítjük az Európához való tartozás tudatát, ezáltal egyetemes értelemben is késztetjük más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére.

2.4.1 Az iskola vallási élete, ünnepei, hagyományai

Az iskola hagyományainak kialakításában az élő lelkiségi nevelésre törekszünk.
A tanévet közös ünnepélyes szentmisével kezdjük és fejezzük be (Veni Sancte, Te Deum). A tanítás kezdetén és végén a tanulók az éppen azt az órát tanító pedagógussal közösen imádkoznak. Diákjaink az éves munkatervben meghatározott alkalmakon szentmisén vesznek részt. Gyónási alkalmakat biztosítunk diákjainknak, lelkigyakorlatokon és lelki napokon formáljuk lelki életüket.

2.4.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze. Ez alatt értjük:

- a tanulók erkölcsi nevelését;
- a tanulók értelmi nevelését;
- a tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelését;
- a tanulók érzelmi (emocionális) nevelését;
- a tanulók akarati nevelését;
- a tanulók nemzeti nevelését;
- a tanulók állampolgári nevelését;
- a tanulók munkára nevelését;
- a tanulók testi nevelését;
- a tanulók családi életre nevelését;
- a tanulók művészeti nevelését.

2.4.2.1 Szeretetszolgálat

A szeretetszolgálat az oktatási államtitkárság köznevelési törvényben megfogalmazott, társadalmi tevékenység végzésére vonatkozó előírásoknak, feltételeknek megfelelően és azzal összhangban- 2011. CXC 6.§ (4); 2011.CXC 97.§ (2).- szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és

annak pedagógiai feldolgozása. Iskolánkban a szeretetszolgálatot a 9-11. évfolyamos tanulók számára szervezzük. A Szeretetszolgálatot az ezzel megbízott pedagógus koordinálja. Munkáját a tantestület tanárai is segítik. A fő tevékenységnek iskolán kívül kell megvalósulnia. Programunkban kiemelt szerepet kap a szabad választás elve, az együttműködés elve, az arányosság elve, a részlehajlás ellenesség és a fenntarthatóság elve, lelhetőség szerint a változatosság elvét is szorgalmazzuk. Az iskola által meghatározott célok szabják meg a közösségi szolgálat kereteit. Iskolánk programjának elsődleges célja diákjaink képesség-, és személyiségfejlesztése, közösségi szolgálat által. Ennek megfelelően olyan feladatok kerültek a programba, ahol a konkrét tevékenység végzése közben adott a személyes kapcsolat lehetősége. A szeretetszolgálat keretei között végezhető tevékenységek területei: egészségügyi, szociális és jótékonysági, oktatási, kulturális és közösségi, környezet- és természetvédelmi, az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős területen folytatható tevékenység.

2.4.3 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztés közös feladat. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként álljon a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával. A közösségi nevelés nem csupán az osztályfőnökök és hittanárok feladata. Minden munkatárs felelős azért, hogy az osztályok és a kisebb csoportok az iskola egészének közösségé alakulását szolgálják.
Ezt segítik a tanórákon kívüli tevékenységek is, mint például:

- A lelkigyakorlatok, zarándoklatok a lelki életre való nevelés mellett fontos szerepet játszanak abban, hogy a diákok megerősödjenek a közösségtudatban, képesek legyenek figyelni egymásra a megosztások során, legyenek nyitottak egymás felé, tudjanak érdeklődést tanusítani társaik iránt.
- A sokoldalú és változatos foglalkozások (zenei, tánc, képzőművészeti, kézműves, stb.) hozzájárulnak a közösségi magatartás erősítéséhez.

2.4.4 Egészségfejlesztési feladatok
Hagyományos tanórai oktatásszervezésben

A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő egészségnevelési célokat. Minden tantárgynak van kapcsolódási pontja az egészségneveléshez. Ezekre a helyi tanterv tervezésekor külön figyelmet fordítunk. Kiemelt jelentőségűek a környezetismeret, természetismeret, biológia és osztályfőnöki órák, melyekben egész témakörök foglalkoznak az egészségneveléssel.

Tanórán kívüli foglalkozások

- délutáni szabadidős foglalkozások;
- tanulmányi kirándulások, túrák;
- témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások;
- hétvégi iskolai programok;
- sportrendezvények;
- kulturális programok;
- a testi-lelki egészség fejlődése érdekében az iskola felhasznál minden olyan eszközt, ami a hitünkkel nem ellentétes (Ciklus Show, felvilágosító programok).

Az iskolánk egészségfejlesztési programja

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékként való tiszteletére is nevel. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Ismertessék meg a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola, és a közlekedés, veszélyes anyagok – leggyakoribb, egészséget, testi épséget, veszélyeztető tényezőit. Készüljenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére. Fordítsanak figyelmet a veszélyes anyagok illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására). Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek- különösen a serdülőknek – a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol– drogfogyasztás, rossz táplálkozás, telefon- és számítógépfüggőség) kialakulásának megelőzésében. Segítsék a krízishelyzetbe jutottakat. Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és figyelmet fordítson a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatra történő felkészítésre. Az egészséges harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az iskolai környezet biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést**.** Ebben a pedagógusok életvitelének jelentős szerepe van.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi programot dolgoztuk ki:

- minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési és légző-rendszer megfelelő terhelése;
- minden testnevelési órán van gimnasztika, benne a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légzőtorna;
- a testnevelési tananyag egészében a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartása, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyzeteire és az izomerősítések különböző testhelyzeteire;
- törekszünk arra, hogy minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömöt és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is;
- a testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás programban
- az iskola – lehetőségeihez képest - minden napra biztosít valamilyen tanórán kívüli testmozgási lehetőséget, törvényi kötelezettségeinek eleget téve.

2.4.5 A magyar néphagyományok őrzése

A magyar néphagyományok, nemzeti kulturális örökségünk ápolása iskolánk nevelési céljai, feladatai közé tartozik. Teret biztosít azoknak az élményszerű egyéni és közösségi tevékenységeknek, amelyek a család, az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megbecsüléséhez, velük való azonosuláshoz vezetnek. Segíti az egyéni, családi, közösségi, nemzeti azonosságtudat kialakítását. Megalapozza és áthatja a különböző műveltségi területeket.

A tanulók felfedezik, hogy a nemzedékeken át létrehozott közösségi hagyomány összeköti őket a múlttal és segít nekik eligazodni a jelenben. Felismerik, hogy az emberiség évezredek óta felhalmozódott tapasztalatai a legegyszerűbb, és éppen ezért a legfontosabb mindennapi kérdésekre adott gyakorlati válaszok tárháza. Megértik a tanulók, hogy a néphagyomány az általános emberi értékek hordozója, ezért ismerete az általános műveltséghez is szükséges

A tanítás során fontosnak tartjuk, hogy a tanulók számára minél több lehetőséget teremtsünk a néphagyományok élményszerű megismerésére. Törekszünk – a tantárgyakba tematikusan beépítve – a

tanulók cselekvő és alkotó részvételére, hogy az érzékelésen, észlelésen, élményeken keresztül jussanak el az elvontabb ismeretekig, az összefüggések meglátásáig.

Tematikai egységek
Az alsó tagozaton célunk a kalendáriumi szokásokhoz, kapcsolódó jeles napi, ünnepi szokásoknak (őszi, adventi, karácsonyi, újévi, farsangi, nagyböjti, húsvéti, pünkösdi ünnepkörhöz köthető szokások) hagyományainak megismertetése, valamint a társas munkáknak (pl. szüret, kukoricafosztás) és más közösségi alkalmak (pl. vásár, búcsú) élményszerű, tevékenységközpontú, hagyomány hű elsajátítása, a szokás kellékeinek elkészítése.

A felső tagozaton 5-6. osztályban feladatunk a magyar néphagyomány sokszínűségének és közös vonásainak megismertetése a tájegységek, etnikai csoportok (pl. palóc, matyó, kun, székely) hon- és népismereti, néprajzi, népzenei jellemzőinek bemutatásával. Célunk, hogy a tanulók eligazodjanak a földrajzi környezet és történeti hatásoknak néphagyományokra gyakorolt változásaiban, konkrét, a határon túli magyarlakta területeken (pl. Muravidék, Zoboralja, Bácska, Bánát, Kárpátalja, Erdély és Moldva), illetve a magyar nyelvterület nagy néprajzi tájain keresztül.

7-8. osztályban feladatunk, hogy a tanulók megismerkedjenek az emberi élet fordulóihoz (születés, keresztelés, leány-, legényélet, lakodalom, halál, siratás, temetés) kapcsolódó szokásokkal az ősi hitvilágtól napjainkig. Felfedezzék nyelvi kincseinket a népköltészet, a népmondák és a nyelvújítás-kori emlékeinken keresztül.
Célunk, hogy a tanulók megtapasztalják számos népi mesterség, mezőgazdasági munka kémiai és fizikai alapjait (pl. kapa, kasza élesítése, ló patkolás, talajerő-visszapótlás, élelmiszerek tartósító eljárásai).

A hagyományőrzés színterei
Tanórákon: törekszünk arra, hogy a tanulók az ismereteiket, tapasztalataikat a különböző tantárgyak tananyagainak egymásra épülő, egymást átható szintéziséből szerezzék.

Tanórákon kívül: olyan programokat szervezünk, ahol fontos szempont a népi és történelmi hagyományokkal való ismerkedés (pl. napközi, táncház, népdalverseny, balladaszavaló verseny, Ward-est, Ward-weekend, kirándulások, Nemzeti Összetartozás Napja - témanap)

2.4.6 Pedagógusok helyi, intézményi feladatai

A tanárok tevékenységükkel integrálják a keresztény hitet és kultúrát munkájuk egészébe. Az oktatás igényessége érdekében a tanár az oktatói tevékenység érdekében folyamatosan és a korosztálynak megfelelően oktat. A Pedagógiai Programból következő és az aktuális köznevelési törvény által lefektetett elveknek szaktárgyában a legmagasabb szinten igyekszik megfelelni. Ennek érdekében kötelessége és joga a személyes adottságainak rendszeres fejlesztése és folyamatos önképzése.

Értékelés: Az értékelés következetessége, objektivitása, arányos időbeli megoszlása az egyik legfontosabb motiváló tényező a diák tanulásához. Ezért fontos, hogy a tanár a heti óraszám+1, de félévenként **minimum három** érdemjegyet adjon, az értékelés formájának változatossága által legyen tekintettel arra, hogy melyik diák inkább verbálisan és melyik írásban tudja jobban kifejezni magát. A tanár a dolgozatokat **10 munkanapon belül** köteles kijavítani, kiosztani. Törekedjék az egységes értékelés megteremtésére az évfolyamon, illetve a szaktárgyon belül, és az érdemjegyet az e-naplóba írja be.

A nevelés és oktatás egységének tudatosítása érdekében a pedagógus **tartsa és tartassa be a házirendet** az órán és a szünetekben. Vegyen részt – beosztása alapján - az ügyeletben; az ügyeletes tanár mindig a diákok között mozogjon. Kilengéseiket a fokozatosság elve szerint észrevételezze. Az ügyelet elmulasztása miatt kialakult károkozásért, súlyosabb fegyelmezetlenségért vagy balesetért az ügyeletes tanár a felelős. Vállalja az iskola minden diákjának nevelését, támogatását. Nevelje a tanulókat kulturált viselkedésre, beszédstílusra, öltözködésre, szabadidő eltöltésre, kitartásra és önfegyelemre a saját példája által is. Fokozottan figyeljen arra, hogy az órákat pontosan kezdje és fejezze be. Ehhez fontos, hogy a napi első tanítási órája előtt legalább 10 perccel érkezzen meg a munkakezdés helyszínére. Az étkeztetés közösségi kultúrára, asztalkultúrára való nevelés is, amelyre minden pedagógus különös figyelmet fordítson.

Minden pedagógus fejlessze a tanulók kompetenciáit, fejlődésüket kísérje figyelemmel és ez által tudatosan támogassa az esélyegyenlőségi programunk megvalósulását. Segítse a tanulási és/vagy magatartászavarral küzdő tanulókat, törekedjen biztosítani számukra azokat a lehetőségeket, amelyeket a szakértői vélemény alapján a szülőkkel együtt igényelnek. Minden pedagógus ismerje és alkalmazza az Intézmény stratégiai dokumentumaiban (Pedagógiai Program, SZMSZ, Házirend) megfogalmazott szabályokat.

Programokon való aktív részvétel: Az iskolai időn kívüli programok (diákmise, lelkigyakorlat; ünnepélyek, iskolai kirándulások stb.) intézményünk munkatervének szerves részét képezik. Ezért az azokon való tevékeny részvétel része a pedagógusi feladatkörnek. A tanár vegyen lelkiismeretesen és aktívan részt a tanári és munkaközösségi megbeszéléseken, tantestületi értekezleteken és egyéb iskolai, szakmai és lelkiségi rendezvényeken.

Pontos adminisztráció: az e-napló vezetése az egész tanévben legyen folyamatos.

Tantestület építése közös feladat. A harmonikus iskolai légkör az eredményes iskolai munka elengedhetetlen feltétele. A kollegialitás példa a diákok és a szülők előtt egyaránt.

2.4.6.1 Az osztályfőnöki munka tartalma és feladatai

Az osztályfőnök, mint vezető osztálya vezetését önállóan és teljes felelősséggel végzi. E munkájával az igazgató bízza meg úgy, hogy lehetőleg négy évig vezesse osztályát. Arra törekszünk, hogy az osztályfőnök az egész osztályát tanítsa valamely tantárgyra. Céltudatosan összehangolva a nevelési tényezőket ismerje meg, és szentignáci szellemben nevelje tanítványait és a pályaválasztásában komoly segítséget tudjon nyújtani. Ezért az osztályfőnök:

- Ismerje meg tanítványai családi helyzetét, iskolán kívüli elfoglaltságait; figyelje és segítse a hátrányos helyzetű tanulókat, és legyen gondja osztálya legtehetségesebb diákjaira, azok tehetséggondozására;
- tartson rendszeres kapcsolatot az osztályában tanító szaktanárokkal, ellenőrizze az e-naplóban a tanulók érdemjegyeit, fordítson gondot a tanulók egyenletes terhelésére; a negyedéves értékelések előtt gondosan ellenőrizze a tanulók elbírálásához szükséges információkat;
- tartson szülői értekezleteket és fogadóórákat, ahol számoljon be terveiről, valamint törekedjen a szülőkkel való hatékony együttműködésre;
- az osztályozó értekezleteken tegyen javaslatot diákjai magatartás és szorgalom jegyére;
- osztálya számára szervezzen tanulmányi kirándulást, gondoskodjon kulturális programokról;
- segítse osztályában a diákbizottság munkáját;
- minden tanítási napon legalább 15 percet töltsön napközben az osztályával: szünetekben, reggel vagy tanítás után;

- kövesse a diákjai szellemi, lelki fejlődését, adjon vagy kérjen számukra segítséget, amikor szükséges;
- 1-6. évfolyamokon kísérje figyelemmel a napköziben folyó munkát;
- lehetőségeihez mérten látogassa meg osztályát valamely szakórán, kezdje azokkal az órákkal, ahol osztálya új tanárt kapott vagy pályakezdő kolléga kapott osztályában órákat.
- a szülőkkel folyamatosan legyen kapcsolatban, a programokba őket is vonja be (Ward-Weekend, Családi zarándoklat stb.).

Pontos adminisztráció: szeptember 15-ig az e-napló adatainak véglegesítése és a statisztikák pontos kitöltése az igazgatóhelyettes útmutatása alapján; szeptember 20-ig a törzslapok aktualizálása az éves létszámnak megfelelően; folyamatos vezetése az e-naplónak az egész tanévben; hiányzások összesítése; az e-naplóba bejegyzett jegyek ellenőrzése 5-8. évfolyamon havonta, 9-12 negyedévente; adminisztratív problémák esetén egyeztetés a szaktanárokkal.

2.4.6.2 Az osztályfőnök helyettesi munka tartalma és feladatai

Az osztályfőnök helyettest a vezetőség kéri fel az osztályfőnökkel folytatott egyeztetést követően az osztályfőnök munkájának támogatására. A kiválasztás fontos szempontja, hogy a leendő osztályfőnök helyettes tanítson az adott osztályban, legyen jó munkakapcsolata az osztályfőnökkel és az osztály diákjaival. Az osztályfőnök helyettes feladata, hogy:

- segítse az osztályfőnököt az adminisztrációs munkában;
- vegyen részt az osztályprogramok szervezésében és lebonyolításában;
- segítse az osztályfőnököt mindabban, amiben ő azt kéri;
- az osztályfőnök betegsége vagy hosszabb távolléte esetén teljes körűen helyettesítse őt;
- az osztályfőnökkel egyeztetve vegye át meghatározott diákokkal való kiemelt, személyes törődés feladatát.

2.5 Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos tevékenység helyi rendje

Iskolánkban gyermek-és ifjúságvédelmi felelős, fejlesztőpedagógus valamint iskolapszichológus segíti a pedagógusok munkáját, így amennyiben szükséges, igénybe vehető az ő segítségük, szakmai támogatásuk is.

2.5.1 Felzárkózatást segítő tevékenység

Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztését, mert a nehézségekkel küzdő tanulók saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is akadályává válhatnak. Iskolánk feladata:

- a tanuló személyiségének és környezetének megismerése, a problémák gyökerének feltárása;
- a fejlesztő módszerek megbeszélése, egyeztetése a családdal;
- a szakértői vélemények teljeskörű figyelembevétele a számonkéréseknél, osztályzásnál;
- a megfelelő beilleszkedés hatékony segítése;
- a szülők segítése a családi-, nevelési konfliktusok megoldásában.

A pedagógusok feladata, hogy az újonnan érkezett diákokkal kiemelten foglalkozzanak, képességeiket felmérjék, és ennek ismeretében (szükséges esetben) megkezdjék a rászorultak felzárkóztatását.

Minden tanár a saját szakjának megfelelően támogassa és segítse a tanulásban elmaradt diákokat. A diákok felzárkóztatása lehetőleg a szabadidős foglalkozások keretein belül történjen egyéni vagy kiscsoportos formában. A gyengébb képességű diákok számára javasoljuk az iskolában megszervezett korrepetálásokon való részvételt.

2.5.1.1 Beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) tanulók segítése

A nemzeti köznevelési törvény alapján iskolánk az arra rászorulóknak fejlesztő foglalkozást biztosít.
Nkt. 47 § (8) „Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás a nevelési tanácsadás, […] az iskolai nevelés és oktatás, […] keretében valósítható meg."
A fejlesztő foglalkozásokat, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek ellátását fejlesztőpedagógus szakemberek biztosítják. Iskolánk hangsúlyt fektet a tanulási gyengeséggel küzdő tanulók pedagógiai ellátására, terápiás megsegítésére, valamint a preventív jellegű, a tanulási nehézség kialakulását megelőző feladatok ellátására is.

A fejlesztő pedagógus feladata sokrétű. Egyéni fejlesztési terv szerint közvetlenül foglalkozik a gyermekkel, nyomon követi a gyermek fejlődését, koordinálja a fejlesztő munkában résztvevő más szakemberek munkáját. Kapcsolatot tart az osztályban tanító többi pedagógussal, folyamatosan konzultál velük, segíti a szakvélemény értelmezését, szakmai támogatást, tanácsadást nyújt a diszfunkció specifikus fejlesztése érdekében. Javaslatot tesz a környezet kialakítására, speciális eszközök kiválasztására, speciális módszerek alkalmazására.

A fejlesztőpedagógus a tanárok jelzése alapján a nevelési és tanulási folyamatban átmeneti vagy tartós nehézséggel küzdő tanulók problémáinak okát diagnosztikus úton feltárják. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség gyanúja esetén további vizsgálatot kezdeményeznek a gyermek lakóhelye szerint a területileg illetékes nevelési tanácsadóban, vagy pedagógiai szakszolgálatban annak megerősítése, vagy kizárása érdekében. Ha a gyermek beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult, melyet az iskolai nevelés és oktatás keretében integrált oktatással biztosítunk. A szakvéleményben előírtaknak megfelelően a tanuló különleges bánásmódban részesül, mely a differenciált oktatást, az egyéni vagy kiscsoportos fejlesztő foglalkozást, korrepetálást, valamint az egyéni haladás különböző jellegű pedagógiai munkával történő biztosítását jelenti. A gyermek fejlesztését az iskola a szülők, a tanárok, a tanítók, a gyermekvédelmi felelős, valamint a fejlesztőpedagógus együttműködésével segíti.
Amennyiben a szülő a pedagógus fejlesztésre, illetve vizsgálatra történő javaslatát többször elutasítja, az azt jelenti, hogy nem működik együtt intézményünkkel, így gyermekének másik iskolát kell keresnie.

A fejlesztő foglalkozás célja a részképesség- és képességfejlesztés, mely a gyermek már meglévő képességeire és készségeire támaszkodik.

A fejlesztendő alapkészségek:

- olvasási készség;
- írás készség;
- fogalmazási kézség;
- elemi számolási készség;
- elemi rendszerező készség;
- elemi kombinatív készség;
- beszédképesség;

- beszédértés képessége;
- szocialitás.

Általános fejlesztési területek:

- figyelem;
- megfigyelés;
- emlékezet;
- gondolkodási műveletek (tudásszerzés, tudásfeltárás, gondolkodás);
- probléma megoldás fejlesztése;
- tudásmegismerés.

A felsorolt képességek és készségek fejlesztése mellett nagy hangsúlyt fektetünk az önálló tanulás fejlesztésére is, hogy a tanuló képes legyen a teljesítményének maximumát nyújtani, személyiségére ösztönzően hasson a fejlesztő munka.
A tanuló a szakértői vélemény szerint kontrollvizsgálaton vesz részt, mely megerősíti, módosítja, vagy elveti az előzőleg kiadott szakértői véleményekben megállapítottakat.
A fejlesztőpedagógusok preventív jelleggel az átmeneti tanulási nehézséggel küzdő tanulók felzárkóztatásában is részt vesznek a további súlyos problémák megelőzése érdekében.

2.5.1.2 Sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók segítése

Iskolánk felkészült arra, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását is vállalja, hogy e tanulók számára a köznevelési törvényben megfogalmazott módon többlettámogatást nyújtson, kedvezményeket biztosítson.
Azokat az SNI tanulókat oktatjuk együtt a többségi tanulókkal, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, az ellenőrzés és értékelés a tanuló képességeihez történő szigorú igazítását és az egyéni foglalkozásokat jelenthet.
A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások figyelembevételével, szakemberek igénybevételével folyik, számukra a fejlesztő pedagógiai ellátást biztosító oktatók személyre szabott fejlesztési programot írnak.
A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei alapján szervezzük meg.
Az együttneveléssel intézményünk többet vállal, magasabb értéket kínál mind az érintett tanulók, mind társaik számára: nyitottabbá, toleránsabbá válnak, és megtanulják az igazi felelősségvállalást egymás iránt. Az együttnevelés nem pusztán együttlétet jelent, hanem együttes cselekvést.
Az együttes élmény - a közös tanulás - kölcsönös kapcsolatokat alakít ki és természetessé teszi a kiemelt figyelmet igénylő tanulók jelenlétét a tanulóközösségekben.

A sajátos nevelési igényű gyermekek oktatási rendszere

Intézményünk az Alapító okiratában foglaltaknak megfelelően az alábbi SNI gyermekek együttnevelését, befogadását vállalja:

Egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelésű tanulók

- olvasási zavar (diszlexia)
- íráskép (írásbeli kifejezés) zavara (diszgráfia)
- helyesírási zavar (diszortográfia)

- számolási zavar (diszkalkulia)

A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása, különleges gondozása érdekében iskolánk az alábbi pedagógiai rendszert építette ki, illetve az alábbi pedagógiai gyakorlatot folytatja:
A tanulási kudarcokkal küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás. A problémák legkisebb jelzésszerű megjelenésére is odafigyelve az első osztályban a prevenció elve érvényesül. Így nagyon sok esetben megelőzhető a későbbi tanulási zavar.
Pedagógusaink – gyógypedagógus segítségével – igyekeznek megismerni a tanulási nehézségekkel küzdő tanulóink személyiségét. A fejlesztés, korrekció, felzárkóztatás feltétele a korrekt, feltáró munka.

A megismerés és a problémák feltárása utáni feladataink:

1. Tanórán belül a tanítók által végzett feladatok
   - Gyakori ismétlések beiktatásával segítik a felzárkózást és a tananyag alaposabb elsajátítását,
   - differenciált foglalkozást, fokozott segítségnyújtást biztosítanak a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek számára,
   - a tanulási zavarral küzdő tanulókat segítik a tanulási készségek s az önálló tanulás szokásainak kialakításában a tanulási technikák (szövegértés, olvasástechnika) megismerésében, alkalmazásában.

2. Tanórán kívül a gyógypedagógus által végzett feladatok
   - Szoros figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését az iskolába kerüléstől fogva a zavar fennálltáig.
   - A gyermekeket egyéni fejlesztési terv szerint részesíti terápiában, melyet az év eleji vizsgálat alapján készít el és a félévkor történő kontrollvizsgálatokat követően korrigál, ha szükséges.
   - Kapcsolatot tart a gyermekkel foglalkozó tanítókkal, szaktanárokkal, és az iskolán kívül dolgozó segítő szakemberekkel, valamint a gyermeket vizsgáló nevelési tanácsadóval, szakértői bizottsággal.
   - Részképesség-zavar, diszlexia, diszgráfia esetén a gyermekek számára szükségleteikhez igazodó kiscsoportos, vagy egyéni fejlesztő foglalkozásokat végez heti rendszerességgel, ahol a diagnózisnak megfelelő differenciált feladatokkal, egyéni haladási tempóval, egyéni motiválással segíti továbbhaladásukat.

3. Egyéb felzárkózást segítő feladataink:
   - a tanuló képességéhez és tudásszintjéhez alkalmazkodó ismétlő-rendszerező foglalkozások
   - társas kapcsolatok kialakításának bátorítása az osztályközösségen belüli helyzetük, beilleszkedésük figyelemmel kísérése, a peremhelyzet elkerülése érdekében
   - az önállóság erősítése, az önálló tanulási módszerek megtanítása, szorgalmazása
   - énképük, önképük pozitív oldalainak az erősítése
   - Szükség esetén további vizsgálatokra küldjük tanulóinkat.
   - Nyílt napokat szervezünk, melynek során a szülők betekintést nyerhetnek a tanórai differenciálás lehetőségeibe, valamint a tanórán kívüli fejlesztő munkába.
   - Valamilyen probléma felmerülése esetén egyéni fogadóórát tartunk a szülők számára.
   - A szülőkkel való kapcsolattartás folyamatos és elengedhetetlen annak érdekében, hogy a szülőket meggyőzzük a rendszeres otthoni gyakorlás fontosságáról, vagy egy részletesebb kivizsgálás szükségességéről

Az integrált nevelés során gyógypedagógus kolléga segíti a munkánkat, vagy igénybe vesszük a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait vagy az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét.

2.5.2 A tehetség kibontakozását segítő tevékenység

Iskolánkban kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése. Minden pedagógus, de elsősorban a szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel. A tehetséggondozás közvetlen formái az iskolában: szakkörök, versenyekre felkészítés, egyéni foglalkozás, emelt szintű képzés a gimnáziumban, nyelvvizsga felkészítés.

2.5.2.1 Emelt szintű felkészítő programok

11-12. évfolyamon egy emelt szintű érettségire felkészítő fakultáció választása heti két órában **kötelező**.
Az emelt szintű felkészítés feltétele a választott tárgyból legalább **jó (4)** szintű érdemjegyhez, illetve a bemeneti mérésen elért eredményhez kötött.
Emelt szintű felkészítő tantárgyat **csak a 11. év végén, illetve a 12. év elején, szeptember 5-ig egyéni elbírálás alapján, főigazgatói jóváhagyással**, különbözeti vizsgával lehet változtatni. Választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelést, mulasztást, továbbá a magasabb évfolyamba lépést úgy kell tekinteni, mint minden más kötelező tanórai foglalkozást.
Az emelt szintű felkészítő foglalkozás nem kötelez emelt szintű érettségire való jelentkezésre, ez minden esetben a tanuló saját döntése.
Nem megfelelő hozzáállása, tanulói teljesítménye esetén a tanulót eltanácsolhatjuk az adott fakultációról, különbözeti vizsgával kerülhet más tantárgy fakultációjára. Különbözeti vizsga hiányában az intézmény által egy tantárgyból indított, középszintű érettségire felkészítést biztosító foglalkozáshoz kötelező csatlakoznia a 12. évfolyamon.
Matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelvek, biológia és kémia tantárgyból iskolánk az emelt szintű érettségire készít fel 11-12. évfolyamon az adott órakeretben (természettudományos tárgyak esetében három órában).
Az emelt szintű érettségire felkészítő tantárgyakon kívül az **előrehozott középszintű** digitális kultúra, illetve földrajz érettségire felkészítő, **csak a 11. évfolyamon** működő csoportba is lehet jelentkezni.
Katolikus hittan tantárgyból a 12. évfolyamon heti 1 órás, középszintű érettségire felkészítő foglalkozás választható.
A csoportok indítását a szükséges létszámok esetén biztosítjuk.
Amennyiben a tanuló több emelt szintre felkészítő fakultációs foglalkozást látogat, és teljesítménye* ezek egyikén nem megfelelő (közepes alatt), úgy arról a foglalkozásról eltanácsoljuk. Továbbá ha hiányzásainak száma eléri az éves össz óraszám 25%-át, úgy az adott éves fakultációs tananyagból osztályozóvizsgát köteles tenni.

***Speciális tantárgyi elvárások-fakultációs órák**

Tantárgy	Feltétel	
magyar nyelv és irodalom	számonkérések félévi /évvégi átlaga eléri az **55%-**ot	

történelem	számonkérések félévi /évvégi átlaga eléri az **55%-**ot	összes témazáró dolgozatot teljesíteni kell
1.idegen nyelv/ angol	számonkérések félévi /évvégi átlaga eléri az **45%-**ot	a meghirdetett 3 negyedéves vizsgából (szóbeli vagy írásbeli) 2-t teljesítenie kell
2.idegen nyelv	számonkérések félévi /évvégi átlaga eléri az **45%**-ot	a meghirdetett 3 negyedéves vizsgából (szóbeli vagy írásbeli) 2-t teljesítenie kell
kémia	számonkérések félévi /évvégi átlaga eléri az **46%**-ot	a meghirdetett 3 negyedéves vizsgából (szóbeli vagy írásbeli) 2-t teljesítenie kell
biológia	számonkérések félévi /évvégi átlaga eléri az **55%-**ot	a meghirdetett 3 negyedéves vizsgából (szóbeli vagy írásbeli) 2-t teljesítenie kell
testnevelés	középszintű érettségi elvárásainak **80%**-át kell teljesíteni	hiányzás nem haladhatja meg a 30%-ot

2.5.2.2 Tehetséggondozó foglalkozás

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészetiek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével – minden tanév elején az iskola vezetősége dönt, amennyiben éves munkaterve jóváhagyásra került. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

2.5.2.3 Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

2.6 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Minden tanévben szeptember 30-ig a középiskolai osztályok megválasztják a saját diákönkormányzati képviselőjüket (későbbiekben DÖK képviselő). Ez a személy képviseli az osztály tanulóit a Nkt 43. és 48.§ által szabályozott esetekben. A DÖK képviselők maguk közül megválasztják a DÖK elnökét, akinek megbizatása a következő DÖK választásig érvényes.

2.7 Az iskola külső kapcsolatrendszere

Az iskolát körülvevő környezet sokféleképpen igényli az egyházi iskolának a jelenlétét, ugyanakkor sok vonatkozásban segítségére lehet a katolikus iskolának feladatai megoldásában. Ezek a megállapítások természetesen másféleképpen igazak a különböző jellegű kapcsolatokban. Az iskola hivatalos (a törvényekben és az SZMSZ-ben meghatározott) kapcsolatot tart a fenntartóval, azokkal a plébániákkal,

ahova diákjaink tartoznak, a Katolikus Pedagógiai Intézettel, egyes részfeladatok megoldása során a Belváros–Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi Önkormányzat Oktatási Bizottságával.
Az iskola céljának meghatározásában, oktatás-nevelési feladatainak megvalósításában minden tekintetben a fenntartó útmutatásai az irányadók.

2.7.1 Együttműködés a szülőkkel

Az iskola kapcsolatrendszerében sajátos helyet foglalnak el a szülők, akiket meg akar nyerni az iskola nevelési céljainak. Az iskola segítséget nyújt a szülőknek a nevelési és lelki problémák szentignáci lelkiség alapján történő megoldásában, keresi azokat a formákat, amelyekben ez a segítségnyújtás megvalósulhat. (Pedagógusok, vagy más szakemberek előadássorozata, szülői közösségek, kiscsoportos vagy személyes beszélgetés stb.) Kéri és elfogadja a szülők tevőleges segítségét nevelési szempontból fontos programjainak megvalósításában: karitatív munka szervezése, lebonyolítása, ellenőrzése, pályaválasztási délutánok tartása, vendégek meghívása, "hagyományos" SZMK-s szervezőmunkák. Iskolánk személyes bizalomteljes kapcsolat kialakulását elősegítő találkozásokat szervez a szülőkkel, amelyek megalapozzák az együttműködést. Objektíven és szeretettel a szülők elé tárja a gyermekükkel kapcsolatos problémákat, szükség szerint tanácsot adhat a tanuló megértésére, további irányítására, nevelésére vonatkozóan. Tisztelettel és szeretettel fogadja a szülők kritikai észrevételeit, és elfogulatlanul megvizsgálja igazságtartalmukat, törekszik az esetleges hibák kijavítására.

2.7.1.1 A szülők és a pedagógusok együttműködésére szolgáló fórumok

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- **az iskola igazgatója** legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten;
- elektronikus úton illetve papír formában tájékoztató leveleket, hirdetményeket tesz közzé;
- **az osztályfőnökök** az osztályok szülői értekezletein és egyéb fórumokon (email, fogadóórákon) folyamatosan
- **az iskola vezetése** a honlapjon, az iskola facebook oldalán és youtube csatornáján aktualitásokat jelenít meg.

Az iskola számára a következő kapcsolattartási fórumok jelentenek további segítséget:

- Az elsődleges kapcsolattartási forma a KRÉTA napló rendszere. Ennek szabályzata a pedagógiai program részeként szerepel.
- szülői értekezletek, évente két alkalommal
- fogadó órák, évente kétszer
- online kapcsolattartás
- nyílt napok
- írásbeli tájékoztatók, szülői hírlevelek
- közösségi együttlétek az éves munkaterv szerint.

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskola munkaterve évenként határozza meg. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével, nevelőtestületével vagy a szülői munkaközösséggel.

2.7.2 Együttműködés az öregdiákokkal

Iskolánk egykori tanulóiban, az "öregdiákokban" mindenkori tanulóink a nevelési céljaink megvalósulását szemlélhetik, olyan életpéldákat ismerhetnek meg, amelyek egészséges büszkeséggel töltik el őket, erősítve közösségi tudatukat, erkölcsi tartásukat, szolgálatra és küzdelemre való képességüket. Ezért iskolánk a hajdani diákokkal közösen szervezi az öregdiák-kört, amelynek frissen végzett diákjaink azonnal tagjai lehetnek, örömest helyt ad találkozóiknak, előadóként hívja meg őket a diákokkal való találkozókra, segítőként bevonja őket a diákoknak tartott lelki napokra, lelkigyakorlatokra.

2.7.3 Együttműködés más iskolákkal

Az egyházi iskolákkal, különösen a Bencés Iskolák közösségeivel való kapcsolattartás révén iskolánk mintát, tapasztalatokat, a jobb önmegismerést szolgáló összehasonlítási alapot nyer, intézményi és személyes, emberi kapcsolatokban gyarapszik.

A közvetlen környezetünkben található önkormányzati iskolákkal intézményünk alkalmi kapcsolatokat ápol: sport- és szellemi vetélkedőkön való találkozás, más iskolák által meghirdetett versenyeken való részvétel, más iskolák meghívása.
Határon túli és nemzetközi iskolákkal testvériskolai kapcsolatok kialakítására, cserediákprogramok megvalósítására törekszik intézményünk, a közös hagyományok ápolása, valamint az intézményben oktatott idegennyelvek hatékony gyakorlása érdekében.
Alapfokú művészeti iskolákkal való szoros együttműködés kialakítása és ápolása fontos számunkra a zeneművészeti szakgimnáziumi képzésünk beiskolázása kapcsán is. Művészeti programjaink, rendezvényeink nyitottak az alap- és középfokú művészeti képzéseink iránt érdeklődő növendékek, szülők és szaktanárok számára.
Fontosnak tartjuk, hogy együttműködést alakítsunk ki és ápoljunk a fővárosban működő kollégiumokkal, ahol a szakgimnáziumban nálunk tanuló, nem fővárosi diákjaink elhelyezését igyekszünk biztosítani.

2.7.4 Együttműködés szociális és társadalmi szervezetekkel

Iskolánk megfelelő mérlegelés után tartós és folyamatos kapcsolatok kiépítésére törekszik több társadalmi szervezettel, amelyeknek tagjai külső előadókként segítik nevelő-oktató munkánkat (Caritas, Vöröskereszt), illetve az életbe való kilépés lehetőségét, nevelési céljaink szolgálatában álló programjaink színterét jelenthetik. Az iskola által szervezett szeretetszolgálat keretein belül a Caritas-szal, óvodákkal, idősotthonokkal, és más szociális intézményekkel működünk együtt, hogy diákjaink személyiségébe egyre mélyebben beleívódjon a szociális érzékenység és a mások iránti felelősség tudata.

2.7.5 Együttműködés felsőoktatási intézményekkel

Iskolánk fejlődésének megalapozása érdekében kapcsolatokat ápolunk a világi és egyházi felsőoktatási intézményekkel. Szívesen biztosítunk gyakorló tanítási lehetőséget a pedagógusképző intézmények hallgatói számára. (Együttműködési megállapodás keretében partnerintézményeink: Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem. Esetenként más felsőoktatási intézményből is fogadunk hallgatókat).

2.7.6 Együttműködés a médiával

A kapcsolatok rendszerében sajátos helyet foglal el a kapcsolattartás a tömegkommunikációs szakemberekkel, a sajtó, a rádió, a televízió képviselőivel. Az iskola vezetősége törekszik az iskola ismertté tételére, ezért fontosnak tartja, hogy ezeken az orgánumokon keresztül is időről időre hírekkel szolgáljon a társadalom számára.

2.8 A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A Magyar Katolikus Püspöki Kar 1996. évi körlevelében „Igazságosabb és testvériesebb világot" a jelenlegi magyar helyzet elemzésénél külön foglalkozik a gyermekekkel, az iskola feladatával.
Életünk kedvezőtlen alakulásában a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerültek. A nevelés három színterén – család, iskola, társadalom – a családok nagy többsége nem tudja, vagy nem akarja elsődleges szerepét e folyamatban betölteni. Az iskola kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelen a családi és társadalmi nevelés hiányát pótolni.

Nagyobb problémát jelent és nehezebb a segítségadás azokban az esetekben, ahol a család a gyermek számára nem biztosítja a megfelelő erkölcsi hátteret, a szülők életvitele negatív példa a gyerek számára. Ezek a nehézségek sok esetben későn mutatkoznak. Ezekről a tapasztalataink alapján a tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai adnak jelzést. Az iskola nem veheti át a család nevelő szerepét, de az ilyen nehéz esetekben fel kell vállalni a tanulóval való fokozott törődést.

Intézményünkben több szinten biztosítjuk a segítségnyújtást**,** hiszen folyamatosan emelkedik a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók száma. Alapvető a lelkiismeretes, a tanulókra egyénenként is odafigyelő osztályfőnök tevékenysége. A társadalmi elszegényedés következtében jelentős az anyagi gondokkal küzdő családok száma. Éppen ezért lehetőséget teremtünk az ilyen családból érkező tanulók iskolai, alapítványi támogatására, melyről a Ward Mária Iskola Alapítvány kuratóriuma dönt, és melynek formái:

- étkezési hozzájárulás;
- tanszer-segély;
- alkalmi segély (osztálykirándulás, nagyobb kiadás esetén);
- szociális támogatás.

2.8.1 Az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységei

Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- a tanulók problémáinak felismerése és feltárása;
- a nehézségek okainak feltérképezése;
- segítségnyújtás a problémák megoldásához;
- szükség esetén a felmerült problémák jelzése a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- felzárkóztató foglalkozások;
- fejlesztő foglalkozások;
- az indulási hátrányok csökkentése;
- differenciált oktatás és képességfejlesztés;
- pályaválasztás segítése;

- személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek);
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése;
- családi életre nevelés;
- napközis foglalkozások;
- iskolai étkezési lehetőségek;
- egészségügyi szűrővizsgálatok;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segélyezés, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszűntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval;
- gyermekjóléti szolgálattal;
- családsegítő szolgálattal;
- polgármesteri hivatallal;
- védőnővel és gyermekorvossal;
- a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, és megszüntetésére. A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek nehézségeit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat.
A gyermekvédelmi felelős és az osztályfőnök koordinálásával a diák érdekében történő beavatkozásra a következő lehetőségeink vannak:

- fokozott odafigyelés, egyéni beszélgetések;
- kapcsolattartás a családdal;
- segítségnyújtás a tanulmányi hiányosságok pótlásában;
- a tehetséges tanulók kiemelt figyelemmel kísérése;
- a továbbtanulásban való tanácsadás.

A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatépítésének és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

2.8.2 Irányelvek bántalmazás esetén

Iskolánk a Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság által fenntartott intézményekre vonatkozó bántalmazás vagy visszaélés gyanújának esetére hozott rendelkezés alapján – „a Védelmi Bizottság munkájának alapelvei” (pannonhalmifoapatsag.hu/a-vedelmi-bizottsag-munkajanak-alapelvei/) – szabályzatot és eljárási protokollt dolgozott ki.

2.9 A környezeti nevelés programja (Zöld Föld)

Iskolánk környezeti nevelési programjának alapja a keresztény hitből fakad, melyszerint a teremtett világ és benne az ember Isten műve, aki felelős azért, hogy ezt a hatalmas értékat tisztelje, gondozza és így megőrizze. Ennek fényében az iskola célja, hogy diákjaiban kialakítsa a környezettudatos magatartást, és fejlessze a környezetért felelős tudatos életvitelt. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy tanítványaink személyes értéktudatát, együttműködési képességét, helyes életviteli szokásait, a személyes és a közösségi felelősségtudatukat megalapozzuk. Nevelésünkben lényegesnek tartjuk a fenntartható fejlődés fogalmának, valamint erkölcsi, gazdasági és történelmi vonatkozásainak megértését és elfogadását, valamint a tudatos fogyasztói szokások kialakítását.

2.9.1 Környezeti nevelés területei és színterei

- A környezeti kultúra kialakítása a mikrokörnyezet, vagyis az iskola, a tantermek, a folyosók, az iskolaudvar igényessé, otthonossá tétele;
- A környezetvédelemre nevelés eszközei a szelektív hulladékgyűjtés, a növények és állatok védelme, a tájvédelem, energiatakarékosság az intézményben, saját otthonaikban, valamint a környezetbarát viselkedésre szoktatás (tömegközlekedés, kerékpározás, gyaloglás);
- Kötelező tanórai keretben végzett környezeti nevelés a pedagógusok és más munkatársak példamutatása által;
- Tantárgyakba, osztályfőnöki órákba beépített környezeti nevelés a rendhagyó tanítási foglalkozások alkalmával (erdei iskola, múzeumi, állatkerti órák, iskolai projektek).

2.9.2 Környezeti nevelés a tanórán kívüli foglalkozásokon

- szakkörök, táborok;
- kiállítások, múzeumok látogatása;
- környezetvédelmi akciók;
- előadások meghallgatása;
- megemlékezés a környezetvédelem jeles napjairól: a madarak és fák napjáról, valamint a föld és a víz világnapjáról;
- látogatás állatkertbe, botanikus kertbe, nemzeti parkba, szennyvíztisztítóba, hulladékégetőbe;
- projektmunkan való részvétel: intézménylátogatások, tapasztalatcsere külföldi diákokkal (a környezetvédelem helye más kultúrákban), alternatív, megújuló energiaforrások megismerése, új technológiák, új tudományos kutatási lehetőségek iránti tájékozódás (esetleges segítség a későbbi pályaválasztásban).

2.9.3 A környezeti nevelést szolgáló módszerek

A környezeti nevelésben sokoldalúan alkalmazunk élmény- és tevékenységalapú módszereket:

- játékok (szituációs, drámajáték, memóriafejlesztő);
- iskolazöldítés program;
- aktív, kreatív munka (természetvédelmi munkák, madárvédelmi feladatok, szelektív hulladékgyűjtés, rend- és tisztasági verseny, pályázatok, versenyek és kiállítás rendezése, kutatómunka);
- a művészetre nevelés program bevonása (vizuális művészetek a környezeti nevelésben, irodalmi alkotások zeneművészet, népművészet, esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése);

- diák-diák interakciók: kérdőívek összeállítása és kiértékelése, figyelemfelhívó akciók, prezentációk készítése és előadása.

2.9.4 A környezeti nevelésben résztvevők

- belső (iskolai) résztvevők: osztályfőnökök, szaktanárok
- külső résztvevők: környezetvédő szakemberek, erdészek, meteorológusok, művészek, intézmények képviselői, gazdasági szakemberek, a fenntartó képviselői.

2.10 Vizsgarend, felvételi és átvételi eljárás az Nkt. alapján

2.10.1 Vizsgaszabályzat hatálya, célja

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- felvételi vizsgákra
- átvételi eljárásra
- osztályozó vizsgákra;
- különbözeti vizsgákra;
- javító vizsgákra
- érettségi vizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára,

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik;
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít;
- akit a nevelőtestület határozatával javító vizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézményünkbe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Az alapfokú művészeti iskola vizsgaszabályzata külön mellékletben található (8. számú melléklet)

Iskolánkban a következő típusú vizsgák fordulhatnak elő:

2.10.1.1 Felvételi vizsga:

Felvételi eljárás az Általános Iskola 1. évfolyamába
Az óvodások részére minden tanév őszi hónapjaitól kezdődően „iskolakóstoló” programokat szervezünk. Ezek alkalmával a kisgyermekek megismerkednek az iskolával és a leendő tanítókkal, akik játékos feladatokkal igyekeznek kedvet csinálni az iskolai munkához. Eközben a szülőkkel a vezetőség tagjai személyes beszélgetést folytatnak a családi bemutatkozó levél alapján.

A felvételt kizáró tényezők:

- a felvehető diáklétszám határának elérése
- az iskola lelkiségével össze nem egyeztethető családi háttér.

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

Felvételi az alapfokú művészeti iskolába
Alapfokú művészetoktatási képzéseinkre nincs bemeneti követelmény. A beiratkozást egy rövid beszélgetés előzi meg, ahol meggyőződünk arról, hogy a jelentkező elfogadja iskolánk szellemiségét, és az alapfokú művészetoktatáshoz szükséges alapvető képességekkel rendelkezik.
Ebbe az intézménytípusunkba várunk minden növendéket, aki akár iskolánk egyéb intézménytípusainak tanulója, vagy akár más intézményből érkezik, és vállalja, hogy az alapfokú művészeti iskola képzési ideje alatt a Fenntartó által meghatározott mindenkori térítési- és tandíj szabályzatnak megfelelő módon és mértékben a képzés költségeit befizeti.

Felvételi eljárás a Gimnázium 9. évfolyamába
Az általános iskola 8. osztályába járó diákoknak meg kell írni az egységes, központi felvételi írásbelit, és szóbeli meghallgatáson kell részt venniük. A felvételi eljárásban elérhető pontok számítása:

- A központilag kiadott egységes, kompetenciaalapú feladatlapokkal megszervezett írásbeli vizsga eredményének ötven százaléka. (50 pont)
- A 7. év végi és a 8. félévi jegyek (magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv) összegének a fele. (20 pont)
- Szóbeli meghallgatás (kompetenciaalapú feladatok kiscsoportokban, vezetőségi beszélgetés a szülők részvételével). (30 pont)

További felvételi eljárás a nyelvi tagozatokon
Emelt szintű haladó angol nyelvi, illetve emelt szintű, kezdő német nyelvi képzésünkre angol nyelvből tartunk írásbeli (10 pont) és szóbeli (10 pont) felvételit, előre megadott témakörök szerint, melyeket a jelentkezők a mindenkori felvételi tájékoztatóban találhatnak meg.

Az iskola a szóbeli vizsgára plébánosi/hitoktatói ajánlást, ill. keresztlevél másolatot kér.

Pontazonosság esetén az azonos teljesítményt elérő tanulók közül a rangsor elkészítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye az ötödik kerületben található. Továbbá azokat a diákokat, akiknek testvére már az intézmény tanulója.
Az ebben a pontban található eljárás a saját intézményünkben tanuló 8. évfolyamos diákokra is vonatkozik.

Felvételi eljárás – eltérő elbírálás lehetősége saját iskolánk 8. osztályos tanulói számára
A középiskolai felvételi eljárás írásbeli és szóbeli fordulóitól iskolánk 8. évfolyamos tanulóinál abban az esetben eltekintünk, amennyiben a tanuló középiskolai tanulmányait iskolánkban kívánja folytatni, és megfelel a következő elvárásoknak:

- A 7. év végi és a 8. félévi jegyek (magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv és hittan) tantárgyi átlaga eléri a 4,5 értéket.
- A 7. év végi és a 8. félévi tanulmányi eredményeinek súlyozott átlaga (magatartás-szorgalom és készségtárgyak nélkül) eléri a 4,2 értéket.
- Az általános iskola felső tagozatán folytatott tanulmányai alatt a magatartására és szorgalmára legalább jó minősítést kapott.

Az elvárásoknak való megfelelésről a tanulót tanító pedagógusok véleményének kikérése mellett a főigazgató dönt. A döntésről az osztályfőnökön keresztül tájékoztatja a tanulót és annak szülőjét, gondviselőjét.

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

Felvételi eljárás a Zeneművészeti Szakgimnáziumba

A zeneművészeti szakgimnázium párhuzamos képzésére jelentkező általános iskola 8. osztályába járó diákoknak meg kell írni az egységes, központi felvételi írásbelit magyar nyelv és matematika tantárgyakból, valamint meg kell felelni a zenei képességvizsgálat írásbeli és szóbeli meghallgatásain. A felvételi eljárásban elérhető pontok számítása:

- A központilag kiadott egységes, kompetenciaalapú feladatlapokkal megszervezett írásbeli vizsga eredményei. (20 pont)
- A 7. év végi és a 8. félévi jegyek (magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv) összegének a fele. (20 pont)
- Szóbeli meghallgatás (kompetenciaalapú feladatok kiscsoportokban, vezetőségi beszélgetés a szülők részvételével) (20 pont)
- Zenei képességvizsgálat: írásbeli és szóbeli meghallgatás. (40 pont)

A zeneművészeti szakgimnázium 13–14. szakképzési évfolyamára jelentkezés feltétele más középiskolában megszerzett 12. évfolyamán teljesített félévi bizonyítvány, vagy érettségi bizonyítvány, valamint a zenei képességvizsgálat írásbeli és szóbeli meghallgatásain eredményes részvétel.

A felvételt követően minden esetben a beiratkozás további követelményei: egészségügyi és pályaalkalmassági igazolás (háziorvosi igazolás, valamint fül- orr- gégészeti vizsgálatról és audiológiai vizsgálatról szóló igazolás)

A szakmai meghallgatást megelőzően minden tanévben előmeghallgatást tartunk, valamint az előmeghallgatás és a felvételi eljárás közötti időszakban egy alkalommal egyéni konzultációs lehetőséget biztosítunk a zeneművészeti szakgimnáziumi képzésünkre jelentkező diákok és szüleik részére.
Az előmeghallgatás időpontjait az intézmény minden tanévben külön meghirdeti, a konzultációs lehetőségről egyénileg lehet időpontot egyeztetni az évente kiadott felvételi tájékoztatónkban megadott módon. Ebben tesszük közzé továbbá a zenei képességvizsgálat írásbeli és szóbeli meghallgatásának követelményeit is.
A Nkt. 12. § (5) alapján párhuzamos oktatás esetén a tanuló az iskolai nevelés-oktatás szakasza és a szakképzés követelményeit ugyanabban az iskolában, eltérő évfolyamokon is teljesítheti. Különleges esetekben a közismereti és a szakmai képzés eltérő intézményben is folyhat. Más köznevelési intézményben folytatott közismereti nevelés-oktatásban való részvétel esetén az intézményben folytatott párhuzamos szakképzés lehetőségéről minden esetben az igazgató a fenntartóval való egyeztetés után dönt.

Pontazonosság esetén az azonos teljesítményt elérő tanulók közül a rangsor elkészítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye az ötödik kerületben található. Továbbá azokat a diákokat, akiknek testvére már az intézmény tanulója.
További előnyt jelenthet a plébánosi/hitoktatói ajánlás, valamint a 13–14. szakképzési évfolyamra jelentkezők esetében egy középszintű nyelvvizsga megléte.

Az ebben a pontban található eljárás a saját intézményünkben tanuló 8. és 12. évfolyamos diákokra is vonatkozik

2.10.1.2 Átvételi eljárás

Az általános iskola és a középiskola bármely évfolyamára (kivéve a 9. évfolyamra) jelentkezők esetében iskolánkban az átvételi eljárás több részből áll, és az alábbi dokumentumok benyújtásával kezdődik:

- az iskola honlapjáról letölthető vagy a titkárságról személyesen elvihető jelentkezési lap kitöltve;
- az összes korábbi bizonyítvány hiteles másolata a megelőző három évre visszamenőleg;
- az adott tanév értékelési naplójának tanulóra vonatkozó másolata;
- családi bemutatkozó levél;
- plébánosi/hitoktatói ajánlás
- szakgimnáziumi átvétel esetén a szakmai tárgyakból írásbeli és szóbeli meghallgatás szükséges.

Felvételi elbeszélgetések:
- a vezetőség valamelyik tagjával;
- fejlesztő-pedagógussal.

A felvételi beszélgetés eredményének függvényében a felvételiző két próbanapot kell eltöltenie abban az osztályban, ahová várhatóan a felvétel után kerül.

A végső döntésre vonatkozó javaslatot a a leendő osztályfőnök az érintett szaktanárok és a fejlesztő-pedagógusok véleménye alapján fogalmazza meg a vezetőség felé.

2.10.1.3 Osztályozó vizsga

Ha a diák hiányzása egy tanévben meghaladja a **250 tanítási órát**, vagy egy adott tantárgyból a **tanítási órák 30%-át**, a tanév végén nem minősíthető automatikusan. Ekkor a nevelőtestület döntése alapján, az augusztusi vizsgaidőszakban, osztályozó vizsgát tehet.
Közvetlenül évismétlésre kötelezett a diák, ha a nevelőtestület megtagadja az osztályozó vizsga engedélyezését.

Továbbá:
Az adott évfolyam valamennyi tárgyából vagy egyes tantárgyakból tehető vizsga, amelyre egyéni tanrendű tanulók, valamely tantárgyból egyéni felkészülést folytató tanulók, illetve előrehozott érettségit tenni szándékozó tanulók jelentkezhetnek. Több évfolyam anyagából összevont vizsga is tehető. Ez esetben minden évfolyamot külön osztályzattal kell lezárni. A vizsga minden esetben írásbeli és szóbeli részből áll. A szóbeli vizsgát bizottság előtt kell letenni.
Az első félévi osztályozó vizsgák január 10-20, a második féléviek június első hetében . teljesíthetők.

2.10.1.4 Különbözeti vizsga

Az igazgató írja elő más iskolából, évfolyamról vagy iskolaszerkezeti típusból érkezett tanulóknak a tanrendek (tananyagok) összevetése után, valamint az emelt szintű érettségire felkészítő képzésbe (fakultáció) történő későbbi (11. évfolyam utáni) becsatlakozáskor. Ezt a vizsgát bizottság előtt kell letenni.
A különbözeti vizsga teljesítésének határidejét a szaktanárral történő egyeztetést követően a vezetőség állapítja meg.

2.10.1.5 Javító vizsga

A tanulmányi kötelezettségüket tanév végén elégtelen érdemjeggyel zárt diákok részére szervezett belső vizsga, kivéve, ha a tanuló három vagy annál több tantárgyból kapott elégtelen érdemjegyet, kivéve, ha a tanuló háromnál több tantárgyból kapott elégtelen érdemjegyet, ami- a nevelőtestület döntése alapján- javítóvizsga lehetősége nélkül évismétlésre kötelezheti a tanulót..Ezt a vizsgát bizottság előtt kell letenni. Időpontja az új tanévet megelőzően,augusztus végén.

2.10.1.6 Érettségi vizsga

A 12. évfolyam sikeres befejezése után következő állami vizsga, melynek rendjét és követelményeit a gimnáziumi érettségi vizsgaszabályzat határozza meg.
A középszintű érettségi vizsga témaköreit az 5. melléklet tartalmazza.

2.10.1.7 Előrehozott érettségi vizsga

Előrehozott érettségi vizsga a tanulói jogviszony fennállása alatt, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt egyes érettségi vizsgatárgyakból első alkalommal tett vizsga, amely letehető:

a. **idegen nyelvekből, digitális kultúrából** a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában, valamint az azt követő vizsgaidőszakokban
   Idegen nyelvekből a vizsgára jelentkezés feltétele- amennyiben a tanuló nem jár az adott nyelvből emelt szintű felkészítésre (fakultációra)-
   - középfokú C típusú nyelvvizsga bizonyítvány bemutatása,
   - eredményes osztályozóvizsgával a tanulmányok lezárása az alábbiak szerint:
   11. évfolyam május-júniusi vizsgaidőszak esetén április 15. és április 30. között a 11. évfolyam és a 12. évfolyam tananyagából;
   12. évfolyam október-novemberi vizsgaidőszak esetén a 12. évfolyam anyagából a vizsgaidőszakot megelőző augusztus 31-ig.
b. **olyan érettségi vizsgatárgyakból,** amelyeknél a tanuló számára az adott vizsgatárgy vizsgájára való jelentkezés feltételeinek teljesítéséhez szükséges tantárgy tanítása a középiskolai helyi tanterve szerint a középiskolai tanulmányok befejezését megelőző tanévek valamelyikében lezárul, **először** a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában, valamint az azt követő vizsgaidőszakokban. A vizsgára jelentkezés feltétele az adott tárgyból minimum jó (4) tanulmányi eredmény.
c. Azon tantárgyak esetében, amelyek tanítása a középiskolát lezáró évfolyamon fejeződik be (pl. magyar nyelv és irodalom) az előrehozott vizsga letétele **nem lehetséges.**
d. A zeneművészeti szakgimnázium 2020-ban induló évfolyamától kezdődően magyar nyelv és irodalom, matematika és történelem tantárgyak esetén az adott tárgyak tanulásának lezárultával, 12. évfolyam végén előrehozott érettségi vizsgát tesznek diákjaink. Lehetőségük van idegen nyelvből is előrehozott érettségi vizsgát tenni. Amennyiben ezzel a lehetőséggel nem kívánnak élni, úgy a 13. évfolyamon számukra az idegen nyelvi órák látogatása kötelező, a gimnáziumi 12-es csoportokba kell őket sorolni.

2.10.1.8 Képesítő vizsga

Képesítő vizsga az induló rendszer szerint az BM irányítása alá tartozó előadóművészeti szakgimnáziumi iskolai rendszerű képzések programkövetelménye szerint, a vizsgaközpontok szabályzatai alapján. 2025. december 31-ig a képző intézmények vizsgaközpontként látják el ezt a feladatot.

Az érettségire épülő szakmai képzésben részt vevő növendékek vizsgára bocsátásának feltételeiről

- A növendékek tanulmányainak alapfeltétele, hogy az elméleti- és gyakorlati órákon, foglalkozásokon részt vesznek. Félévente, tantárgyanként 3 igazolatlan hiányzás megengedett.
- Félévkor és év végén bizonyos tárgyakból az évközi jegyek, illetve teljesítmény alapján kapnak osztályzatot, más tárgyak pedig az adott időszak végén vizsgával záródnak. Abban az esetben, ha a növendék a megengedett 3 alkalomnál többet hiányzott, de a tanórák/foglalkozások 70%-a +1 alkalommal jelen volt, a tanár osztályozó vizsgára kötelezheti. Ennél nagyobb mértékű hiányzás esetén mindenképpen csak eredményes osztályozó vizsga letétele után folytathatja tanulmányait.
- A képzést záró képesítő vizsgára csak az a növendék engedhető, aki a vizsgatevékenységek során érintett tantárgyakból legalább közepes értékelést kap a képesítő vizsgát megelőző tantárgyi vizsgán, illetve a képzés során az adott tantárgyi átlaga is a közepes eredményt eléri.

2.10.1.9 Belső vizsgák, szintfelmérések

A belső vizsgarend és szintfelmérések kialakításának elsődleges célja, hogy a tanulók gyakorolják a vizsgahelyezteben való szereplést. A szintfelmérések folyamatosan biztosítják a csoportok homogenitását.

IDEGEN NYELVEK	
Időpont	**Megjegyzés**
5. évfolyamba lépve, év elején	Célja a csoportbontás, amennyiben a létszám indokolja.
6. évfolyam	A májusi nyelvi mérés egyfajta szintfelmérő, lehetőséget ad a csoportok újra osztására, amennyiben szükséges
9. évfolyamba lépve, év elején	A csoportbontás miatt szükséges.
10. év végén/tavasszal	Első idegen nyelvi vizsga (írásbeli és szóbeli vizsga)*
11. év végén	Második nyelvből szóbeli vizsga**
Emelt óraszámú nyelvi csoportokban	Minden tanév végén szintvizsga*
MATEMATIKA	
8. évf. december eleje	Próba-felvételi
9. évf. elején	Matematika – célja a csoportbontás, felzárkóztatás biztosítása
10. évf.	Próba-mérés, a kompetenciamérés előtt, megfelel egy belső szintmérésnek, segíthet a csoportbontás újragondolásában
11. évf.	Évfolyamdolgozat – május végén**
12. évf.	Próbaérettségi –márciusban**
MAGYAR	
6. évfolyam, tavasz	Kompetenciamérés feladataiból összeállított írásbeli
8. évfolyam december elején	Próbafelvételi
10. évfolyam végén	Évfolyamvizsga**
12. második félév elején	Próbaérettségi
TÖRTÉNELEM	
11. év vége	Évfolyamdolgozat (írásbeli)*
12. félév után	Próbaérettségi (szóbeli)*

*Értékelés: 200 % ** 300%

Az érettségi vizsgára, valamint a képesítő vizsgára a tanulókat az iskola készíti fel. A többi típusú vizsga esetén az iskola útmutatást ad. Az érettségi és képesítő vizsgák idejét a vizsgaszabályzat rögzíti. Az osztályozó és különbözeti vizsgák idejét, rendjét az igazgató határozza meg.

2.11 A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei

A magas szintű oktatói-nevelői munka érdekében az iskolai oktatás alapegységét képező osztályokat néhány tantárgyban tovább bontjuk. A csoportbontás célja, hogy a diákok kisebb és előremenetel szempontjából, lehetőleg homogén csoportban, intenzívebben, és differenciáltan tanulhassanak, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására. Célunk, hogy a csoportbontás tegye lehetővé a diákokat motiváló átjárhatóságot a tudásuk szerint legmegfelelőbb csoportba az évfolyamon belül.

2.11.1 Csoportbontásban tanított tárgyak:

- **idegen nyelvek**
  - első idegen nyelv esetén 9. évfolyam elején szintfelmérést követően kerülnek kialakításra a csoportok
  - első idegen nyelv esetén 10. évfolyam végén (nyelvvizsga megszerzésének függvényében)
- **matematika**
  - 9. évfolyam elején szintfelmérést követően kerülnek kialakításra a csoportok
- **technika**
  - 4-7.évfolyamon nemek szerinti csoportbontás
- **testnevelés**
  - felső tagozaton a lehetőségek függvényében, és középiskolában nemek szerinti csoportbontást alkalmazunk.
- **zeneművészeti szakgimnázium szakmai elméleti tárgyak** esetén a helyi tanterv szerint.

Továbbtanulási tantárgyak esetén a csoportbontást a fakultációs rendszer teszi lehetővé a 11-12. évfolyamokon.
A csoportok között tanulmányi előmenetel alapján félévente átjárás lehetséges. Pedagógiai szempontok figyelembevételével egyedi esetekben a csoportváltásra tanév közben is sor kerülhet, erről a szaktanári javaslatot követően az igazgató dönt.

2.11.2 A pedagógus kiválasztásának elvei

A fakultáció/tanórán kívüli foglalkozások esetében választható pedagógusok névsora minden tanévben az aktuális jelentkezési lapon van feltüntetve.
3. Az intézmény helyi tanterve

3.1 A választott **kerettanterv megnevezése**

- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról – hatályos módosításaival az alábbiak szerint (NAT 2020):
  - Kerettantervek az általános iskola 1-4. és 5-8. évfolyamára
  - Kerettantervek a gimnáziumok 9-12. évfolyamára
  - Kerettantervek a szakgimnáziumok 9-12. évfolyama számára (helyi tanterv, lásd: 6. számú melléklet)

- Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja (helyi tanterv, lásd: 7. számú melléklet)

Kerettanterv az általános iskola 1-8. évfolyamára

Műveltségi terület	Tantárgyak	Évfolyam							
		1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
Magyar nyelv és irodalom	magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3
Idegen nyelv	1. élő idegen nyelv				2	3	3	3	3
Matematika	matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
Történelem és állampolgári ismeretek	történelem					2	2	2	2
	állampolgári ismeretek								1
	hon- és népismeret						1		
Természettudomány és földrajz	környezetismeret			1	1				
	természetismeret					2	2		
	fizika							1	2
	kémia							1	2
	biológia							2	1
	földrajz							2	1
Művészetek	ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
	vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Technológia	digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
	technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Testnevelés és egészségfejlesztés	testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
	közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Etika/hit- és erkölcstan	etika/hit- és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám		22	22	22	23	27	27	28	28
Szabadon tervezhető órakeret		**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**2**	**2**	**2**
	Összesen	**24**	**24**	**24**	**25**	**28**	**29**	**30**	**30**

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

Kerettanterv a gimnázium 9-12. évfolyamára

Műveltségi terület	Tantárgyak	Évfolyamok			
		9	**10**	**11**	**12**
Magyar nyelv és irodalom	magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4
Idegen nyelv	1. élő idegen nyelv	3	3	4	4
	2. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	matematika	3	3	3	3
Történelem és állampolgári ismeretek	történelem	2	2	3	3
	állampolgári ismeretek				1
Természettudomány és földrajz	természettudomány			2	
	Fizika	2	3		
	Kémia	1	2		
	Biológia	3	2		
	Földrajz	2	1		
Művészetek	ének-zene	1	1		
	vizuális kultúra	1	1		
	művészetek			1	
	mozgókép és médiaismeret				1
Technológia	digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés és egészségfejlesztés	testnevelés	5	5	5	5
	közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Etika/hit- és erkölcstan	Etika/hit- és erkölcstan				
	kötött célú órakeret			4	4
	Kötelező alapóraszám	32	32	32	29
	Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**4**	**5**
	Összesen	**34**	**34**	**36**	**34**

3.2 Az iskola tantárgyi rendszere, óraterve – induló képzések 2020.szeptember 1-től

Intézményi sajátosságok

- Választható idegen nyelvek
  Első idegen nyelv: angol, német
  Második idegen nyelv: angol, német, olasz, spanyol
- A mindennapos testnevelés keretében
  a) 1-8. évfolyamon heti 1 órában, zeneművészeti szakgimnáziumban heti 2 órában néptáncot;
  b) gimnázium 9-12. évfolyamon heti 1 órában mozgásos játékot tartunk.
- 5. évfolyamtól kezdődően, évfolyamszinten, heti 1-1 órában biztosítjuk a felzárkóztatás lehetőségét magyar nyelv- és irodalom, illetve matematika tantárgyakból. Ezeken az órákon **kötelező részt vennie** azoknak a diákoknak, akiknek eredménye az adott tárgyból nem éri el
  a) általános iskolában a 3,5-ös
  b) középiskolában a 3,0 –es átlagot.

- 5-8. évfolyamon tehetséggondozásra tanórán kívüli foglalkozás keretében heti 1 órát biztosítunk.
- **Emelt szintű érettségire felkészítés (fakultáció):** minimum egy tárgy választása mindenkinek kötelező
- **Tömbösítések, illetve a NAT ajánlása szerinti projektek**
  Minden tagozaton **testnevelésből**: heti 1 óra/évi 36 óra terhére, melyet az intézmény munkatervében rögzített közösségi programjaink keretében (pl.: Ward Weekend, zarándoklat, erdei iskola, lelkigyakorlatok stb.) teljesítenek diákjaink, szabadidős sportok, tollaslabda, méta, túrázás, kerékpározás, evezés, úszás, egyéb közösségi játékok, foci, strandröplabda, street ball, egyéb természetben űzhető sportok formájában.
  Dráma és színház az 5-8.évfolyamokon belül egy évfolyamon, projekt formájában

3.2.1 Az általános iskola óraterve, a választott kerettantervi órakeret feletti óraszámokkal kiegészítve – induló

Intézményi sajátosság: Az első idegen nyelv oktatása már 3. évfolyamon megkezdődik, és az általános iskolai években, a kerettantervi ajánláson felüli óraszámban történik.

Műveltségi terület	**Tantárgyak**	**Évfolyam**							
		1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
Magyar nyelv és irodalom	magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+0,5	5	4	4	3+0,5	3+0,5
Idegen nyelv	1. élő idegen nyelv			+2	2+1	3+1	3+1	3+1	3+1
Matematika	matematika	4	4+1	4	4	4	4	3+0,5	3
Történelem és állampolgári ismeretek	történelem					2	2+0,5	2	2
	állampolgári ismeretek								1
	hon- és népismeret						1		
Természettudomány és földrajz	környezetismeret			1+0,5	1+0,5				
	természetismeret					2	2+0,5		
	Fizika							1,5	1,5
	Kémia							1,5	1,5
	Biológia							1,5	1+1
	Földrajz							2	1
Művészetek	ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
	vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Technológia	digitális kultúra			1	1+0,5	1+0,5	1	1	1
	technika és tervezés	1+1	1	1	1	1	1	1	
Testnevelés és egészségfejlesztés	testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
	közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Etika/hit- és erkölcstan	Etika/hit- és erkölcstan	1+1	1+1	1+1	1+1	1+0,5	1+1	1+1	1+1
	Összesen	**25**	**25**	**26**	**26**	**29**	**30**	**31,5**	**31**

3.2.2 A gimnázium óraterve a választott kerettantervi órakeret feletti óraszámokkal kiegészítve – Kifutó (2023-2024. tanévtől)

Intézményi sajátosság: Az első idegen nyelv óraszáma 9. és 10. évfolyamban a kerettantervi ajánlás feletti, a sikeres nyelvvizsgaszint elérése, a nyelvvizsgabizonytívány megszerzése érdekében. A második idegen nyelvnél kerettantervi ajánlott óraszámmal biztosítjuk annak lehetőségét, hogy tanulóink legalább középszintű érettségit tegyenek az adott nyelvből.
Matematikából és magyar nyelv- és irodalomból az érettségire készülés érdekében biztosítunk többletórákat.

Műveltségi terület	**Tantárgyak**	**Évfolyamok**			
		9	**10**	**11**	**12**
Magyar nyelv és irodalom	magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4+1
Idegen nyelv	1. élő idegen nyelv	3+2	3+2	4	4
	2. idegen nyelv	3	3	3+1	3+1
Matematika	matematika	3	3	3+1	3+1
Történelem és állampolgári ismeretek	történelem	2	2	3+1	3+1
	állampolgári ismeretek				1
Természettudomány és földrajz	természettudomány			2	
	Fizika	2	3		
	Kémia	1,5	1,5		
	Biológia	3	2		
	Földrajz	2	1		
Művészetek	ének-zene	1	1		
	vizuális kultúra	1	1		
	művészetek			1	
	mozgókép és médiaismeret				1
Technológia	digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés és egészségfejlesztés	testnevelés	5	5	5	5
	közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Etika/hit- és erkölcstan	Etika/hit- és erkölcstan	+2	+2	+2	+2
	Emelt szintű felkészítés (fakultáció)			4+1	4+1
	Összesen	**36,5**	**35,5**	**38**	**36**

3.2.3 A gimnázium óraterve a választott kerettantervi órakeret feletti óraszámokkal kiegészítve – Induló (2023-2024. tanévtől)

Általános gimnáziumi tagozat

Tantárgyak	9	10	11	12
magyar nyelv és irodalom	3+1	4	4	4
1. élő idegen nyelv	3+1	3+1	4	4
2. idegen nyelv	3	3	3	3
matematika	3	3	3+1	3+1
történelem	2	2	3+1	3+1
állampolgári ismeretek				1
természettudomány			2	
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Biológia	3	2		
Földrajz	2	1		
ének-zene	1	1		
vizuális kultúra	1	1		
művészetek/művészeti nevelés			1	
mozgókép és médiaismeret				1
digitális kultúra	2	1	2	
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Hittan	+2	+2	+2	+2
kötött célú órakeret			4+1	4+1
Összesen	**36**	**35**	**37**	**34**

Emelt szintű angol/német haladó nyelvi tagozat

Tantárgyak	9	10	11	12
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4
1. élő idegen nyelv	3+2	3+2	4+2	4+2
2. idegen nyelv	3	3	3	3
matematika	3	3	3+1	3+1
történelem	2	2	3+1	3+1
állampolgári ismeretek				1
természettudomány			2	
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Biológia	3	2		
Földrajz	2	1		

ének-zene	1	1		
vizuális kultúra	1	1		
művészetek/művészeti nevelés			1	
mozgókép és médiaismeret				1
digitális kultúra	2	1	2	
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Hittan	+2	+2	+2	+2
kötött célú órakeret			2+1	2+1
Összesen	**36**	**36**	**37**	**34**

Emelt szintű német/spanyol kezdő nyelvi tagozat

Tantárgyak	**9**	**10**	**11**	**12**
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4
1. élő idegen nyelv	3	3	4	4
2. idegen nyelv	3+2	3+2	3+3	3+3
matematika	3	3	3+1	3+1
történelem	2	2	3+1	3+1
állampolgári ismeretek				1
természettudomány			2	
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Biológia	3	2		
Földrajz	2	1		
ének-zene	1	1		
vizuális kultúra	1	1		
művészetek/művészeti nevelés			1	
mozgókép és médiaismeret				1
digitális kultúra	2	1	2	
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Hittan	2	2	2	2
kötött célú órakeret			2+1	2+1
Összesen	**36,0**	**36,0**	**38,0**	**35**

3.3 Az alkalmazható tankönyvek, taneszközök és tanulmányi segédletek kiválasztásának elvei

A tankönyvek, segédletek kiválasztása a munkaközösségek, illetve szaktanárok feladata. Szükséges a választék ismerete és a használandó tankönyvek alapos tanulmányozása.
A kiválasztás szempontjai, hogy

- a könyv szemlélete megegyezik-e iskolánk szellemiségével;
- a tankönyvhöz szükségesek-e segédletek (szöveggyűjtemény, feladatgyűjtemény, munkafüzet);
- elfogadható-e a tankönyvek ára a szülők többsége számára;
- igazodik-e a tankönyv a helyi tantervhez, a tanulók életkori sajátosságaihoz;
- tartalmában, formájában igényes, áttekinthető, érdeklődést keltő a könyv;
- könnyen érthető, tanulható-e a szövege.

A tapasztalatokat a munkaközösségek évente összegzik, s megfigyeléseiket az új rendeléseknél hasznosítják.

3.4 A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása az általános iskolára vonatkozóan

Az alsó tagozat első két évfolyamán az elsődleges pedagógiai feladatunk, hogy az óvodából érkezett kisdiákok között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket kezeljük. Ehhez járul hozzá a tanulási módszerek és a motivációs rendszerek kialakítása.
Alsó tagozaton kiemelt figyelemmel történik az alapkészségek (írás, olvasás, számolás) kialakítása, fejlesztése és megszilárdítása. Változatos módszerekkel, munkaformákkal, játékosan fejlesztjük a kisdiákokat.
Törekszünk a személyiség minél teljesebb kibontakoztatására a mozgás (sportszakkörök) és a művészetek által. Hangsúlyt fektetünk a népi kultúra megismerésére és a népszokások felelevenítésére.

3.4.1 Tanulási módszerek kialakítása: iskolai fegyelem, figyelem, kötelességérzet

Első és második évfolyamon az óvodai kötetlenebb foglalkozások után célunk, hogy a gyermekek hozzászokjanak a 45 perces tanórák fegyelmezett követéséhez, az aktív részvételhez, egy iskolai nap szabályozott ritmusához. Hozzá kell szoktatnunk diákjainkat ahhoz, hogy feladataikat hiánytalanul és határidőre elvégezzék. Ebben segítséget nyújt a napközi támogató háttere, ahol a gyermekek együtt tanulnak meg tanulni.
Harmadik és negyedik évfolyamon meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási, tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő, eredményes tanulást segítő motiválási és tanulásszervezési folyamat, a megfelelő tanulási környezet biztosításával.
Módszertani alapelveinkben az egységességre és a differenciálásra törekszünk.

3.4.2 Motiváció, tanulásszervezés, teljesítmények növekedése

Alsó tagozaton a tanítók legfontosabb feladata, hogy a diákok szeressék meg a tanulást. Ehhez megfelelő jutalmazási rendszert alakítanak ki az érdemjegyeken kívül ösztönző, kreatív elismerési formákkal. Az alsó-felső tagozatok közötti váltással járó nehézségek leküzdését kompetenciafejlesztő órákkal segítjük.
Ötödik és hatodik évfolyamon, vagyis a felső tagozaton folyó nevelés-, oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-

együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása történik. Ennek érdekében tanulásmódszertani foglalkozásokat szervezünk.
Hetedik, nyolcadik évfolyamon folyó nevelés-, oktatás alapvető feladata a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése az életen át tartó tanulás megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaorientációra, pályaválasztásra. Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, feladat- és problémamgoldáshoz, megalapozzuk az egyéni tanulási módszereket. Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-, inetraktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
Tehetséggondozásunk keretében diákjaink képességeinek kibontakoztatását személyre szabott felkészítés során támogatjuk.
Órai differenciálással, korrepetálással, illetve fejlesztő pedagógusaink bevonásával segítjük a lemaradókat a felzárkózásban.

3.5 Az iskola magasabb évfolyamába lépésének feltételei

- A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha a tantárgyi követelményeket minden kötelező és választott tárgyban a tanév végén legalább elégséges (2) szinten teljesítette.
- A tanév végi elégtelen minősítés egy vagy két tantárgyból javítóvizsgán javítható (augusztus hónap). Három vagy több elégtelen esetén az évfolyamot meg kell, illetve (nem tanköteles tanuló esetében) meg lehet ismételni.
- Ha a tanuló hiányzása az adott tanévben meghaladja a 250 órát, és nem szerzett elegendő osztályzatot a lezáráshoz (minimum 3 jegy/ félév az adott tantárgyból) a tanév végén nem osztályozható. Számára a tantestület osztályozó vizsgát engedélyezhet. A sikertelen osztályozó vizsga, vagy a vizsgaengedély meg nem adása, évfolyamismétlést von maga után.
- Választott tárgyat leadni – általános szabályként – lezárt félév után lehet (kivétel az emelt szintű érettségire felkészítő minimum egy fakultáció), felvenni bármikor. Ez utóbbi esetben az igazgató a szaktanár véleményét kikérve különbözeti vizsgát írhat elő.

3.6 Egyéni munkarend

A módosított köznevelési törvény 2019. szeptember 1-jei hatályba lépéssel megszüntette azt a lehetőséget, hogy a tanulók tankötelezettségüket magántanulói jogviszonyban teljesíthessék. A tankötelezettség iskolába járással teljesíthető. Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre **egyéni munkarend** kérelmezhető. A szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló a kérelmet a **tanévet megelőző június 15-ig** nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ezen időpontot követően csak abban az esetben nyújtható be kérelem, ha a tankötelezettség iskolába járással történő teljesítését megakadályozó körülmény merül fel. Jogszabályban meghatározott esetben az egyéni munkarendet biztosítani kell.

3.7 A szünetelő tanulói státusz fogalma

Szünetelő státuszban lévő tanulónak nevezzük az Nkt. alapján iskolánk azon diákjait, akik életvitelszerűen külföldön tartózkodnak, ott közoktatásban részesülnek, ottani tanulmányaikat bizonyítvánnyal dokumentálják. A szünetelő státusz következménye, hogy Magyarországon passzív tanulói jogviszonyba kerülnek. Ezen idő alatt nincsen tanulmányi kötelezettségük. Aktív státuszba akkor léphetnek, amikor

életvitel-szerűen Magyarországon élnek és eleget tudnak tenni az NKT-ban meghatározott tanulói jogviszonyból fakadó kötelezettségeiknek.

3.8 Az iskolai értékelés alapelvei, a magatartás és szorgalom minősítésének szempontjai

Iskolánk nevelő-oktató tevékenységéből adódóan sokrétű követelményrendszert állít fel a diákok számára. A követelményrendszer betartása, betartatása szempontjából fontos a fegyelem és a fegyelmezés, a jutalmazás és a büntetés kérdése. Az ezeknek való megfelelés, vagy meg nem felelés alapelveit foglaljuk össze az alábbiakban:

- tantárgyi követelmények, amelyeket a NAT alapján a helyi tanterv határoz meg. A tantárgyi alapkövetelményeken túl a megmérettetésnek fontos részét képezik a tantárgyi versenyek;
- magatartási követelmények, amelyek az alapvető keresztény értékekre, erkölcsre épülnek, és amelyeket konkrétan az iskola házirendje tartalmazza;
- szorgalmi követelmények, amelyek a diákoknak a tanuláshoz, munkához való viszonyát tükrözik.

3.8.1 A tantárgyi értékelés alapelvei

Iskolánk értékelési szempontjait minden tantárgy esetében az alábbiak szerint kell érvényesíteni:

- csak az iskola pedagógiai programjában elfogadott tananyagot lehet megkövetelni;
- a követelmények megállapításánál figyelembe kell venni az életkori sajátságokat;
- figyelembe kell venni a tanuló képességeit, tehetségét, és a tanuláshoz való viszonyát;
- összhangot kell teremteni az egyes tantárgyak között, ne legyen egyik sem túlhangsúlyozva vagy elhanyagolva a másik tantárgy rovására;
- a követelmény célja nem az elriasztás, hanem az minőségi munka igényének kialakítása;
- a tantárgyi és tanórai követelmények legyenek világosak, egyértelműek, és teljesíthetőek. A tanév elején közölt elvárások ne változzanak a tanév során, a tanuló érezze a következetességet, és a kiszámíthatóságot;
- a követelmény mögött érződjön a tanítvány egyediségének és teremtettségének tisztelete.

3.8.1.1 Ellenőrzés, értékelés, osztályozás

- Az ellenőrzés, értékelés, osztályozás a pedagógiai tevékenység szerves része, melynek jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésben: ösztönzést ad, fejleszti a felelősségérzetet és önértékelő képességet, önnevelésre késztet. A pedagógus a tanulók teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. A félévi és az évvégi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az osztályzatról a tanulót és a kiskorú szülőjét értesíteni kell. Az érdemjegy, illetve osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.
- Az iskolai érdemjegyeket a megszerzést követő 15 munkanapon belül köteles a pedagógus rögzíteni a KRÉTA naplóban. Amennyiben ez nem történik meg a rögzített határidőn belül, úgy a tanuló kérheti a jegy későbbi beírását, de nem köteles elfogadni azt.

- Az objektív, igazságos értékelés és osztályozás előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer. Ugyanakkor a tanulót önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell. Az értékelés, osztályozás a tanulókat egyénenként is segítik abban, hogy a tőlük elvárható maximumot nyújtsák. Az elismerő és a bíráló értékelés egyaránt legyen bizalomra építő.
- Az ellenőrzésnek ki kell terjednie az írásbeli házi feladatra, füzetvezetésre is.
- A házi feladat, illetve felszereléshiányt rögzíteni kell az elektronikus naplóban, szankcionálása szaktanári hatáskör a tanév elején általa ismertett szabályok értelmében.
- Bármely tantárgy ellenőrzési és értékelési rendszerében a folyamatosság elengedhetetlen követelmény. Az ellenőrzés formái tantárgytól, tananyagtól, az oktatási céltól, a tanulók egyéniségétől és számos más tényezőtől függően rendkívül változatosak lehetnek. Érvényesíteni kell a szóbeliség elsőbbségét. Még az „elsődlegesen feladatmegoldásos tárgyakban" (matematika, fizika, kémia, informatika) sem hagyható el a szóbeli számonkérés. Az egyes tantárgyak helyi tantervében évfolyamonként célszerű meghatározni a tanév során írandó témazáró dolgozatok számát.
- A félévi és év végi minősítés és osztályozás nem mechanikus művelet. A záró osztályzat tükrözi a tanuló évközi szerepléseit, értékeli az igyekezetét, a teljesítmény változásának irányát.
- A tanulók tantárgyi teljesítményét a tárgyat tanító pedagógus ellenőrzi, értékeli, osztályozza teljes jogkörrel és felelősséggel. Amennyiben az évközi jegyek és az évvégi osztályzat között lényeges eltérés van, akkor az igazgatónak nevelőtestületi értekezletet kell összehívnia a jegy érvényességének megállapítása végett.
- Az értékelés az első évfolyamon félévkor és év végén szöveges minősítés: „kiválóan megfelelt", „jól megfelelt", vagy „felzárkóztatásra szorul". Negyedévben az 1. sz. melléklet szerint történik az értékelés.
- Második évfolyamon a tanulókat már a hagyományos ötös fokozatú érdemjegyekkel értékeljük, de félévkor még- az első évfolyamhoz hasonlóan- szöveges értékelést kapnak.
- Az értékelés és osztályozás a harmadik évfolyamtól kezdődően a hagyományos ötös fokozatú rendszerben történik: jeles /5/, jó /4/, közepes /3/, elégséges /2/, elégtelen /1/. Az egyes fokozatok tartalmát a helyi tantervek követelményei határozzák meg.
- A félévi és év végi értékelés az alábbi átlagok figyelembevételével történik:
    1,8 alatt: elégtelen
    2,6 alatt: elégséges
    3,5 alatt: közepes
    4,5 alatt: jó

3.8.1.2 Az iskolai beszámolók, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az iskolai írásbeli beszámoltatások fajtái a következők:

- írásbeli felelet;
- témazáró dolgozat;
- év végi összefoglaló dolgozat.

Írásbeli feleletet a tanár előzetes bejelentés nélkül írathat az órán. A megoldandó feladatok az aznapra feladott tananyaghoz kapcsolódhatnak, esetleg ismétlő kérdés is lehet benne. A kidolgozáshoz szükséges idő általában 5-15 perc. Az írásbeli feleletre kapott jegy súlya egyenértékű a szóbeli feleletével (100%)
A témazáró dolgozat egy témakört összefoglaló, átfogó tudást mérő dolgozat. Minden esetben összefoglalás előzi meg. A témazáró dolgozatot 1 héttel korábban be kell jelenteni a diákoknak, hogy

legyen idejük az eredményes felkészülésre. **Témazáró dolgozatból** egy héten maximum négyet lehet íratni, egy napon maximum kettőt. A dolgozatra kapott érdemjegyet a szaktanárok két felelettel egyenértékűnek veszik (200%). Az írásbeli dolgozatokat a tanárnak **10 munkanapon belül kötelessége** kijavítani.
Az év végi összefoglaló dolgozat több témakört is átfog, szintetizálja a diákok éves tudását. Mindig az év végi ismétlés szerves része. Súlya a témazáró dolgozatéval megegyező (200%).
A csoportbontások alapjául szolgáló **szintfelmérő dolgozatok** értéke a témazáró dolgozatéval megegyező (200%).
A diákok a fentieken kívül kaphatnak projekt feladatokat, amelyek eredményét egy házi dolgozatban rögzítik. A feladatokat az osztályban tanító tanárok szinkronizálják, hogy ne okozzanak túlterhelést.

Szakgimnázium

- A tanulók hangszeres főtárgyból és szolfézs-elmélet melléktárgyból félévkor és év végén bizottság előtt vizsgát tesznek a tanterv követelményei szerint. Minősítésük főtárgyból a vizsgabizottság tagjai által, 1-től 5-ig terjedő osztályzatok átlaga: jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen meghatározással.
- Az elméleti főtárgyak és kötelező tárgyak értékelése is félévenként történik, részben az éves munka alapján, részben vizsga formájában írásban vagy gyakorlatban. A minősítés a hagyományos osztályzatokkal történik.
- Az értékelés része minden esetben az eredmény vagy eredménytelenség egyéni, a diákokkal közösen történő részletes elemzése, a továbblépés módjának megjelölése.
- A tanuló minősítését befolyásolják szereplései, tanulmányi versenyeken való részvétele, és az ott elért eredményei.

3.8.1.2.1 Témazárók értékelése tagozatonként és tantárgyanként

Az alább felsorolt százalékos értékeléstől a tanuló javára el lehet térni, kárára azonban nem.

Alsó tagozatban minden tantárgytárgyban egységesen az alábbi értékelést használjuk:

91−100%	jeles
80−90%	jó
65−79%	közepes
51−64%	elégséges
0−50%	elégtelen.

Felső tagozaton és a középiskolában
Magyar nyelv és irodalom
Témazáró felmérések száma tanévenként: magyar nyelvtanból 2 db, magyar irodalomból 3 db.
Értékelés:

- Esszé: (értekezés), verselemzés: tárgyi tudás, műelemző képesség bizonyítása; irodalom-történeti és irodalom-elméleti tájékozottságról tanúskodó válasz adása. Az ilyen jellegű dolgozatokat nem pontozzuk, tehát nincs százalékolás sem.
- Irodalmi és nyelvtani feladatlapok esetében: elégséges 51%-tól, jeles 90%-tól. A közbülső osztályzatokat a szaktanár a pedagógiai elvek figyelembevételével, gondos mérlegelésével maga állapítja meg.
- Tollbamondás helyesírási hibapont határai:
  0–4 jeles
  5–12 jó

13–17 közepes
18–23 elégséges
24– elégtelen.

Matematika
Témazáró felmérések száma tanévenként 6 db.

0-39% elégtelen
40-54% elégséges
55-69% közepes
70-84% jó
85-100% jeles

A témazáró felméréseken kívül a tanulók tudását rendszeresen és sokoldalúan ellenőrizzük és értékeljük.

- Óránkénti szóbeli frontális számonkérés. Értékelése történhet szóban, pontozással.
- A házi feladatok rendszeres ellenőrzése, javítása, azok nyilvános értékelése.
- Szorgalmi feladatok megoldása. Értékelése szóban, pontozással, illetve osztályzással történhet.

Történelem
Témazáró dolgozatok száma tanévenként minimum 4 db (minden fejezetet témazáró dolgozattal zárunk).
Értékelésük általános iskolában:

80–100% jeles
70–79% jó
60–69% közepes
50–59% elégséges
0–49% elégtelen.

Értékelésük középiskolában:

88–100% jeles
75–87% jó
62–74% közepes
50–61% elégséges
0–-49% elégtelen.

A témazárókon kívül a házi feladatok rendszeres ellenőrzése, számonkérése is követelmény. Emellett hetente minimum egy szóbeli vagy írásbeli számonkéréssel is ellenőrizzük a tanulók előrehaladását.

Idegen nyelvek
Témazáró dolgozatok száma tanévenként minimum a heti óraszámoknak megfelelő.
Értékelésük általános iskolában:

80–100% jeles
70–79% jó
60–69% közepes
50–59% elégséges
0–49% elégtelen.

Értékelésük középiskolában:

90–100% jeles
75–89% jó
62–74% közepes

50–61% elégséges
0–49% elégtelen.

A szóbeli vagy írásbeli számonkérések havi mennyisége a heti óraszámnak megfelelő. Követelmény ezen kívül a házi feladatok rendszeres ellenőrzése, számonkérése is.

Testnevelés és sport
Az ellenőrzésnél, értékelésnél az előírt feladatok teljesítése mellett a tanuló önmagához viszonyított fejlődését is értékelni kell az alábbi szempontok alapján:

- A tanuló tanórai tevékenységének folyamatos megfigyelése, értékelése;
- A tanuló tanórai magatartásának folyamatos megfigyelése, értékelése (felmentéskérés gyakorisága). Felmentést orvosi igazolással lehet kérni, kivétel a látható sérülés vagy betegség. Szülői igazolást évente maximum 3 alkalommal lehet elfogadni.
- A tanulói sportöltözet megfigyelése, meglétének, állapotának ellenőrzése (felszereléshiány gyakorisága), háromszori felszereléshiány után elégtelen osztályzatot kell adni.
- Motorikus képességek felmérése és értékelése részjegyként szerepelhet, a szinteket az országos szintfelmérés szerint állapítjuk meg.
- Témakörök (gimnasztika, futások, dobások, ugrások, torna, testnevelési és sportjátékok, stb.), lezáró ellenőrzések (kivitel, tartalom) értékelése.

Értékelhető továbbá:

- tömegsport-rendezvényeken való részvétel;
- iskolán kívüli sportversenyeken való részvétel, jó teljesítmény;
- iskolai sportversenyeken, (házibajnokságokon) való közreműködés;
- sporttáborokban való részvétel;
- rendszeres edzésre járás iskolán belül vagy kívül.

Hittan
A tantárgy tanítása közben alkalmazott értékelésnél a hittanárok figyelembe veszik, hogy csak a vallási ismeretek elsajátításának foka mérhető, a hitbeli növekedést osztályzatban nem mérjük. A hittanárok általában témakörönként évente 5-6 dolgozatban mérik le a tanulók tudását. Ezen kívül szóban is feleltetnek. A dolgozatoknál a következő értékelést követik:

85–100% jeles
65–84% jó
56–64% közepes
45–55% elégséges
0–45% elégtelen.

Biológia, földrajz
A tanulóknak egy tanévben 4-5 témazáró dolgozatban kell számot adniuk tudásukról. Ezek értékelése a következőképpen történik:

0-39% elégtelen
40-54% elégséges
55-69% közepes
70-84% jó
85-100% jeles

3.8.1.3 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A házi feladat célja, hogy a diákok az iskolában szerzett tudásukat az otthoni munka során elmélyítsék. Ezért a házi feladatnak mindig szervesen kapcsolódni kell az órán tanultakhoz, illetve előkészíthetik a következő órát is. Mennyiségét úgy kell meghatározni, hogy egy átlagos képességű tanuló számára teljesíthető legyen. A házi feladat elkészítéséhez olyan útmutatást kell adni, hogy a diák otthon, önállóan is el tudja végezni. Alsó tagozatban hét végére csak annyi házi feladatot lehet adni, amelyet a diák péntek délután el tud végezni, hogy a szombat, vasárnap teljesen a pihenést szolgálja.

3.8.2 A magatartás és szorgalom minősítésének szempontjai: jutalmazás, büntetés

3.8.2.1 A magatartás minősítésének szempontjai

Az osztályzat kialakítása folyamatos megfigyelésre épül. Ahhoz, hogy a tanuló magatartása minél objektívebb minősítést nyerjen, a tanárok és az iskola egyéb alkalmazottai figyelemmel kísérik:

- a tanuló személyiségjegyeinek alakulását: aktivitását, önállóságát, határozottságát, tudatosságát, felelősségtudatát, cselekvésének motívációit, tisztelettudását;
- a közösségben elfoglalt helyét, társaihoz való viszonyát: a közösségért végzett munkáját, órai és tanításon kívüli magatartását, kommunikációs stílusát, modorát.

Ezek alapján:
Példás (5) magartású az a diák, aki a következő szempontok mindegyikének megfelel:

- felelősséget érez az iskola közösségéért: megtartja a Házirendet, feladatkörében törekszik arra, hogy iskolatársai is betartsák;
- önként vagy megbízásból munkát vállal a közösségben és megbízhatóan teljesíti azt;
- képes önálló véleményt alkotni, meggyőződésének hangot ad, emberi kapcsolataiban őszinte, beszédstílusa, hangneme művelt fiatalhoz illő;
- törekszik önfegyelemre, önnevelésre, önművelésre, a kapott útmutatást elfogadja;
- nincs fegyelmi büntetése, fegyelemsértésre vonatkozó ismételt bejegyzése.

Jó (4) magatartású az a tanuló, aki

- az iskolai rendszabályokat következetesen betartja;
- a közösség munkájában részt vesz, de nem kezdeményez;
- körülötte történő laza viselkedések ellen nem mindig lép fel;
- tanáraival, a felnőttekkel és társaival szemben őszinte, tisztelettudó;
- magatartáskultúrája esetenként kifogásolható, de nem kirívó;
- vigyáz iskolája, közössége vagyonára és a jó hírnevére.

Változó (3) magatartású az a tanuló,

- akinek viselkedésével szemben kifogások merülnek fel, igyekezete ellenére megismétlődnek kifogásolható cselekedetei;
- aki a közösség támasztotta követelményeket ingadozva követi, a közösségi munkából csak irányítással és nem szívesen vállal részt;
- akinek felelősségtudata ingadozó;
- aki nem képes a jó és a rossz között következetesen a jó mellett dönteni;
- aki a közös programokról gyakran igazolatlanul távol marad;
- aki tanáraival, más felnőttel, társaival szemben rendszeresen udvariatlanul viselkedik;

- aki indulatait nem mindig képes fékezni, hangneme kifogásolható;
- aki a fegyelmező intézkedések súlyosabb fokozatainak valamelyikében részesült: osztályfőnöki, szaktanári figyelmeztetése vagy intője, vagy igazgatói figyelmeztetője van;
- akinek három vagy annál több igazolatlan órája van;
- nem lehet változó a tanuló magatartása, ha igazgatói büntetése figyelmeztetésnél súlyosabb, kivéve, ha ugyanabban a félévben igazgatói dicsérete is van.

Rossz (2) magatartású az a tanuló,

- aki a házirend szabályait nagyon hiányosan tartja be;
- aki kivonja magát a közösségi feladatokból;
- aki rossz hatással van a közösségre, munkájuk eredményességét is gátolja;
- aki rossz példát mutat, bomlasztja a közösséget;
- aki tanáraival, más felnőttel, társaival szemben nem őszinte, durva, tiszteletlen;
- akinek iskolán kívüli magatartása erősen kifogásolható, esetleg törvénybe ütköző;
- aki iskolai vagy iskolán kívüli viselkedéséért fegyelmi büntetések valamelyik fokozatában részesült;
- aki tantestületi megrovást kapott;
- aki ismételten igazolatlanul mulasztott;
- aki az "áthelyezés másik osztályba" fegyelmi büntetést kapta.

3.8.2.1.1 A fegyelmi büntetések fokozatai

- szaktanári figyelmeztetés
- szaktanári intő
- szaktanári rovó
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés
- osztályfőnöki rovó
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intő
- igazgatói rovó
- nevelőtestületi intés.

A nevelőtestületi intés után újabb fegyelemsértés esetén fegyelmi eljárás következik. Ennek szabályozása az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában olvasható.

3.8.2.2 A szorgalom minősítésének szempontjai

Az osztályzat kialakítása folyamatos megfigyelésre épül. Ahhoz, hogy a tanuló szorgalma minél objektívebb minősítést nyerjen, a tanárok és az iskola egyéb alkalmazottai figyelemmel kísérik a tanuló

- kötelességtudatát;
- a munkával való kapcsolatát;
- munkájának rendszerességét, pontosságát;
- rendszeretetét, cselekvőkészségét.

Ezek alapján
Példás (5) szorgalmú, aki a következő szempontok mindegyikének megfelel:

- aki kötelességeit pontosan teljesíti, azaz írásbeli feladatait mindig elkészíti, mulasztás után hiányait rövid időn belül pótolja, az órákra képességei szerint megbízhatóan készül;
- felszerelését hiánytalanul elhozza az órákra;
- rendben, tisztán tartja iskolai felszerelését;
- írásbeli munkájának külalakja rendes.

Jó (4) szorgalmú az a tanuló, akinek

- az elért átlageredménye képességeinek megfelelő, és általában szorgalmas munkájának köszönhető, de akaratának különleges megfeszítésére nincs szüksége.

Változó (3) szorgalmú az a tanuló, aki

- iskolai és otthoni munkájában csak időnként mutat igyekezetet;
- kötelességét ismételt figyelmeztetés után teljesíti;
- időnként nem ír házi feladatot;
- hiányos felszereléssel jön iskolába;
- mulasztásaiért írásbeli figyelmeztetést kapott;
- egy tárgyból bukásra áll.

Hanyag (2) szorgalmú az a tanuló, aki

- képességeihez és körülményeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- kötelességét gyakran elmulasztja, munkájában megbízhatatlan;
- osztályfőnöki vagy igazgatói megrovásban részesült;
- több tárgyból bukásra áll.

3.8.2.3 A tanulók jutalmazásának és büntetésének elvei

A jutalmazás célja minden esetben a helyes magatartás, kiemelkedő teljesítmény megerősítése, honorálása. A jutalmazás akkor hatékony, ha közvetlenül a kívánatos viselkedés után alkalmazzuk. A jutalmazás akkor hoz eredményt, ha a diák erősen vágyik a jutalomra, és megtiszteltetés számára. A jutalmazás rendkívül nagy motiváló erő főleg kisgyermekkorban, de később sem lebecsülendő a szerepe. Éppen ezért helyes mértékkel és jó időben kell alkalmazni.
Nem éri el kítűzött célját:

- ha a jutalom értékét veszti;
- ha a jutalom időben túl távoli;
- ha jutalom (máshonnan) megszerezhető;
- ha el nem fogadható viselkedéssel is megszerezhető;
- ha az elfogadható viselkedés jutalom nélkül marad;
- ha a jutalom elérése túl nehéz.

A jutalmazás hátránya lehet, hogy a diákot csak a jutalom megszerzése motiválja. Ezt azért célszerű elkerülni, mert ezzel kifejlődhet benne, hogy a jó viselkedésért minden esetben ellenszolgáltatást kell kapnia. A jutalomtól függő diák számára csak ez a külső motiváció létezik, és ezért nem látja értelmét annak a cselekvésnek, melyet nem jutalmaznak. A csupán külső motiváció további veszélye, hogy a tanulóban nem alakul ki az, hogy a tudás önmagában érték, illetve kevét szegheti, ha munkájáért nem kap folyamatosan elismerést, dicséretet. Az ilyen diák nem a belülről jövő megelégedettségért dolgozik, hanem csak a külső elismerésért. Ha ezt nem kezeljük megfelelőképpen, akkor a diáknak önértékelési nehézségei alakulhatnak ki. A jutalmazás e torzulásának veszélye életkoronként és egyénenként változó.

A jutalmazás helyes időzítése és aránya elengedhetetlen az egészséges belső értékrend és öntudat kialakulásában.
A büntetés akkor hatásos, ha adekvátan alkalmazzuk. A büntetés elsődleges célja a nem kívánt viselkedés megakadályozása, másodlagos célja annak tudatosítása, hogy a helytelen tetteknek következménye van. Végeredményben pedig az a cél, hogy diákjaink tanuljanak hibáikból.

3.8.2.4 A büntetés szabályai

Az iskola az életre, a társadalomba való beilleszkedésre is tanít, ezért a diákokat fel kell készítenünk arra, hogy emberi együttélésünknek sok előnye és szépsége mellett szabályai és ebből következően korlátai is vannak. Saját maga és mások rovására senki sem cselekedhet. A szabályok és korlátok megszegése ezért nem maradhat büntetlenül. Büntetés alkalmazásakor az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:

- törekszünk arra, hogy a tanulókat ne ítéljük el a cselekedetei miatt;
- mindig alkalmat kell adni a megbocsátásra, a kiengesztelődésre;
- törekedni kell arra, hogy mindig következetesen járjunk el: a kimondott büntetési szabályok be nem tartása következetlenség;
- az egyszer már büntetett viselkedést a továbbiakban mindig büntetni kell;
- büntetni közvetlenül a helytelen viselkedés után kell;
- a büntetést úgy kell kiszabni, hogy az a diák számára ne megszégyenítő, hanem igazságos legyen;
- nem szabad túl súlyosan vagy túl gyakran büntetni, mert a tanuló feladja a megjavulásra irányuló próbálkozásait;
  az enyhe büntetés nem hatékony, a túl súlyos viszont agresszivitást, erőszakot szülhet, károsíthatja a gyermek testi, lelki egészségét.

3.9 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Minden diákunk számára biztosítjuk, hogy képességeinek megfelelően tanulhasson intézményünkben. Esélyegyenlőségi tervünk olvasható a 2. számú mellékletben.

3.10 A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók általános fizikai teherbíró képességének mérését (NETFIT) évente két alkalommal, ősszel és tavasszal végezzük minden évfolyamon általános iskola ötödik osztályától. A próbák izomcsoportok erejéről, a diákok erő- és állóképességéről a gyakorlatok elvégzésével kapunk megbízható adatokat az aerob kapacitásról (ld: cooper teszt). Ezeken felmérjük:

- alsó végtag dinamikus erejét: helyből távolugrás;
- a hátizmok dinamikus erő- és állóképességét: hasonfekvésből törzsemelés folyamatosan;
- a hasizmok erő- és állóképességét: hanyattfekvésből felülés folyamatosan;
- a vállövi és a karizmok dinamikus erő- és állóképességét: fekvőtámaszban karhajlítás folyamatosan.

Ezekkel a próbákkal egyszerűen, objektíven mérhető és az OM által közzétett táblázatok alapján értékelhető a tanulók fizikai állapota. A pillanatnyi állapot meghatározása és értékelése nem cél, hanem diagnosztizáló eszköz az egészség szempontjából leglényegesebb kondícionális képességek folyamatos és fokozatos fejlesztéséhez. A hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi felzárkóztató programok elkészítéséhez.

4. Alapfokú művészetoktatás

4.1 Az alapfokú művészetoktatás célja

- képességfejlesztés (a személyiséget alkotó- és szakspecifikus képességek kompetencia alapú fejlesztése) a művészeti ág eszközrendszerével és formanyelvével, az élménypedagógia módszereivel
- a tanuló megismerése, a személyiség integrációjának támogatása, a kulcskompetenciák fejlesztése
- értékközvetítés, értékmegőrzés, új értékek létrehozása, művészeti tudatosság kialakítása
- a tanulói tevékenység középpontba állítása, a felfedező tanulás támogatása
- az önkifejezés, a kreatív alkotóképesség és a kommunikáció fejlesztése
- a mérlegelő gondolkodás képességének alakítása
- a magyar és egyetemes kulturális hagyományok átörökítése, a nemzeti identitás erősítése
- kortárs közösségek létrehozása, a társas együttműködés, az érzelmi intelligencia és az empátia fejlesztése, a különböző nemzeti vagy etnikai kisebbség kulturális értékeinek elismerése
- a tehetségek azonosítása, fejlesztése és gondozása, a pályaorientáció segítése
- a tehetségek bemutatása szakmai fórumokon, rendezvényeken, versenyeken
- esélyteremtés, a szociokulturális hátrányok csökkentése
- egészséges életmód igényének kialakítása, fenntarthatóságra nevelés
- művészeti irányzatok és stílusok és a kortárs művészet megismertetése
- alkotói és előadóművészeti tevékenységek színvonalas megvalósítása, közzététele
- a digitális térben rejlő lehetőségek kihasználása, a tanulók felelősségteljes közreműködésével.

4.2 Az alapfokú művészeti oktatás - nevelés szerepe a tanulók személyiségfejlesztésében

A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét, a személyiség integrációjának segítését, támogatja a képességek aktiválását, fejleszti a tehetség kibontakoztatásának képességét is.
A rendszeresen átélt pozitív, cselekvő élmények alakítják ki azon emberi személyiségtulajdonságokat, magatartási szokásokat, melyek a művészeti tevékenységek során, vagy a munkában az eredményesség összetevői.
A művészeti tevékenységek hozzájárulnak az érzékelés és észlelés érzékenységének, a kifejezés árnyaltságának fejlesztéséhez. A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját, melynek során a tanulók közvetlenül átélhetik a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben, táncművészetben, képző- és iparművészetben, a színművészetben és bábművészetben, cirkuszművészetben ötvöződnek.
Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás az egyik legértékesebb emberi alapképesség. Megalapozza a tanuló esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az alkotómunka iránti igényét.
Az egyéni és a csoportos foglalkozások segítik a szociális érzékenység, az együttműködési készség kialakulását, a felmerülő problémákra való rugalmas reagálás képességét és előmozdítják az infokommunikációs eszközök célszerű használatát.
A nemzetiséghez tartozókat segíti abban, hogy megtalálják és vállalják identitásukat, őrizzék hagyományaikat, jelenítsék meg értékeiket, erősítve ezzel is a közösséghez való kötődésüket.

4.3 Alapfokú művészeti iskolánk képzéseiről

4.3.1 Zeneművészeti ág – klasszikus zene

Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.
A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.
Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.
A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, fogékonyság - alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására, az önálló ismeretszerzés képességére, a hagyományos és az új típusú kultúraközvetítő eszközök alkalmazásával.
A zeneoktatás a különböző zenei műfaj sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel. Kiemelten fejleszti a közösséggel való együttműködés képességét, az érzelmi és társas intelligenciát.

Kiemelt kompetenciák a zeneoktatás területén

Bemeneti kompetencia:

- Azok az adottságok és képességek, amelyek alkalmassá teszi az oktatásba bekapcsolódó tanulót arra, hogy elsajátítsa a zenetanuláshoz szükséges kompetenciákat.

Szakmai kompetencia

- A zenei képességek és készségek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység).
- A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és fejlesztése.
- A hangszeres technikai készség, az improvizációs készség fejlesztése. Személyes kompetencia
- Érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom.

Társas kompetencia

- Együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amely alapján konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélésben.
- Esélyegyenlőség. Módszertani kompetencia
- Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása.
- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.
- A főbb zenei műfajok, stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének, az előadóművészet és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- A kortárs zene befogadására nevelés.

- A tanulók zenei ízlésének formálása, a tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása
- Tehetséggondozás
- esélyteremtés, szociokulturális hátrányok csökkentése
- A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra

4.3.2 Zeneművészeti ág – népzene

Az alapfokú művészetoktatás tantervi programja keretében folyó zenei nevelés lehetőséget ad népzenei tanszakok működtetése révén a nemzeti, népi hagyományok átadására, az egyetemes kultúra, az európai műveltség közvetítésére, az értékmegőrzés formáinak kialakítására, a klasszikus zene és népzene egymást gazdagító, organikus kapcsolatának kiteljesítésére. Tantervünkkel szeretnénk hozzájárulni nemzeti és etnikai kisebbségi közösségeink zenei önismeretének megalapozásához, e közösségek hagyományos zenei megnyilvánulásainak megőrzéséhez, szakmai fejlesztéséhez is.
Az alapfokú népzeneoktatás az életkori sajátosságok figyelembe vételével a hagyományos kultúra értékeinek egységes szemléletű feldolgozására nevel, fejleszti az alkotó magatartást, a variációképző-rögtönzőkészség kialakítását, az önkifejezést, megalapozza az általános zenei műveltséget.
Az énekes és hangszeres népzene anyanyelvi szintű elsajátíttatásával a hagyományos kultúra értékeinek tiszteletére, őrzésére, gyarapítására, továbbadására nevel, lehetőséget nyújt a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek tudatosítására, a kreativitás az esztétikai érzékenység alakítására.
Az oktatási folyamat - kihasználva a még élő tradíció nyújtotta pedagógiai lehetőségeket - megismerteti a tanulókkal a népzene sajátos gondolkodásmódját, a dallam- és harmóniavilág és a formai szerkezet összefüggéseit, a ritmus és intonáció értelmezésének a nyelvi sajátosságokkal is összefüggő hangsúlyviszonyait, a különböző zenei műfajok sajátosságait. Célja az is, hogy felkészítsen a zene emocionális és intellektuális befogadására, a társas zenei aktivitásra.
A népzene - és hagyományos közegében tanulásának folyamata is - alapvetően közösségi megnyilvánulás, ezért tanításában a kamarazenének, a hangszeres-énekes együttmuzsikálásnak kiemelt jelentősége van. A társas zenélés, valamint az ehhez gyakran társuló néptánc elmélyíti, megerősíti a tanulók megszerzett egyéni tudását, közösségformáló ereje által hat az emberi interakciók fejlődésére, megteremti a kapcsolatot a hagyomány és ennek a mindennapi életben történő alkalmazása között.

Kiemelt kompetenciák a népzeneoktatás területén

Bemeneti kompetencia:

- Alapfokú művészetoktatás keretében folytatott népzenei tanulmányokhoz előképzettség nem szükséges. A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Szakmai kompetencia:

- A zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység - különös tekintettel a népzene sajátos hangközeire és ritmusfajtáira.
- fogékonyság a hangszín és a dinamika különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység, stílusérzék, esztétikai érzékenység.
- A megfigyelőkészség a hallás utáni memorizálás fejlesztése.
- A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és kifejlesztése, segítséggel eljutva az önálló lejegyzéshez és dallamértelmezéshez, az eredeti előadásmód alapvető jellegzetességeinek felismeréséhez és alkalmazásához, dallamfüzérek, zenei folyamatok, táncciklusok szerkesztéséhez.

- A hangszer- és énektechnikai készségek megszerzése, fejlesztése.
- A variációképző rögtönzőkészség kialakítása, az improvizációs készség fejlesztése.

Személyes kompetencia:

- Az érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom, nyitottság. Az énekes és hangszeres népzene anyanyelvi szintű elsajátíttatásának megalapozásával a hagyományos kultúra értékeinek tiszteletére, őrzésére, gyarapítására, továbbadására nevel.

Társas kompetencia

- Az együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, felelősségvállalás, irányítókészség, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amelyek alapján a tanuló konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélés különböző formáiban (szólistaszerep, kísérőfunkció, ének-, tánckíséret, táncház).

Módszertani kompetencia

- Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra, értő zenehallgatásra nevelése.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása, az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.
- A zene logikájának, különös tekintettel a népzene sajátos gondolkodásmódjának, a dallam- és harmóniavilág és a formai szerkezet összefüggéseinek, a ritmus és intonáció hajlékonyabb értelmezésének, a nyelv sajátságaival is összefüggő hangsúlyviszonyainak megismertetése.
- A főbb zenei műfajok, stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, a zene történetének, népünk zenéjének, az előadóművészet és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- a különböző népzenei műfajok, dialektusok, stílusok sajátosságainak, a velünk együtt élő népek hagyományának, a népzenekutatás történetének, a népzene jelentős előadó-egyéniségeinek megismertetése.
- Nyitottság kialakítása a klasszikus zene, a kortárs zene, a régizene, jazz, az értékes szórakoztató zene iránt.
- A tanulók zenei ízlésének formálása.
- Fogékonyság a művészeti értékek befogadására, alkalmazására, a korábban gyűjtött vagy még élő népzenei anyag segítségével a hagyományos kultúra értékeinek önálló, egységes szemléletű feldolgozására.
- Az önkifejezés eszköztárának gazdagítása, a népzene sajátos értékrendszerének felismerése, alkalmazása, aktív közművelődési tevékenységre, koncerteken, fesztiválokon, táncházakon, táborokban, valamint gyűjtőutakon való részvételre ösztönzés, az egyházzenei élet segítése a népzene eszközeivel.
- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- Tehetséggondozás.
- A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

4.3.3 Képző- és iparművészeti ág

Az alapfokú képző- és iparművészet oktatás célja, hogy hozzásegítse a tanulókat a külvilág tudatos érzékeléséhez, tanulmányozásához, valamint a látás és a képzelet finomításához. A tanulók belső

világának gazdagítása teszi lehetővé, hogy egész személyiségük használni és hasznosítani tudja az összegyűjtött és egyre tudatosabban szelektált vizuális információkat. Az élményszerű tapasztalások és képzetek teremtik meg az önmeghatározások és önkifejezések egyre differenciáltabb formáit.
Az alapfokú művészetoktatás *tantervi programja és követelménye* lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység, nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság alakítására, a látás kimővelésére. A követelmény és tantervi program bővíti a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek finomítják a kézügyességet, technikai érzékenységet, valamint erős motivációs bázist teremtenek, melyek fejlesztik az érzelmek, gondolatok, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének képességét is.
A tanulók érdeklődésére, a kézműves hagyományokra, valamint a klasszikus és kortárs képző- és iparművészeti, médiaművészeti értékekre építve gyarapítja ismereteiket, alakítja készségeiket. A vizuális művészeti oktatás megismerteti a tanulókkal az adott tanszak sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait. A képzés célja az is, hogy a múlt értékeit megismertesse és tovább éltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében.

A program integrált óraszervezési lehetőséget biztosít arra, hogy a főtárgy órakeretéhez közvetlenül kapcsolódhasson valamely kötelező tantárgy tananyagának elsajátítása, feldolgozása. A tanuló mindkét tantárgyból osztályzatot kap, és a helyi tantervben rögzített feladatok szerint tehet művészeti alapvizsgát, illetve művészeti záróvizsgát.

A képző- és iparművészet műfaj oktatásfejlesztési követelményei

Bemeneti kompetenciák: iskolai előképzettség nem szükséges
Kiemelt kompetenciák az alapfokú képző- és iparművészeti oktatás területén
Az alkotótevékenység a kiemelt kompetenciaterületeken a személyiség fejlesztését, az önkifejezés kibontakoztatását segíti, olyan tulajdonságegyüttest alakít ki, amely lehetővé teszi a kultúra közvetítését, a változó élethelyzetekhez való rugalmas alkalmazkodást, a problémafelismerést és problémamegoldást.

Szakmai kompetenciák
- a környezet által közvetített üzenetek befogadása és értelmezése
- tervezési-alkotási készség
- kreativitás
- vizuális gondolkodás és kifejezőkészség
- manuális és digitális eszközhasználati készség
- igényesség, esztétikai érzékenység
- intuíció és ötletgazdagság
- problémaérzékenység, reflektivitás

Személyes és társas kompetenciák
- nyitottság
- fejlődőképesség
- önállóság
- önkifejezés képessége
- kezdeményezőkészség
- empatikus készség, tolerancia
- interaktivitás (személyközi kapcsolatok aktivitása, kooperáció)
- együttműködési készség

Módszerkompetenciák

- figyelem, összpontosítás
- gyakorlatias feladatértelmezés
- ismeretek helyén való alkalmazása
- módszeres munkavégzés

A képző- és iparművészet műfaj oktatásának sajátosságai

- *Tevékenységközpontúság* – a vizuális tananyagtartalmak, feladatok különböző gyakorlati tevékenységek által, komplex témákba ágyazottan való feldolgozása, amelyben a cselekvésből származó tapasztalat adja a tanulás alapját.
- *Feladattudatosság* – egy témával, témakörrel való hosszabb idejű elmélyült foglalkozás, mely elősegíti a tanulók türelmének, kitartásának fejlődését.
- *Alkotói magatartás* – amelyben fontos szerepet kap az önállóság, a nyitottság, az egyéni látásmód, a lényegkiemelés, a problémaérzékenység és a problémamegoldás képessége.
- *Komplexitás* – amely átjárhatóságot biztosít a képző- és iparművészeti és médiaművészeti területek között, illetve az egyéb művészeti ágak között.
- *Folyamatszerűség* – amely az egyes feladatok következetes végigvitelében és szervesen kapcsolódó, egymásra épülő feladatsorokban, projektekben valósul meg.
- *Kreatív cselekvőképesség* – melynek fontos elemei a témák kibontása során a kísérletezőkedv, a lényeglátás, a szituativitás, a döntésképesség és a nézőpontváltás.
- *Interaktivitás és együttműködés* – mely feltételezi a személyközi kapcsolatok aktivitását, a kooperációt és az innovációt.
- *Tantárgyi integráció* – amely a különböző műveltségterületek alkotómunkában való megjelenítését, feldolgozását célozza.

A képző- és iparművészet műfaj tantárgyainak tartalma

Az *alkotójátékok tantárgy* az előképző komplex művészeti tantárgya, mely sokszínű fejlesztő tevékenységre ad lehetőséget. Az alkotótevékenység során a legkülönfélébb anyagok, eszközök, technikák megismerése segíti a tanulók képzelőerejének, kreativitásának kibontakozását és a tradicionális kézművesség értékeinek továbbadását.

A *vizuális alkotógyakorlat tantárgy* a képző- és iparművészet, a kézműves tárgyformálás és a médiaművészet sokféle tevékenységének megismertetésére szolgál. Feladata a vizuális eszköztár, az alkotói formanyelv kialakítása, gazdagítása változatos kreatív feladatsorokon keresztül.

A *rajz-festés alapjai tantárgy* a képi kifejezés változatos módjainak elsajátítását és alkalmazását teremti meg. Előkészíti és megalapozza a művészi igényű szakmai munkát.

A *tanszakonként különböző műhelygyakorlat tantárgy* lehetővé teszi az ősi, a hagyományos és a kortárs képző- és iparművészeti, valamint médiaművészeti szakirányú tevékenységek megismerését, elsajátítását. A tanuló – a helyi intézményi lehetőségektől függően – a tanszaki műhelygyakorlatok közül érdeklődésének és képességének megfelelően választ.

A népi játékok választható tantárgy az előképző 1–2. és az alapfok 1–2. évfolyamának komplex tantárgya. A magyar népművészet hagyományaira épülő, sokszínű, alkotójátékra ad lehetőséget. A különféle anyagok, eszközök, technikák megismerése segíti a gyermeki kreativitás kibontakozását és a tradicionális kézművesség értékeinek továbbadását, valamint a mesterségek hagyományos technikai ismereteinek gyakorlati megismertetésére szolgál.

A *művészettörténet választható tantárgy* elméleti és gyakorlati feladatokon keresztül megismerteti a tanulót a művészet társadalomban betöltött szerepével, lehetővé teszi az egyes művészettörténeti korok, stílusirányzatok megértését és elemzését az őskortól napjainkig. Az adott történeti kor és a kortárs

művészet szellemi, társadalmi hátterének, jelentős alkotásainak bemutatásával és feldolgozásával elősegíti a stílusérzék, az önálló tájékozódás képességét, megalapozza az ismeretszerzés igényét.
Iskolánkban a **grafika és festészet**, valamint a **környezet- és kézműves kultúra** tanszak műhelygyakorlatai közül tudnak növendékeink választani.

4.3.4 Táncművészeti ág - néptánc

A táncművészeti ág a választott táncos formanyelv elsajátításán keresztül a tanulók mozgáskultúrájának fejlesztését szolgálja. A múlt és a jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetésével, megszerettetésével lehetőséget teremt a tanulók számára, hogy az életkoruknak megfelelő táncos mozgásműveltségre tegyenek szert. A képzés a mozgásélményen, az egészséges életmód iránti igény kialakításán túl lehetővé teszi, hogy a tanulók a táncos közösségi élet részesei legyenek, hogy műértővé, műélvezővé váljanak, vagy az adott táncos formanyelv művészeként, tanáraként tevékenykedjenek a jövőben. A táncművészeti ág képzése erősíti a kulturális tudatosságot és értékválasztást, arra törekszik, hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon a közösségi táncos alkotótevékenységek iránt, segítse a szocializációs folyamatokat, és élményt jelentsen minden résztvevő (tanuló, szülő, pedagógus) alkotó-és befogadó számára. A táncolni tudás képességfejlesztése, a táncos improvizatív technikák alkalmazása, táncetűdök, koreográfiák létrehozása és színpadi bemutatása, a táncanyag korszerű szemléletű újraalkotása, új értékek létrehozása, minden tanszak elvárásrendszerében jelen van. A komplex táncos képességfejlesztés a testre és a lélekre, az egész személyiségre irányul. A komplexitás tantárgyi szinten is megvalósul, építünk a tantárgyi és tantárgyközi kapcsolódási lehetőségekre, valamint a művészeti ágon belüli és a művészeti ágak közötti szakmai és módszertani fejlesztések eredményeire is.
A program integrált óraszervezési lehetőséget biztosít arra, hogy a hasznos, gyakorlati tudás megszerzése az elméleti ismeretek integrálásával és gyakorlatorientált feldolgozásával valósulhasson meg. Az integrált óraszervezés olyan óraszervezési mód, amely a főtárgy órakeretében valósul meg, komplex módon a gyakorlati tevékenységhez, a főtárgyhoz kapcsolja valamely elméletitantárgy tananyagának elsajátítását, gyakorlati feldolgozását. A tanuló mindkét tantárgyból osztályzatot kap, továbbá a Helyi tantervben rögzített elméleti témakörök, tételek és feladatok szerint a tanuló művészeti alapvizsgát és művészeti záróvizsgát tehet.

Kiemelt kompetenciák a táncművészeti ágon

Szakmai kompetenciák

- A helyes testtartás, a tudatos légzés megismerése, a test felkészítése a táncos tevékenységre
- A testi-kinesztetikus érzékelés, a mozgáskogníció, mozgástudatosság kialakítása
- A táncstílusok és technikák általánosan jellemző vonásainak ismerete és gyakorlati alkalmazása
- A zenéhez igazodó és alkalmazkodó táncos mozgás kialakítása
- Ritmika, plasztika, dinamika, és energia tényezőinek, törvényszerűségeinek, szabályainak alkalmazása
- A tánc általános jellemző vonásainak, stílusának, struktúrájának, funkciójának, jellemzőinek ismerete és gyakorlati alkalmazása
- Az improvizáció és a táncszerkesztés törvényszerűségeinek, szabályainak ismerete, alkalmazása, a tudatos térszervezés megvalósítása
- A hagyományos népi és egyéb játékok, természetességének megőrzése, a játékköröm kialakítása
- A táncokhoz kapcsolódó énekek, különböző koreográfia zenék, zenei kíséretek, hangszerek, jellemző viseletek, jelmezek szokások és a társasági, közösségi táncélet alkalmainak megismerése
- A színpad általános törvényszerűségeinek megismerése, improvizáció, táncetűd, koreográfia bemutatása

- A táncos viselkedéskultúra alapszabályainak és magatartásformáinak elsajátítása, alkalmazása
- Előadói táncos magatartás kialakítása, a tartalom és a forma egységének érvényesülése, érzelmek kifejezése
- A színpadi táncművészet legfontosabb ágazatainak, korszakainak és művészeti alkotásainak, történeti hátterének, valamint a kortárs táncművészet hazai és nemzetközi alkotóinak megismerése, táncelőadások látogatása
- A szaknyelv megismerése és alkalmazása, idegen szavak, kifejezések alkalmazása

Személyes kompetenciák

- Művészi, előadói kifejezőkészség, érzelmek kifejezése
- Alkotói képzelet, a kreativitás, hatáskeltés, önkifejezés, esztétikai érzék fejlesztése
- Az érzelmi intelligencia fejlesztése
- Nyitottság, a múlt és a jelen értékeinek befogadásának támogatása
- Folyamatos ismeretbővítésen keresztül a szintetikus látásmód kialakítása
- A nonverbális és verbális kommunikáció, a döntésképesség fejlesztése, véleményalkotás érvelés és értékelés kultúrájának kialakítása
- Helyzetfelismerő problémamegoldó, mérlegelő és absztrakt gondolkodás, a figyelemmegosztás fejlesztése, a flexibilitás elősegítése.
- Egészséges és környezettudatos életmód értékeinek, jelentőségének tudatosítása, a külső megjelenés - testtartás, ápoltság, öltözködés – igényességének kialakítása
- Lelkiismeret, önfegyelem, önkontroll, kitartó munka és elkötelezettség kialakítása, a saját erőforrások felismertetése és aktivizálása
- A társművészetek megismerése iránti igény kialakítása

Társas kompetenciák

- Kezdeményezőkészség, egyéni és közösségi feladat- és szerepvállalás támogatása, az egyéni és a közösségi érdekek összehangolása
- A csoportos, közösségi alkotás és együttműködés örömének megélése, a közösségi kultúra értékei iránti fogékonyság kialakítása
- A kapcsolatteremtő és alkalmazkodóképesség, fejlesztése, szociális tanulás támogatása
- Szociális érzékenység fejlesztése, a segítő attitűd kialakítása
- A befogadó, elfogadó szemlélet, a társak felé irányuló figyelem és a közösségi szemlélet erősítése, a szabálytudat, a csoportnormák kialakítása és betartása, a normáknak megfelelő viselkedéskultúra megvalósítása, a konfliktusmegoldó képesség fejlesztése
- A csoportfeladatok, projektek során a kölcsönös elfogadáson, egymás tiszteletén alapuló együttműködés kultúrájának kialakítása

Módszerkompetenciák

- Az ismeretbefogadás, hatékony önálló tanulás és ismeretfeldolgozás, a tanulói tevékenységek tudatos tervezése
- Az összefüggések megértésére, a következtetések levonására irányuló elemző szemlélet kialakítása
- Önálló ismertszerzés során, valamint az archív felvételek tanulmányozása és elemzése során digitális anyagok, eszközök alkalmazása
- A kreatív alkotói folyamatok megismerése és megvalósítása
- Az ismeretek gyakorlati alkalmazásának, újra fogalmazásának támogatása más környezetben

- Nyitottság az alternatív tanulásszervezési formák, projektek, tematikus közösségi alkalmak megvalósítására, a társművészeti ágakkal közös együttműködésre
- Részvétel a tanórán kívüli szakmai tevékenységeken, rendezvényeken, tehetséggondozó műhelyfoglalkozásokon
- Felkészülés a szakirányú továbbtanulásra

Alapfokú néptáncoktatás

A néptánc közérthetősége révén felbecsülhetetlen mértékű segítséget jelent a kultúrák közti kapcsolatteremtésben és az egészséges emberi kapcsolatok kialakításában. Oktatása elősegíti néphagyományunk megismerését, tovább éltetését és újraalkotását, kulturális örökségünk megbecsülését. Lehetőséget biztosít a magyar paraszti kultúra értékeinek közvetítésére, a nemzeti identitás erősítésére és a nemzeti összetartozás érzésének elmélyítésére, jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a magyar néphagyomány élő formában is fennmaradjon.

A néptánc oktatása során a kulturális értékek közvetítése nem elsősorban a képességek függvénye, hanem a képességek fejlesztésének lehetséges színtere. Lehetővé teszi mindenki számára az önkifejezés és azonosulás esztétikai útjának elérését, segítve ezzel a személyes kreativitás kibontakozását és az egyéniség fejlődését.

A népi játék és a néptánc tanítása eszköz a személyiség sokoldalú fejlesztésére, olyan komplex hatásmechanizmussal bír, amely egyaránt hat a testre és a lélekre. A program lehetővé teszi más művészeti ágon alkalmazott módszerek, tanulástervezési technikák, stratégiák beépítését és alkalmazását, amelyek a komplex személyiségfejlesztést segítik és szakmai és pedagógiai módszertani megújulást eredményeznek.

A tanórai keretek mellett fontos szerepet játszik a tánc színpadi megjelenítése is, amely egyrészt a művészi megtapasztalás élményét teszi lehetővé a tanulók számára, másrészt kulturális szerepvállalása révén a nagyközönség számára is hozzáférhetővé teszi táncos hagyományainkat.

A kárpát-medencei tánchagyomány sokszínűsége tükröződik vissza az alapfokú művészetoktatás tantervében. A táncanyag szabad kiválasztásának elve érvényesül, amely sokszínű év végi vizsgabemutatót eredményez. A helyi táncanyag, tánchagyomány tanításának elsődlegessége, végig kísérheti az egész oktatási folyamatot. A program lehetőséget biztosít a nemzetiségi táncanyagok beépítésére és tanítására.

Nagy hangsúllyal szerepel a programban a technikai felkészültség megalapozása, a táncolni tudás képességének kialakítása és fejlesztése, amely során a tanulók alkalmassá válnak a táncok újra alkotására, szabad és kötött formájú megjelenítésére.

A tanterv nagyobb szabadságot biztosít a pedagógus számára a képzés megtervezésében, ugyanakkor biztosítja az intézmények közötti átjárhatóságot. A program az integrált óraszervezéssel lehetőséget biztosít arra, hogy a hasznos, gyakorlati tudás megszerzése az elméleti ismeretek integrálásával, gyakorlatorientált feldolgozásával valósulhasson meg. A néptánc főtárgy óráin sajátíthatják el a tanulók a Helyi tantervben meghatározott folklórismeret témakörök gyakorlati és elmélet ismereteit. Mindkét tantárgyból szerez osztályzatot a tanuló.

A tananyag spirális elrendezése elősegíti, hogy a különböző képességű tanulók a képzési szintek végére azonos módon rendelkezzenek az elvárt ismeretekkel, képességekkel, kompetenciákkal, megteremti az összevont osztályokban történő oktatás kereteit, lehetőségét.

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

1. számú melléklet: ELSŐ ÉVFOLYAM negyedévi értékelése

Magatartás
Az órákon: fegyelmezett – néha - gyakran figyelmeztetni kell.
Szünetekben, délután: fegyelmezett – néha - gyakran figyelmeztetni kell.
A felnőttekkel: tisztelettudó – néha - gyakran tiszteletlen.
Társaival: kedves – nyitott – barátságos – zárkózott – nehezen barátkozik – nehezen alkalmazkodik – türelmetlen – piszkálódik – esetenként durva.
Közösségi munkát: önként – kérésre – vonakodva vállal.

Szorgalom
Tanuláshoz való viszonya: példás – jó – megfelelő – kifogásolható.
Feladatait: többnyire önállóan – kevés - sok segítséggel végzi.
Órai aktivitása: sokat jelentkezik – ösztönzést igényel – ritkán jelentkezik.
Figyelme: kitartó – megfelelő – néha elkalandozik – szétszórt.
Feladatai, felszerelése: mindig rendes – időnként - gyakran hiányos – rendetlen.

Magyar nyelv és irodalom
Beszéde
Artikulációja: jó – fejlesztésre szorul.
Szókincse: gazdag – megfelelő – fejlesztésre szorul.
Olvasása
A tanult betűket: biztosan – néha - gyakran bizonytalanul ismeri fel.
A gyakran tévesztett betűk:
Hangok összeolvasása: biztos – néha - gyakran bizonytalan – nem tud összeolvasni.
Szótagok olvasásában: biztos – kicsit bizonytalan – betűk sorrendjét – néha- gyakran -felcseréli
Olvasásának tempója: megfelelő – kicsit lassú – nagyon lassú.
Olvasottak értelmezésében: biztos – kicsit - nagyon bizonytalan – nem érti az olvasottakat.
Szavak szótagokra bontás: önállóan végzi – még nem mindig érzi – nem érzi

Írás
Ceruzafogása: megfelelő – alakulóban – görcsös - bizonytalan
Vonalközben: biztosan – időnként - gyakran bizonytalanul tájékozódik.
Betűelemek, betűk alakítása: szabályos – könnyed – néha pontatlan - gyakran pontatlan
Betűelemek, betűk kapcsolása: szabályos – könnyed – néha pontatlan - gyakran pontatlan
Külalak: igényes – szép – megfelelő – változó minőségű -nehezen áttekinthető – maszatos – kusza - rendetlen.

Általános ismeretei:
Ismeretei: széleskörűek –életkorának megfelelőek - kicsit kevés - nagyon kevés
Összefüggések felfedezésére: önállóan – rávezetéssel képes – nem képes

Matematika
Számfogalma a tanult számok körében: kialakult - kissé bizonytalan – kialakulatlan.
Több, kevesebb, ugyanannyi fogalmát és jeleit: tudja – téveszti - nem tudja.
Számjegyek írása, olvasása: tudja – néha - gyakran téveszti - fordítva írja
Összeadás, kivonás értelmezése: biztos – kicsit bizonytalan – nagyon bizonytalan.
Pótlás értelmezése:biztos-kicsit bizonytalan-nagyon bizonytalan
Számolás tempója megfelelő – kicsit – nagyon lassú.

Halmazok képzése: önállóan végzi – kis segítséggel tudja – nem érti

Technika, vizuális kultúra:
Alkotáshoz való viszonya: szívesen alkot – biztatásra dolgozik - nem kapcsolódik a munkába
Eszközhasználata: kiemelkedő - jó – megfelelő- gyenge
Az elkészült munkája: igényes - szép – tetszetős – pontatlan – összecsapott

Ének-zene
Énekhez való viszonya: szívesen énekel – biztatásra énekel- nem énekel
Ritmikai készsége: kiváló – megfelelő – kicsit bizonytalan
Énekkel kisért játékokban: szívesen részt vesz – biztatásra vesz részt – nem vesz részt

Testnevelés
Kitartása: nagy teherbírású – fáradékony – erőtlen
Mozgása: ügyes – rendezett – koordinálatlan – fejlesztésre szorul
Mozgásos játékban: szívesen vesz részt – biztatásra vesz részt- nehezen vonható be – bomlasztó
Játékok szabályait: ismeri – betartja – nem tartja be

Környezetismeret
Ismeretei: széleskörűek – életkorának megfelelő –kicsit kevés – nagyon kevés
Összefüggések felfedezésére: önállóan – rávezetéssel képes – nem képes.

Hittan
A tanult hittani alapfogalmakat: jól ismeri – ismeri - többé-kevésbé ismeri –alig ismeri.
A közösen tanult imádságokat és énekeket: jól tudja és más imádságokat is ismer –jól tudja –többé-kevésbé ismeri –csak segítséggel tudja elmondani, elénekelni.
Órai aktivitása: nagyon aktív –lelkes –időnként aktív –keveset jelentkezik –csendes.
Füzete: nagyon szép –esztétikus –rendezett –változó külalakú –rendezetlen –maszatos –csúnya.

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

2. számú melléklet: ESÉLYEGYENLŐSÉGI TERV

Az Esélyegyenlőségi terv törvényi háttere

- 2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőségről (35.§ és 36.§)
- 1992. évi törvény a Munka törvénykönyvéről (70/A §)
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről

Az esélyegyenlőségi tervben szereplő fogalmak pontosítása

HH tanuló (hátrányos helyzetű): akit a jegyző védelmébe vesz, illetve rendszeres juttatásra, gyermekvédelmi kedvezményre jogosult.
HHH tanuló (halmozottan hátrányos helyzetű): akit a jegyző védelembe vesz, illetve rendszeres juttatásra, gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, és a gondviselői nem rendelkeznek 8. évfolyamnál magasabb iskolai végzettséggel, vagy tartós nevelésbe vett (állami gondozott).
SNI tanuló: szakértői bizottság által sajátos nevelési igényű gyermek.

Az intézkedési terv célja

A Közoktatási intézményi esélyegyenlőségi programnak **alapvető célja**, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentességet és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Ezen belül alapvető, hogy az intézmény biztosítsa a szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést, de helyezzen hangsúlyt az esélyteremtésre, a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálására és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében az intézmény minden tevékenysége során.

Mindezek biztosítása érdekében **kiemelt figyelmet kell fordítani** arra, hogy érvényesüljön az intézményi gyakorlatban a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség:

- a beiratkozásnál, felvételinél;
- az tanításban, ismeretközvetítésben, vagyis az oktató–nevelő munka során;
- a gyerekek egyéni fejlesztésében;
- az értékelés gyakorlatában;
- a tanulói előmenetelben;
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában;
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében;
- a továbbtanulásban, pályaorientációban;
- a humánerőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében;
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.

Célunk a halmozottan hátrányos és hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása, és a minőségi oktatáshoz történő egyenlő hozzáférés és az integráció biztosítása.

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola, Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

Kötelezettségek és felelősség

Az intézmény vezetője felelős azért, hogy az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők, és a társadalmi partnerek számára elérhető legyen az intézmény Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve, ismerjék és kövessék a benne foglaltakat. Az ő felelőssége annak biztosítása is, hogy az intézmény dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a program végrehajtásához. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tennie a szükséges lépéseket, az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálását. Az elfogadott programot az intézményben jól látható helyre ki kell helyezni, a tanévnyitó értekezleten annak tartalmát ismertetni kell.
Az intézmény gyermekvédelmi felelősének hatáskörébe tartozik a közoktatási intézményi esélyegyenlőségi program megvalósításának koordinálása, a program végrehajtásának nyomon követése. **A tantestület minden tagja felelős** azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal. Biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyen. A tantestület minden tagjának felelőssége továbbá, hogy ismerje a programban foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában; illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt a felettesének, illetve az illetékes munkatársának. **Minden, az intézménnyel szerződéses viszonyban álló, szolgáltatást nyújtó fél felelőssége**, hogy ismerje a közoktatási intézményi esélyegyenlőségi programot és magára nézve is, kötelezőként kövesse azt.

Megvalósítás

Az intézmény figyelemmel kíséri a településen, illetve intézményével tanulói jogviszonyban lévő halmozottan hátrányos helyzetű tanulók helyzetét, folyamatosan kapcsolatot tart, együttműködik a szociális és gyermekjóléti ellátások tekintetében illetékességgel és hatáskörrel bíró intézményekkel, szervezetekkel, részt vesz a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésében. Kapcsolatot tart az alap- és szakellátás intézményrendszerével. Az intézmény belső esélyegyenlőségi monitoring rendszert és szülői/gondviselői panasztételi mechanizmust működtet az intézményen belül. A belső monitoring rendszerben rögzíti a hátrányos helyzetű tanulók helyzetét érintő főbb változásokat, kiemelten vizsgálja jelen program végrehajtását, illetve a megvalósított intézményi programok hatását, eredményeit a hátrányos helyzetű tanulók vonatkozásában. Az intézmény lehetőséget biztosít a szülők, illetve a gondviselők részére az iskolai esélyegyenlőség megsértésével kapcsolatos panasztételre. Az intézmény minden szülői, gondviselői panaszt kivizsgál, a panaszt és a vizsgálat eredményét írásban rögzíti. Tájékoztatja a fenntartót az esélyegyenlőség megsértésével kapcsolatos minden panasztételről. A panasztételi eljárás lefolytatásába és vizsgálat eredményének megállapításába a fenntartó képviselőjét és a panasztevő felet bevonja. A panasztételi eljárás lefolytatásáért és az eljárás eredményéből következő döntések végrehajtásáért az intézmény vezetője felel. A panasztételi eljárás eredményével szemben a panasztevő ellenvéleményt fogalmazhat meg, melyet rögzíteni és a döntéshez csatolni kell. Az intézmény befogadó légkört biztosít a tanulók és a dolgozók számára, az esélyegyenlőségi tervet folyamatosan működteti és ellenőrzi. Az intézmény biztosítja, és évente megvizsgálja, hogy minden, a működésére, pedagógiai munkájára vonatkozó iránymutatásba, stratégiai dokumentumba (kiemelten a pedagógiai programba és az intézményi minőségirányítási programba) beépüljenek és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek és célkitűzések.
Értékeli és beépíti jelen program ellenőrzése, éves monitoringja során szerzett információkat, tapasztalatokat stratégiai programjaiba és a következő oktatási időszak vonatkozásában elfogadásra kerülő közoktatási intézményi esélyegyenlőségi programjába.

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

3. számú melléklet: PÁLYAORIENTÁCIÓ szabályzata

A **pályaorientáció**, mint műveltségi terület megjelent a Nemzeti Alaptantervben. Ez jelentős előrelépés a hazai nevelői munka lehetőségeinek bővülésében. A pályaorientáció egy olyan folyamat, amely a tanuló egyéni igényeinek figyelembevételével segíti a megfelelő pálya, szakma kiválasztását a lehető legszélesebb információnyújtás révén.
Ez a meghatározás elvezet minket az iskola feladatainak elemzéséhez. A pályaorientáció - folyamatjellegének megfelelően - folyamatos foglalkozást jelent a tanulók individuális esélyei alapján, amelynek mind szemlélete, mind módszere eltér a hagyományos oktatási óráktól. A pályaorientáció fogalmának elfogadása, és a pályaorientációnak, mind a későbbi szakmaválasztást megkönnyítő tényezőnek a vállalása az iskola szempontjából egyrészt az iskola presztízsét növelő tevékenység, másrészt azonban egy olyan iskolát jelent, amelyik az iskola funkciói közül az orientáció funkcióját is elvállalta.

1. Célok és feladatok

Az **intézmény célja**, hogy lelki, szellemi, etikai és egészségi értelemben a továbbtanulásra érett fiatalokat bocsásson ki kapuin az érettségikor. A keresztény, szabad döntésre képes felnőttséghez és önismerethez való elvezetése, illetve az általános pedagógiai munka mellett a kifejezett továbbtanulással kapcsolatos döntés és a felkészítés ezen túlmenő feladatokat követel meg.

A pályaorientáció célja, hogy

- a tanulók saját életpályájuk megalapozásához ismereteket kapjanak mind önmagukról, mind munkaerő-piaci környezetükről, és kellően megalapozzák a pályaválasztási döntésüket;
- a tanulók határozzák meg saját helyzetüket és céljaikat, alakuljon ki bennük a szakmai szocializáció, a szakmatanulás igénye, fogadják el a távlatos életpálya-építés szükségességét;
- a pályaorientáció járuljon hozzá a tanulók egyénre szabott életvezetési stratégiájának kialakításához, különös tekintettel a munkához való viszonyra;
- diákjaink sajátítsanak el hatékony és eredményes tanulási módszereket, tárják fel érdeklődésüket, hajlamaikat, készségeiket;
- diákjaink személyes tapasztalataik alapján alakítsanak ki pozitív viszonyt a munka világához;
- segítse a tanulókat individuális céljaik megfogalmazásában, tudjanak tervezni és dönteni életpályájukkal kapcsolatban;
- **segítse a tanulók munkaerőpiaci kompetenciáinak fejlesztését az állami jogosítványszerzési lehetőség koordinálásával.**

Hivatás: Programunkban nagyon fontos szempont a pályaorientáció céljai közül a hivatásra való nevelés. Ezt tágan értelmezzük, legyen ez orvosi, tanári, mérnöki vagy éppen szerzetesi hivatás. Nekünk elsősorban erre kell nevelni, hogy a hivatásukat és ne a karrierjüket találják meg.

1.1 Pályaorientációs tanár

A gimnáziumban a pályaválasztás folyamatát az ezzel megbízott pályaorientációs tanár koordinálja és szervezi, együttműködve az osztályfőnökökkel.

Feladatai:

- a fenti célok és programok éves szinten való szervezése, koordinálása és segítése, ahol ez más személyhez nincs rendelve;
- amennyiben erre szükség van, úgy kapcsolat tart a munkaügyi és szakképzési szervekkel.

- szervezés, koordinálás, kapcsolattartás,
- „után-követés": a végzettek tanulmányi követése, ezen információk elemzése;
- osztályfőnöki értekezlet, fogadóórák előkészítése

2. Tájékoztatás
Az intézmény a pályaválasztást az alábbi keretekben közvetlenül támogatja:

2.1. Az **osztályfőnöki órán** folyamatos tájékoztatás a felvételi és továbbtanulás kereteiről, elhelyezkedési lehetőségekről (11-12. évf.). A pályaorientációs tanár bizonyos időközönként tájékoztatatja az osztályfőnököket egy rövid értekezlet formájában.

2.2. A pályaorientációs tanár egyéni pályaválasztási fogadóórákat tart, amiről a szülőket és diákokat rendszeresen tájékoztatni kell.

2.3. Alkalmi tájékoztatók
a) szülők és külső **előadók** meghívása különböző pályák bemutatására;
b) **nyílt napok**;
c) önismereti, motivációs és pályaorientációs tesztek megírása és elemzése;
d) a **könyvtáros** a könyvtárban önálló részt alakít ki a továbbtanulási anyagokkal
e) egyéni elbeszélgetések;
f) szülők számára szervezett tájékoztatók
g) folyamatos kapcsolattartás (e-mail, személyes megkeresés)

2.4. Tanulmányi programok:
a) Tanulás-módszertani foglalkozások, kompetenciafejlesztés az 5. évfolyamon.
b) Emelt szintű érettségire előkészítő fakultáció a 11-12. évfolyamon.
c) Tantervbe beépített kiegészítő tanulmányi programok a 11-12. évfolyamon.
d) Egyéni és kiscsoportos tanulmányi projektek, tapasztalat-centrikus versenyek meghirdetése, illetve ezekre való felkészítés.
e) Reális és folyamatos visszajelzés a tanulmányokról (vizsgák, kis érettségi)

2.5. Tapasztalatszerzés:
- osztálykirándulások tanulmányi tapasztalatszerzéssel kapcsolódó programrészei.
- évközi és nyári szociális, karitatív és egyéb önkéntes programok,
- a tematikus közösségi hétvégén **pályaválasztási beszélgetés** meghívott egyetemistákkal, különböző szakterületeken dolgozó felnőttekkel.
- **nyári rövid munkahelyi gyakorlat** lehetősége.

A tanulók a pályaorientációs tanár segítségével folyamatosan készítik, fejlesztik a saját életpályájuk alapelemeit tartalmazó egyéni tervüket. A terv tartalmazzon időbeli kereteket, mutasson túl az iskolai időszakon.

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

A PÁLYAVÁLASZTÁSI FELKÉSZTÉSSEL KAPCSOLATOS PROGRAMOK ÖSSZEGZÉSE

Évf.	Feladat	Idő	Felelős
9-től	Évközi szociális, karitatív önkéntes programok, önismereti tréningek	folyamatos	Ifj.véd.fel./ofő/PO-tanár
10	Szülői életpályamodellekről beszélgetés, előadás		ofő
10-11	Önismereti, motivációs és pályaorientációs tesztek megírása és elemzése	osztályfőnöki órák keretében február-március	ofő/PO-tanár
10	Versenyek	folyamatos	okt.igh
10-11	Közös szülői tájékozató pályaválasztásról, kétszintű érettségiről, felvételiről	április	okt.igh
	HIVATÁSOK NAPJA - Egyetemista öregdiákok előadása az egyetemekről	január	ofő/PO-tanár/ okt-nev.igh
11-12	Tantervi kiegészítő tanulmányi programok		okt.igh, szaktanárok
11-12	Emelt szintű érettségi előkészítő fakultációk a 11-12. évfolyamon	folyamatos	okt.igh, szaktanárok
11-12	Egyéni: egyetemi nyílt napok	november-december-január	diák
10-12	Tájékoztatás a felvételi és továbbtanulás kereteiről, elhelyezkedési lehetőségekről	folyamatos: osztályfőnöki óra	ofő/PO-tanár
	A könyvtárban önálló rész kialakítása a továbbtanulási anyagokkal	folyamatos	könyvtáros/ PO-tanár
	Honlapon a pályaorientációs felület rendszeres karbantartása	folyamatos	PO-tanár
	Egyéni elbeszélgetések (szülők, diák)	folyamatos	ofő/PO-tanár
	Egyéni és kiscsoportos tanulmányi projektek, tapasztalat-centrikus versenyek meghirdetése, illetve ezekre való felkészítés.	folyamatos	szaktanárok
	Reális és folyamatos visszajelzés a tanulmányokról (szintfelmérések, belső vizsgák, próbaérettségi)	évfolyamok szerint	szaktanárok

4. számú melléklet: SZERETETSZOLGÁLAT szabályzata

Az iskolai nevelésnek, oktatásnak lényeges szerepe van a kompetenciafejlesztő programok kialakításában, megvalósításában. Egyre nagyobb igény mutatkozik a szociális képességek fejlesztésére, egyre szükségesebbnek ítélhetők az ezt célzó programok, mivel egyre több szociális és viselkedési problémával szembesülünk az iskolai tanítás során. Előtérbe kerül a szociális képességek fejlesztése iskolai keretek között.
Az új köznevelési törvény a korábbinál nagyobb figyelmet fordít a nevelésre, ezért szerepel benne a közösségi szolgálat fogalmi meghatározása mellett az a követelmény is, hogy az érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele **ötven óra közösségi szolgálat** elvégzésének igazolása. Így az elméleti felkészítés lehetősége mellett megjelenik egy kötelező, gyakorlati, tapasztalati tanulás is a szociális kompetenciák fejlesztésében. A segítőkészség, megértés, elfogadás, együttérzés, kitartás, hűség, megbízhatóság, tolerancia, türelem, empátia elsősorban valós helyzetekben fejleszthetőek.
Szeretetszolgálati programunk megfelel az oktatási államtitkárság köznevelési törvényben megfogalmazott, társadalmi tevékenység végzésére vonatkozó előírásoknak, feltételeknek.
Tekintettel a tanulmányi elvárásokra, javasoljuk, hogy a szolgálatot, vagy annak jelentős részét a **10. évfolyamon teljesítsék diákjaink**.
Saját diákjainkra, környezeti adottságainkra alakítottuk ki azokat az elveket, amelyek segítségével működtetni szeretnénk szeretetszolgálati programunkat. Alapelvünk, hogy a **fő tevékenységnek iskolán kívül** kell megvalósulnia.

Hol végezhető a közösségi szolgálat alapvetően?

- állami, önkormányzati, civil nonprofit, egyházi szervezeteknél, vagy intézményen belül
- rokonnál TILOS közösségi szolgálatot végezni – szülő NEM igazolhat, felügyelhet tevékenységet!
- saját lakóhelyen
- intézményen belül: korrepetálás, kulturális programok szervezése, lebonyolítása rászorulók számára
- NEM lehet kettős könyvelés, nem számolható el olyan tevékenység, ami szabadidős tevékenységnek minősül: pl. énekkar, sportkör, szakkör, DÖK feladatok

Célok

Az iskola által meghatározott célok szabják meg a közösségi szolgálat kereteit. Iskolánk programjának elsődleges célja diákjaink képesség-, és személyiségfejlesztése, közösségi szolgálat által. A program során diákjaink tapasztalják meg az adás örömét és az elfogadás képességét, ismerjék meg jobban önmagukat, táguljon világképük és társadalmi felelősségvállalásuk. Folyamatosan erősödjön bennük a szociális érzékenység és elköteleződés. A szociális tapasztalat a tanulmányi, közösségi és lelki fejlődést segítő programok sorába illeszkedjen.
A célok alapján olyan feladatok kerültek a programba, ahol a konkrét tevékenység végzése közben adott a személyes kapcsolat lehetősége. Ez hosszabbtávú hatással van a tudásszerzésben és a személyes értékek felismerésében.
A képességfejlesztés mellett a konkrét segítségnyújtás is fontos eredménye a szolgálatnak.

A Szeretetszolgálatot az ezzel megbízott pedagógus koordinálja. Munkáját a tantestület tanárai is segítik.

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola, Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

Szeretetszolgálatunk éves tervezése, feladatai

Időpont	*Feladat*
Szeptember	Egyeztetés az intézményekkel
Szeptember közepe	Bevezető foglalkozás, szolgálati helyek bemutatása, jelentkezés 3 óra, az alábbi bontásban: 1 óra kiscsoportos megbeszélés, fogalomtisztázás a szeretetszolgálat mibenlétéről 1 óra tanúságtétel: az előző évben szolgálatot végzett diákok beszámolói 1 óra: szolgálatok részletes bemutatása, gyakorlati tudnivalók
Október közepe	Szülők által aláírt jelentkezési lapok leadása
Október közepe	Ünnepi mise, szeretetszolgálatos napló, mécses átadása
Október közepe	Egyeztetés az osztályfőnökökkel és kísérő tanárokkal. Első alkalommal a felelős pedagógus minden iskola által szervezett helyre elkíséri az első alkalommal a diákokat. Ilyenkor találkozik személyesen a fogadó intézmények felelőseivel.
Október vége – június eleje	Szeretetszolgálati program
Január vége	I. reflexió (2 óra)
Március-április	II. reflexió (2 óra)
Június eleje	Zárás (3 óra)

Bevezető foglalkozás:
Kiscsoportos munkában együtt gondolkozunk arról, hogy kik és miért kerülnek ki a társadalomból? Miért van szükség szociális gondoskodásra?

Szolgálati helyek bemutatása:
A szolgálat indításakor a választható feladatok bemutatását az előző évben végzett diákok segítik. Személyes élményeiket átadva ajánlják az általuk végzett szolgálatot a program új résztvevőinek. A diákok ezek után választanak szolgálati helyet maguknak. Fontos, hogy már e döntés is az önismeret erősítését szolgálja.

I. reflexió:
Erre a találkozásra akkor kerül sor, amikor a tanulók már legalább négy alkalommal végeztek szolgálatot. Ezen egy tanár és egy már tapasztalt, idősebb diák vezetésével mindenki bemutatja a végzett szolgálatot, és beszámol arról, hogy mit adott és mit kapott. Ötletbörzével segítjük egymást a szolgálatban. Egy kiscsoportba (6-7 fő) különböző tevékenységet végző diák kerül.

II. reflexió:
Beszélgetés egy-egy intézményhez kapcsolódó diákokkal a végzett munka örömeiről, nehézségeiről.
Zárás:
A programban résztvevő diákok azokat a helyzeteket idézik fel a kapcsolattartók, a program- és intézményvezetők előtt, amelyekben azt élték meg, hogy akkor és ott segíthettek. Tablókkal, video- és hangfelvétellel, zenei előadással, diavetítéssel, élménybeszámolóval mutatják be féléves munkájukat és osztják meg mindenkivel a végzett szolgálattal kapcsolatos érzéseiket, gondolataikat. A tanulók egymás

beszámolóját hallgatva értékelhetik önmagukat. Törekszünk arra, hogy minden diák érezze a támogató jelenlétet a szolgálat során.

Szülők
Szülői értekezleten tájékoztatjuk a szülőket az adott év kiemelt programjáról. Kérésünk a szülők felé, hogy beszélgessenek a szolgálatról, az élményekről és a tapasztalatokról. A szülő-gyermek kapcsolat alakulására is pozitívan hathat a szolgálat azáltal, hogy a 15-16 éves fiatal szívesen mesél konkrét (nem kortársakhoz kapcsolódó) élményeiről.

Értékelés
A rendszer önkéntességre épül. Nincs ellenőrzés, nincsenek érdemjegyek, a diákok lelkiismeretére bízzuk, hogy mennyit foglalkoznak vállalt feladatukkal. Az értékelés a szolgálat folyamatában, az évközi reflexiós összejöveteleken és az év végi zárásokon szóban történik. Arra törekszünk, hogy mindenki saját maga is értékelje önmagát. A program zárása előtt mindenkitől egy kérdőív kitöltését kérjük, melyben a diákok a programról, saját tevékenységükről mondhatják el véleményüket. Egy adott év zárásaként nem jutalmazzuk a legtöbb, legjobb, legeredményesebb… diákokat. Mindazoknak megköszönjük munkájukat, akik lelkiismeretesen végezték vállalt szolgálatukat.

Dokumentáció
A programhoz kapcsolódó több intézmény miatt nem törekszünk egységes dokumentációra. Az intézmények minőségirányítási követelményei határozzák meg a megállapodás szükségességét. Ez a szóbeli egyeztetéstől a tevékenységi körök meghatározásáig széles skálán mozog.

WARD SZERETETSZOLGÁLATBAN ELSZÁMOLHATÓ, MÁR EGYÉBKÉNT IS VÉGZETT TEVÉKENYSÉGEK

Tevékenység megnevezése	Elszámolható órák
Iskola javára végzett egyeztetett tevékenység a kötelező 5 órán kívül (pl. Ward bálon végzett segítség VAGY Karizmák ünnepe)	5 óra
Cserkész őrsvezető	legfeljebb 25 óra
Saját plébánia	legfeljebb 20 óra
Regnum, Bogár	10 óra

NEM ELSZÁMOLHATÓ TEVÉKENYSÉGEK
Az iskola javára kötelezően elvégzendő évi 5 óra szolgálat (pl. székpakolás)
Kórustevékenység, zenekar.
Iskolai tevékenységek (pl. nyílt napon regisztrációban segítség)
Papírgyűjtésnél nyújtott segítség
Lelkigyakorlatokon csoportvezetés
Gyereknap megszervezése (mindenkori 9. évfolyam feladata)

5. számú melléklet: KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI vizsga témakörei

MAGYAR NYELV

I. Kommunikáció:
A nyelv mint kommunikáció
Pragmatika
Nyelvi és vizuális kommunikáció
A kommunikáció működése
Személyközi kommunikáció
A tömegkommunikáció

II. A magyar nyelv története
A nyelv mint történeti képződmény
A magyar nyelv rokonsága
Nyelvtörténeti korszakok
A magyar nyelv szókészletének alakulása

III. Ember és nyelvhasználat
Ember és nyelv
Jelek és jelrendszerek
Általános nyelvészet
Nyelvváltozatok
Nyelv és társadalom
Nyelv és politika, nyelvművelés

IV. A nyelvi rendszer
A nyelv mint jelrendszer
Hangtan
Alaktan és szótan
A mondat szintagmatikus szerkezete
Mondattan

V. A szöveg
A szöveg és a kommunikáció
A szöveg szóban és írásban
A szöveg szerkezete és jelentése
Szövegértelmezés
Az intertextualitás
A szövegtípusok

VI. A retorika alapjai
A nyilvános beszéd
Érvelés, megvitatás, vita

VII. Stílus és jelentés
Szóhasználat és stílus
A szójelentés
Stíluseszközök

Stílusréteg, stílusváltozat

VIII. Digitális kommunikáció
A digitális kommunikáció ismérvei
A digitális kommunikáció társadalmi aspektusai
Digitális szövegtípusok
Digitális szemléltetés
Az elektronikus írásbeliség és a világháló hatása a szövegre, szövegek a médiában

IRODALOM

I. Életművek. Művek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők
Ady Endre
Arany János
Babits Mihály
Herczeg Ferenc
Jókai Mór
József Attila
Kosztolányi Dezső
Mikszáth Kálmán
Petőfi Sándor
Vörösmarty Mihály

II. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból, a 16-18. századból. Választható szerzők
Janus Pannonius
Balassi Bálint
Zrínyi Miklós
Mikes Kelemen
Csokonai Vitéz Mihály
A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése
A reformáció világi irodalma
A barokk irodalma
Népszerű világi költészet a 17-18. században: a kuruc kor lírája

III. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők
Berzsenyi Dániel
Gárdonyi Géza
Illyés Gyula
Juhász Gyula
Karinthy Frigyes
Kölcsey Ferenc
Krúdy Gyula
Márai Sándor
Móricz Zsigmond
Nagy László
Örkény István
Pilinszky János
Radnóti Miklós

Szabó Lőrinc
Szabó Magda
Tóth Árpád
Weöres Sándor

IV. Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki, kárpátaljai irodalomból
Áprily Lajos
Dsida Jenő
Gion Nándor
Kányádi Sándor
Kovács Vilmos
Reményik Sándor
Sütő András
Tamási Áron
Wass Albert

V. Művek a kortárs magyar irodalomból
Kortárs műalkotás: a mindenkori vizsga előtti utolsó harminc évben keletkezett (írt, bemutatott, megjelent) irodalmi alkotás

VI. Művek a világirodalomból
Választható korok és művek a világirodalomból a líra és epika tárgyköréből.

VII. Színház és dráma (egy magyar, egy világirodalom)
Szophoklész egy műve
Shakespeare egy műve
Molière egy műve
Katona József: Bánk bán
Madách Imre: Az ember tragédiája
Egy 19. századi dráma: Ibsen, Csehov
Örkény István egy drámája
Egy 20. századi magyar dráma

VIII. Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom
Egy jelenség vagy szerző vagy műfaj vagy műalkotás elemző bemutatása a lehetséges témák egyikéből.

Biológia
A biológia tudománya – Vizsgáló módszerek
Az élő rendszerek és a szerveződési szintek
Fizikai, kémiai alapismeretek
Szervetlen és szerves molekulák
Felépítő és lebontó folyamatok az élő szervezetben
Nem sejtes és sejtes rendszerek
Nem szövetes szerveződés:teleptest és álszövet
A növényvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából
A növények szövetei, szervei
Az állatvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából
Az állatok szövetei, szaporodása és viselkedése

Általános egészségügyi vonatkozások
Kültakaró
Vázrendszer
A mozgás és mozgási rendszer egészségtana
Táplálkozás és a táplálkozás egészségtana egészségtana
A légzés és a légzőrendszer egészségtana
A keringési rendszer és a keringési rendszer egészségtana, elsősegélynyújtás
A kiválasztás és a kiválasztó szervrendszer egészségtana
Idegrendszer – Az idegrendszer általános jellemzése és működése
Az idegrendszer egyes részenek felépítése és működése
Érzékszervek
Az emberi magatartás biológiai-pszichológiai alapjai
A hormonrendszer
Az immunrendszer – Immunitás
A szaporítószervrendszer felépítése , működése és az egyedfejlődés
Populációk, populációs kölcsönhatások
Életközösségek jellemzői, hazai életközösségek
Ökoszisztéma felépítése, anyag és energia áramlása
Környezet- és természetvédelem
Fenntarthatóság
Molekuláris genetikai alapjai
Mendeli genetika
Evolúciós folyamatok és bizonyítékaik
Bioetika biotechnológia

FIZIKA
1. Mozgás és egyensúly
2. Energia, munka, hő
3. Víz, levegő, környezet
4. Elektromosság
5. Hullámok, kommunikáció, fény
6. Atomfizika, magfizika
7. A világegyetem megismerése
8. Fizika és kultúrtörténet

FÖLDRAJZ

A verzió: Szóban történő tételkifejtések:

1. résztétel – Általános természetföldrajz, a kontinensek illetve Magyarország természetföldrajza

Témakör	A résztételek száma 20 tétel esetén
Tájékozódás a kozmikus és földrajzi térben	3
Geoszférák földrajza – Kőzetburok – Levegőburok – Vízburok	6 (2) (2) (2)

Földrajzi övezetesség	5
Kontinensek természetföldrajza	2
Magyarország természetföldrajza	4

2. résztétel – Általános társadalomföldrajz, regionális társadalmi-gazdasági földrajz

Témakör	A résztételek száma 20 tétel esetén
Népesség- és településföldrajz	2
Nemzetgazdaságtól a világgazdaságig	3
Európa és az Európán kívüli világ regionális társadalmi és gazdasági földrajza	7
Magyarország társadalomföldrajza. Hazánk helye a Kárpát-medencében és Európában.	4
Globális környezeti problémák	4

B verzió:

1. Projektmunka elkészítése és bemutatása

2. Mindennapok földrajzi ismereteihez kapcsolódó 20 tétel egyikének szóbeli kifejtése:
– A térkép mint a felszín speciális ábrázolási módja – Tájékozódás a térképen és a térképpel – A műholdak jelentősége a mindennapokban – A Föld és mozgásai, a tengely körüli forgás és a Nap körüli keringés következményei – A kőzetek csoportosítása, felismerése, felhasználásuk bemutatása – A kőzetburok folyamataihoz kapcsolódó veszélyhelyzetek, a felkészülés és a védekezés lehetőségei – A talaj szennyezése és pusztulása, a megelőzés és a védekezés lehetőségei – A levegő felmelegedése és a felmelegedést, lehűlést befolyásoló tényezők bemutatása – A levegő mozgása – A felhő- és csapadékképződés, a csapadék gazdasági jelentősége – Az időjárás és az éghajlat – Az általános légkörzés és a helyi időjárás kapcsolata – A levegőburok folyamataihoz kapcsolódó veszélyhelyzetek, a felkészülés és a védekezés lehetőségei – A levegő szennyezése, a megelőzés lehetőségei – Az éghajlatváltozás okai, természeti és társadalmi-gazdasági következményei – A vízburok folyamataihoz kapcsolódó veszélyhelyzetek, a felkészülés és a védekezés lehetőségei – A víz gazdasági jelentősége – A víz szennyezése, a megelőzés és a védekezés lehetőségei – A népességszám alakulásának társadalmi-gazdasági következményei, összefüggései – A nagyvárosi élettel járó környezeti és társadalmi problémák, illetve azok megoldási lehetőségei – A transznacionális vállalatok – A globalizáció mindennapi életünkre gyakorolt hatásai – A mindennapokhoz kapcsolódó pénzügyi folyamatok – Az élelmiszerek előállításának és fogyasztásának területi ellentmondásai, környezeti következményei – Az energiahordozók csoportosítása, környezetre gyakorolt hatásuk értékelése – A hulladékgazdálkodás jelentősége, a hulladékok újrahasznosításának lehetőségei – A fogyasztói társadalom és a tudatos fogyasztói közösségek jellemzői – A fenntartható gazdaság – Az egyén társadalmi szerepvállalásának lehetőségei, a tevékeny közreműködés példái a környezet védelme érdekében – A lakóhely (és a megye) természeti és társadalmi-gazdasági sajátosságai, környezeti állapota – A lakóhelyhez közel fekvő idegenforgalmi körzet kiemelt vonzó tényezői – A lakóhelyhez közel fekvő nemzeti park vagy világörökségi helyszín értékei

Testnevelés

1. TÉMAKÖR

Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai magyar sportsikerek

- Az ókori és az újkori olimpiai játékok kialakulása, története; kiemelkedő események;
- olimpiai zászló, szimbólum, jelszó, embléma, olimpiai láng;
- magyarok az olimpiai versenyeken, magyar olimpiai bajnokok;
- magyar sikersportágak;

2. TÉMAKÖR

A testmozgás, a sport szerepe az egészséges életmód kialakításában, és a személyiség fejlesztésében

- Tájékozottság bizonyítása az egészséges életmód kialakításához szükséges alapvető ismeretekben.
- Az egészséges életmód összetevőinek értelmezése: rendszeres testedzés, optimális testsúly, aktív pihenés, testi higiénia, lelki egyensúly, a szabadidő hasznos eltöltése, egészségkárosító szokások (alkohol, dohányzás, drog) hatásai és megelőzésük.
- A testmozgás szerepe az érzelem- és feszültségszabályozásban, stresszkezelésben (mentális egészség).

3. TÉMAKÖR

A motoros képességek szerepe a teljesítményben

- A motoros képességek értelmezése, fejlesztési lehetőségei.
- A pulzus fogalma, típusai, mérési lehetőségei, összefüggése az intenzitással.
- Az erőfejlesztés szabályai.

4. TÉMAKÖR

Gimnasztikai ismeretek

- A bemelegítés szerepe és kritériumai.
- A rendgyakorlatok szerepe a testnevelés órákon.
- Gyakorlatok javaslata a testtartás javítására és a különböző kondicionális képességek fejlesztésére. Nyújtó, lazító és erősítő hatású gyakorlatok.
- Légzőgyakorlatok

5. TÉMAKÖR

Atlétika

- Az atlétikai mozgásformák csoportosítása;
- az atlétika mint előkészítő sportág;
- A tanult atlétikai futó, ugró és dobó versenyszámok ismerete és végrehajtásuk lényege.

6. TÉMAKÖR

Torna

- A női és férfi tornaszerek és az azokon végrehajtható alapelemek ismertetése.
- A legfontosabb baleset-megelőző eljárások.
- Segítségadás gyakorlásnál.

7. TÉMAKÖR

Zenés-táncos mozgásformák

- A zenés-táncos mozgásformák egyikének ismertetése (pl. ritmikus sportgimnasztika, aerobik, néptánc stb.).

8. TÉMAKÖR

Küzdősportok, önvédelem

- A küzdősportok tanulásának szerepe az iskolai testnevelésben;

9. TÉMAKÖR

Úszás

- Az úszás jelentősége az ember életében, szerepe az egészségtudatos, aktív életvitelben.
- Egy úszásnem ismertetése.
- Az úszás higiéniájának ismerete.

10. TÉMAKÖR

Testnevelési és sportjátékok

- Labdaérintéssel, -vezetéssel, -átadással, célfelületre történő továbbítással és az összjátékkal kapcsolatos három testnevelési játék ismertetése.
- Egy választott sportjáték alapvető szabályainak (pályaméretek, játékosok száma, időszabályok, eredményszámítás, a labdavezetésre, a támadásra és védekezésre vonatkozó szabályok), valamint alapvető technikai, taktikai elemeinek bemutatása.
- Személyes és társas folyamatok a játéktevékenységben (asszertivitás, sikerorientáltság, kooperáció).

11. TÉMAKÖR

Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek

- Egy választott, alternatív, szabadidős, természetben űzhető sportág jellegzetességeinek és legfontosabb szabályainak ismertetése (sí, kerékpár, természetjárás, evezés, görkorcsolya stb.)
- Alapvető ismeretek a táborozások előnyeiről.

12. TÉMAKÖR

A harmonikus testi fejlődés

- A testi fejlődés rövid jellemzése általános és középiskolás korban
- Aktív és passzív mozgásrendszer

Történelem

1. Az ókor kultúrája (Athéni demokrácia, görög és római építészet, az ókor vallásai)
2. Az államalapítás és az Árpád-házi uralkodók kora – Géza és Szent István. A tatárjárás.
3. Vegyesházi királyok kora (I. Károly, Luxemburgi Zsigmond, Hunyadiak)
4. Egyházi és világi kultúra a középkorban. A középkori gazdaság.
5. A nagy földrajzi felfedezések
6. A reformáció és a katolikus megújulás
7. Az ország három részre szakadása
8. A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc
9. Magyarország a 18. századi Habsburg Birodalomban - Mária Terézia és II. József reformjai
10. Az ipari forradalom hullámai és hatásai
11. A reformkor fő kérdései, Széchenyi és Kossuth reformprogramja
12. Az 1848-as polgári forradalom. Az 1848-49-es szabadságharc
13. A kiegyezés és a dualizmus
14. Az első világháború és következményei
15. A Párizs-környéki békék és következményeik
18. A Horthy-korszak (politika, társadalom, gazdaság)

19. A nemzetiszocializmus (hatalomrajutás, működés)
20. A kommunista ideológia és a sztálinista diktatúra a Szovjetunióban
21. A második világháború
22. A kommunista diktatúra kiépítése és a Rákosi-korszak
23. Az 56-os forradalom és szabadságharc
24. A Kádár-rendszer
25. A kétpólusú világ

Élő idegen nyelv

1. Személyes vonatkozások, család

- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
- Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- Személyes tervek

2. Ember és társadalom

- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör
- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- Női és férfiszerepek
- Ünnepek, családi ünnepek
- Öltözködés, divat
- Vásárlás, szolgáltatások (posta)
- Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk - Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)

- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- A városi és a vidéki élet összehasonlítása
- Növények és állatok a környezetünkben
- Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
- Időjárás

4. Az iskola - Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)

- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- A nyelvtanulás, a nyelvtudás, szerepe, fontossága
- Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa - Diákmunka, nyári munkavállalás

- Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás
- Diákmunka, nyári munka

6. Életmód - Napirend, időbeosztás

- Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
- Étkezési szokások a családban
- Ételek, kedvenc ételek
- Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
- Gyakori betegségek, sérülések, baleset
- Gyógykezelés (háziorvos, szakorvos, kórházak)

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik

- Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
- Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
- Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
- Kulturális események

8. Utazás, turizmus

- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
- Nyaralás itthon, illetve külföldön
- Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
- Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai

9. Tudomány és technika

- Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
- A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

10. Gazdaság

- Családi gazdálkodás
- A pénz szerepe a mindennapokban
- Vásárlás, szolgáltatások

KÉMIA

I. Általános kémia

1. **Atomszerkezet**: atom, elem, elektronszerkezet, periódusos rendszer, atomok mérete, ionok, elkeronegativitás (EN)
2. **Kémiai kötések**: elsőrendű kémiai kötések, másodrendű kémiai kötések
3. **Molekulák, összetett ionok**: molekula, kovalens kötés, molekulák térszerkezete, összetett ionok
4. **Anyagi halmazok**: anyagi halmaz, állapotjelzők, halmazállapotok, halmazállapot-változások
5. **Egykomponensű anyagi rendszerek**: kristályrácsok
6. **Többkomponensű rendszerek**: anyagi rendszerek csoportosítása, diszperz rendszerek, kolloid rendszerek, homogén rendszerek, oldatok
7. **Kémiai átalakulások**: kémiai reakció, képlet, kémiai egyenlet
8. **Termokémia**: a folyamatok energiaviszonyai, reakcióhő
9. **Reakciókinetika**: reakciósebesség, katalízis,
10. **Egyensúly**: megfordítható reakciók,
11. **Kémiai reakciók típusai**: sav-bázis reakciók, vizes oldatok kémhatása, sav-bázis indikátorok, közömbösítés, hidrolízis, elektronátmenettel járó reakciók, vizes oldatokban végbemenő kémiai reakciók,
12. **Elektrokémia**: galvánelem, elektrolízis

II. Szervetlen kémia

1. **Hidrogén**: anyagszerkezet, fizikai tulajdonságok, kémiai tulajdonságok, előfordulás, előállítás, felhasználás, élettani hatás
2. **Nemesgázok**: anyagszerkezet, fizikai tulajdonságok, kémiai tulajdonságok, előfordulás, előállítás, felhasználás, élettani hatás
3. **Halogénelemek és vegyületeik**: anyagszerkezet, fizikai tulajdonságok, kémiai tulajdonságok, előfordulás, előállítás, felhasználás, élettani hatás
4. **Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik**: anyagszerkezet, fizikai tulajdonságok, kémiai tulajdonságok, előfordulás, előállítás, felhasználás, élettani hatás
5. **A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik**: anyagszerkezet, fizikai tulajdonságok, kémiai tulajdonságok, előfordulás, előállítás, felhasználás, élettani hatás

6. **A széncsoport elemei és vegyületeik**: anyagszerkezet, fizikai tulajdonságok, kémiai tulajdonságok, előfordulás, előállítás, felhasználás, élettani hatás
7. **A fémek:** tulajdonságok, ötvözetek, elfordulás, előállítás, felhasználás, korrózió, az s-mező fémei, a p-mező fémei, a d-mező fémei

III. Szerves kémia

1. **A szerves vegyületek általános jellemzői**: szerves anyag, szerves molekulák szerkezete, izoméria, homológ sor, funkciós csoport, szerves vegyületek csoportosítása, reakciótípusok
2. **Szénhidrogének**: alkánok, cikloalkánok, alkének, poliének, alkinek, aromás szénhdirogének
3. **Halogéntartalmú szerves vegyületek**
4. **Oxigéntartalmú szerves vegyületek**: hidroxivegyületek, éterek, oxovegyületek, karbonsavak, észterek
5. **Nitrogéntartalmú szerves vegyületek**: aminok, aminosavak, savamidok
6. **Szénhidrátok**: monoszacharidok, diszacharidok, poliszacharidok
7. **Fehérjék**
8. **Műanyagok**
9. **Energiagazdálkodás**

IV. Kémiai számítások

1. **Anyagmennyiség**
2. **Gázok**
3. **Oldatok**
4. **Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban**
5. **Termokémia**
6. **Kémhatás**
7. **Elektrokémia**

ÉNEK-ZENE

1. Magyar népzene
2. Középkor
3. Reneszánsz
4. Barokk
5. Bécsi klasszicizmus
6. Romantika
7. A 19-20. század fordulója
8. 20. századi és kortárs zene

Római katolikus hittan

I. Ószövetség

1. Témakör: Az ószövetségi üdvtörténet a kezdetektől a próféták aranykoráig
2. Témakör: Az ószövetségi üdvtörténet a próféták aranykorától a hellenista korig

II. ÚJSZÖVETSÉG

1. Témakör: Krisztus misztériuma: Jézus születése és gyermekkora, személye, küldetése, tanítása, a Messiás közössége
2. Témakör: Krisztus misztériuma: a messiási csodák, a Messiás megváltó szenvedése, halála és feltámadása, az első Pünkösd – az Egyház születése

III. EGYHÁZTÖRTÉNELEM
1. Témakör: Az Egyház történelme, mint üdvtörténet az első század végétől a Trentói Zsinatig
2. Témakör: Az Egyház történelme, mint üdvtörténet a Trienti Zsinattól a II. Vatikáni Zsinatig

IV. AZ ÜDVTÖRTÉNET MISZTÉRIUMAI A LITURGIÁBAN (DOGMATIKA)

1. Témakör: Az üdvtörténet legfőbb misztériumaira emlékeztető liturgikus ünnepek és időszakok dogmatikája (liturgikus dogmatikája)
2. Témakör: Az üdvtörténet valamennyi misztériumát megjelenítő szentmise és a többi szentség

V. AZ ÜDVTÖRTÉNET ERKÖLCSI TANULSÁGAI (ERKÖLCSTAN)

1. Témakör: Az ember mint erkölcsi lény – az erkölcsös élet útmutatója: a „törvény”
2. Témakör: Az erkölcsi halál és az erkölcsi feltámadás

VI.„A MESSIÁS MINT A NÉPEK VILÁGOSSÁGA” (FUNDAMENTÁLIS TEOLÓGIA)

1. Témakör: A vallás ténye és lehetősége. A Krisztus-esemény bizonyossága
2. Témakör: Az Egyház és a kinyilatkoztatás

Vizuális kultúra
A vizsga két részből, egy írásbeli és egy gyakorlati részből áll.
Az **írásbeli vizsgán** a vizsgázónak egy központilag összeállított feladatsort kell megoldania. A vizsgázónak 180 perc áll rendelkezésére a feladatok megoldására.
A 440 tételből álló jegyzéket, amely az érettségi vizsga központi képanyagát tartalmazza, az Oktatási Hivatal oldalán lehet megtalálni.
A feladatsor tartalmi részei a következők: képzőművészet, tárgy- és környezetkultúra, vizuális kommunikáció az őskortól a XX. századig.
Az írásbeli feladatsor értékelését központi javítási-értékelési útmutató alapján a szaktanár végzi.

Gyakorlati vizsga
A gyakorlati részben egy porfóliót kell összeállítania a vizsgázónak, a tanévek során készült munkákból. Különböző szempontok alapján kell összeválogatni a gyűjteményt és azt bemutatni a vizsgabizottság előtt 15 percben. A vizsgaanyag kiválogatásához biztosítani kell a vizsgázónak a konzultációt a szaktanárral.
A portfoliónak 8 darab munkából kell állnia. A munkák mérete tetszőleges.
A portfolió összeállítása a következő szempontok szerint történik:
1. két olyan munkát, amelyet jól sikerültnek tart a vizsgázó,
2. egy olyan munkát, amelyet kevésbé tart sikeresnek a vizsgázó,
3. egy olyan munkát, amelyet kedvenc technikájával készített a vizsgázó,
4. egy olyan munkát, amely egy tárgy tervezését mutatja be (több rajz is lehet egy lapon),
5. egy olyan munkát, amely látvány alapján készült tanulmányrajz. Lehet festmény vagy plasztika fotója.
6. egy olyan munkát, amely kép és szöveg együttes alkalmazásával készült.
7. egy olyan munkát, amely a vizsgázó által választott téma tetszőleges feldolgozása.
A munkák hátoldalán szerepelnie kell a vizsgázó nevének és a készítés dátumának, illetve a fenti listának megfelelő azonosító szám.

Digitális kultúra
1. Szövegszerkesztés

2. Számítógépes grafika és képszerkesztés
3. Bemutatókészítés
4. Táblázatkezelés
5. Adatbázis-kezelés
6. Publikálás a világhálón
7. Algoritmizálás, adatmodellezés
8. A programozás eszközei

Matematika

1. Halmazok, halmazműveletek, számosság, részhalmazok
2. Matematikai logika
3. Kombinatorika
4. Gráfok
5. A természetes számok halmaza, racionális és irracionális számok, valós számok
6. Számelméleti ismeretek, oszthatóság, számrendszerek
7. Hatvány, gyök, logaritmus fogalma
8. Nevezetes azonosságok
9. Arányosság, százalékszámítás
10. Elsőfokú és másodfokú egyenletek, egyenletrendszerek
11. Másodfokúra visszavezethető és gyökös egyenletek, abszolút értékes egyenletek
12. Exponenciális egyenletek, exponenciális folyamatok
13. Első- és másodfokú egyenlőtlenségek
14. A függvény fogalma, jellemzői (értékkészlet, zérushely, növekedés, fogyás, szélsőérték, periodicitás, paritás)
15. Alapvető függvények grafikonja, jellemzése (elsőfokú, másodfokú, hatvány, gyök, exponenciális, abszolútérték), függvénytranszformációk
16. Számtani és mértani sorozatok
17. Kamatos kamat, járadékszámítás
18. Térelemek és távolságuk
19. Egybevágósági és hasonlósági transzformációk
20. Síkidomok és térbeli testek csoportjai (háromszögek, négyszögek, sokszögek, kör, forgáshenger, forgáskúp, gúla, hasáb, gömb, csonkagúla, csonkakúp)
21. Derékszögű háromszögekre vonatkozó tételek: Thalész-tétel, Pitagorasz-tétel, befogótétel, magasságtétel
22. Vektorok, vektorműveletek (összeg, különbség, skalárszoros, skaláris szorzat)
23. Hegyesszögek szögfüggvényei, szögfüggvények általános értelmezése, nevezetes szögek szögfüggvényei
24. Szinusztétel, koszinusztétel
25. Koordinátageometria (pontok, vektorok, egyenes, kör)
26. Kerület és területszámítás, felszín és térfogatszámítás
27. Statisztika (adatgyűjtés, rendszerezés, ábrázolás, diagramok, grafikus manipulációk), adathalmazok jellemzői (átlag, kvartilisek, medián, módusz, terjedelem, szórás)
28. Valószínűségszámítás (elemi események, eseménytér, műveletek eseményekkel, relatív gyakoriság, geometriai valószínűség, klasszikus valószínűség, visszatevéses mintavétel, binomiális eloszlás, várható érték)

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

6. számú melléklet: SZAKGIMNÁZIUM HELYI TANTERVE

Tantárgyi struktúra és óraszámok (induló, 2020-2021. tanév)

Szakgimnáziumi évfolyamok közismereti és szakmai órakerete

Tantárgyak			9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Kötelező tantárgyak									
Magyar nyelv és irodalom			**4**	**4**	**4**	**4**	***556***	**-**	**-**
Idegen nyelv (első élő idegen nyelv)			**4**	**4**	**4**	**4**	***556***	**4**	**124**
Matematika			**3**	**3**	**3**	**3**	***417***	**-**	**-**
Történelem			**2**	**2**	**3**	**3**	***345***	**-**	**-**
Állampolgári ismeretek			**-**	**-**	**-**	**1**	***34***		
Digitális kultúra			**2**	**1**	**1**	**-**	***144***	**-**	**-**
***Művészetek**			**1**	**1**	**1**	**-**	***108***	**-**	**-**
****Testnevelés**			**5**	**5**	**5**	**5**	***695***	**-**	**-**
Közösségi nevelés			**1**	**1**	**1**	**1**	***139***	**-**	**-**
Választható tantárgyak									
*	A	Komplex természettudomány	2	2	2	2	*278*	-	-
	B	Első (emelt óraszámban), vagy második idegen nyelv, vagy művészettörténet, vagy érettségi tárgyból felkészítésre használható órakeret	3	2	1	2	*278*	-	-
** Szabadon tervezhető órakeret A			2	2	2	3	*306*	-	-
** Szabadon tervezhető órakeret B			1	2	3	3	*306*	-	-
Szakmai tantárgy óraszámai			8	9	8	8	*1148*	31	961
Rendelkezésre álló órakeret/hét			34	34	34	34	-	35	-
Tanítási hetek száma			36	36	36	31	-	31	-
Éves összes óraszám			**1224**	**1224**	**1224**	**1054**	**4726**	**1085**	**1085**

***** Az iskola dönt, hogy A vagy a B megoldást választja.
** Az A és B szabadon tervezhető órakeret közismereti és szakmai órára egyaránt felhasználható.
*** A művészeti szakgimnázium művészeti ágazathoz kapcsolódó közismereti óraszáma a szakmai óraszámra csoportosítható át.
A művészeti képzési területen a heti óraszám legfeljebb 40 óra. A „Heti órakeret a művészeti képzési területen” és a „Heti órakeret” különbségének felhasználásáról az iskola a pedagógiai programban rendelkezik.
**** Az előadó-művészeti képzések tekintetében (Artista, Táncos) a heti 5 óra testnevelés szakmai óraszámként is felhasználásra kerülhet.

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

Két éves szakgimnáziumi szakképesítések óraterv táblázata

Tantárgyak	1/13. évf.	2/14. évf.	1/13-2/14. évf. óraszám összesen
Szakmai idegen nyelv	4	4	268
Érettségire épülő szakképesítés órakerete	31	31	2077
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	**1260**	**1085**	**2345**

Szakgimnáziumi évfolyamok közismereti és szakmai órakerete (helyi tanterv – 2020-2021-től)

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Kötelező tantárgyak							
Magyar nyelv és irodalom	**4**	**4**	**4**	**4**	***556***	**-**	**-**
Idegen nyelv (első élő idegen nyelv)	**4+1**	**4+1**	**4**	**4**	***628***	**4**	**124**
Matematika	**3+1**	**3+1**	**3+1**	**3+1**	***556***	**-**	**-**
Történelem	**2+1**	**2**	**3**	**3+1**	***412***	**-**	**-**
Állampolgári ismeretek	**-**	**-**	**-**	**1**	***31***		
Digitális kultúra	**2**	**1**	**1**	**-**	***144***	**-**	**-**
Testnevelés	**5**	**5**	**5**	**5**	***695***	**-**	**-**
Hittan	**+1**	**+1**	**+1**	**+1**	***139***	**-**	**-**
Közösségi nevelés	**1**	**1**	**1**	**1**	***139***	**-**	**-**
Szakmai tantárgy óraszámai	10	12	12	11	*1565*	31	961
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	35	35	-	35	-
Tanítási hetek száma	36	36	36	31	-	31	-
Éves összes óraszám	**1260**	**1260**	**1260**	**1085**	**4865**	**1085**	**1085**

Szakgimnáziumi évfolyamok közismereti és szakmai órakerete (helyi tanterv – 2023-2024-től)

Tantárgyak	9	10	11	12	13
magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	
1. élő idegen nyelv	4	4	4	4	4
matematika	3	3	3+1	3+1	
történelem	2	2	3+1	3+1	
állampolgári ismeretek				1	
digitális kultúra	2	1	1		
testnevelés	5	5	5	5	
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	
Hittan	+2	+2	+2	+2	
Szakmai tantárgyak	11[1]	12	12	11	31
Összesen	**34**	**34**	**37**	**36**	**35**

[1] 2023-2024. tanévtől 9. évfolyamon minden szakmairány esetében +1 szolfézs óra.

Egyházzenész II. 4 0215 02

Egyházzenész II., Kántor–énekvezető szakmairány

Egyházzenész II., Kántor–kórusvezető szakmairány

Egyházzenész II., Kántor–orgonista szakmairány

Egyházzenész II., Kántor–gitáros szakmairány

Klasszikus zenész II. 4 0215 05[2]

Klasszikus zenész II., Hangkultúra szakmairány

Klasszikus zenész II., húros-vonós, billentyűs, fafúvós, rézfúvós szakmairány (a hangszer megjelölésével)

Klasszikus zenész II., Magánénekes szakmairány

Népzenész II. 4 0215 06

Népzenész II., Népi énekes szakmairány

Népzenész II., húros-vonós, fafúvós szakmairány (a hangszer megjelölésével)

Egyházzenész I. 5 0215 02

Egyházzenész I., Kántor–énekvezető szakmairány

Egyházzenész I., Kántor–kórusvezető szakmairány

Egyházzenész I., Kántor–orgonista szakmairány

Egyházzenész I., Kántor–gitáros szakmairány

Klasszikus zenész I. 5 0215 05[3]

Klasszikus zenész I., Hangkultúra szakmairány

Klasszikus zenész I., húros-vonós, billentyűs, fafúvós, rézfúvós szakmairány (a hangszer megjelölésével)

Klasszikus zenész I., Magánénekes szakmairány

Népzenész I. 5 0215 06

Népzenész I., Népi énekes szakmairány

Népzenész I., húros-vonós, fafúvós szakmairány (a hangszer megjelölésével)

Egyházzenész - kántor-énekvezető								
Tantárgy	**9**	**10**	**11**	**12**	**5/13**	**1/13**	**2/14**	**6/14 3/15**
Szolfézs	1,0	2,0	2,0	1,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Kötelező zongora	1,5	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Gregorián	1,0	1,0	1,0	0,5	2,0	2,0	2,0	2,0
Népének			0,5	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Kórus	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Liturgikus gyakorlat		1,0	1,0	1,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Liturgikus orgona gyakorlat					1,0		1,0	1,0

[2] Hangszeres zenész és magánénekes szakmairányban a régizenei specializációnak igyekszünk teret engedni a historikus előadásmód és a korhű hangszerek megismertetésével és alkalmazásával. A kerettantervhez erre vonatkozó kiegészítések találhatók iskolánk helyi tantervében.

[3] Hangszeres zenész és magánénekes szakmairányban a régizenei specializációnak igyekszünk teret engedni a historikus előadásmód és a korhű hangszerek megismertetésével és alkalmazásával. A kerettantervhez erre vonatkozó kiegészítések találhatók iskolánk helyi tantervében.

Vezetett gyakorlat					2,0	2,0	2,0	3,0
Népzene					2,0		2,0	
Latin	1,0	1,0				2,0	1,0	
Hittan					1,0	2,0	1,0	1,0
Liturgia	1,0	1,0	1,0	0,5	1,0	2,0	1,0	1,0
Zeneelmélet	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Zenetörténet	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Egyházzene irodalom	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	3,0	2,0	3,0
Orgonaismeret					1,0		1,0	
Orgona		0,5	0,5	1,0	2,0	1,0	1,0	2,0
Karvezetés			0,5	0,5	1,0	1,0	1,0	1,5
Hangképzés	0,5	0,5	0,5	0,5	1,0	1,0	1,0	1,5
óraszám összesen:	**10,0**	**12,0**	**12,0**	**11,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**
összes óraszám	*1148*				*961*	*1116*	*961*	*961*
hetek száma	*36*			*31*	*31*	*36*	*31*	*31*
heti óraszám	***10***	***12***	***12***	***11***	***31***	***31***	***31***	***31***

Egyházzenész - kántor-kórusvezető								
Tantárgy	**9**	**10**	**11**	**12**	**5/13**	**1/13**	**2/14**	**6/14** **3/15**
Szolfézs	1,0	2,0	2,0	1,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Kötelező zongora	1,5	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Gregorián	1,0	1,0	1,0	0,5	2,0	2,0	2,0	2,0
Népének			0,5	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Kórus	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Liturgikus gyakorlat		1,0	1,0	1,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Liturgikus orgona gyakorlat					1,0		1,0	1,0
Vezetett gyakorlat					2,0	2,0	2,0	3,0
Népzene					2,0		2,0	
Latin	1,0	1,0				2,0	1,0	
Hittan					1,0	2,0	1,0	1,0
Liturgia	1,0	1,0	1,0	0,5	1,0	2,0	1,0	1,0
Zeneelmélet	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Zenetörténet	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Egyházzene irodalom	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	3,0	2,0	3,0
Orgonaismeret					1,0		1,0	
Orgona		0,5	0,5	0,5	1,0	1,0	1,0	1,0
Karvezetés			0,5	1,0	2,0	1,5	1,5	3,0
Hangképzés	0,5	0,5	0,5	0,5	1,0	0,5	0,5	1,0
óraszám összesen:	**10,0**	**12,0**	**12,0**	**11,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**
összes óraszám	*1148*				*961*	*1116*	*961*	*961*
hetek száma	*36*			*31*	*31*	*36*	*31*	*31*
heti óraszám	***10***	***12***	***12***	***11***	***31***	***31***	***31***	***31***

Egyházzenész - kántor-orgonista								
Tantárgy	**9**	**10**	**11**	**12**	**5/13**	**1/13**	**2/14**	**6/14** **3/15**
Szolfézs	1,0	2,0	2,0	1,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Kötelező zongora	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Gregorián	1,0	1,0	1,0	0,5	2,0	2,0	2,0	2,0
Népének			0,5	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Kórus	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Liturgikus gyakorlat		1,0	1,0	1,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Liturgikus orgona gyakorlat					1,0		1,0	1,0
Vezetett gyakorlat					2,0	2,0	2,0	3,0
Népzene					2,0		2,0	
Latin	1,0	1,0				2,0	1,0	
Hittan					1,0	2,0	1,0	1,0
Liturgia	1,0	1,0	1,0	0,5	1,0	2,0	1,0	1,0
Zeneelmélet	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Zenetörténet	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Egyházzene irodalom	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	3,0	2,0	3,0
Orgonaismeret					1,0		1,0	
Orgona	0,5	0,5	1,0	1,5	2,0	2,0	2,0	3,0
Karvezetés					1,0	0,5	0,5	1,0
Hangképzés	0,5	0,5	0,5	0,5	1,0	0,5	0,5	1,0
óraszám összesen:	**10,0**	**12,0**	**12,0**	**11,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**
összes óraszám	*1148*				*961*	*1116*	*961*	*961*
hetek száma	*36*			*31*	*31*	*36*	*31*	*31*
heti óraszám	***10***	***12***	***12***	***11***	***31***	***31***	***31***	***31***

Egyházzenész - kántor-gitáros								
Tantárgy	**9**	**10**	**11**	**12**	**5/13**	**1/13**	**2/14**	**6/14** **3/15**
Szolfézs	1,0	2,0	2,0	1,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Kötelező zongora	0,5	0,5	0,5	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Gregorián	1,0	1,0	1,0	0,5	2,0	2,0	2,0	2,0
Népének			0,5	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Kórus	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Liturgikus gyakorlat		1,0	1,0	1,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Liturgikus orgona gyakorlat								1,0
Vezetett gyakorlat					2,0	2,0	2,0	3,0
Népzene					2,0		2,0	
Latin	1,0	1,0				2,0	1,0	
Hittan					1,0	2,0	1,0	1,0
Liturgia	1,0	1,0	1,0	0,5	1,0	2,0	1,0	1,0

Zeneelmélet	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Zenetörténet	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Egyházzene irodalom	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	3,0	2,0	3,0
Orgonaismeret					1,0		1,0	
Gitár	1,0	1,0	1,5	1,5	4,0	2,5	3,5	4,0
Hangképzés	0,5	0,5	0,5	0,5	1,0	0,5	0,5	1,0
óraszám összesen:	**10,0**	**12,0**	**12,0**	**11,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**
összes óraszám	*1148*				*961*	*1116*	*961*	*961*
hetek száma	*36*			*31*	*31*	*36*	*31*	*31*
heti óraszám	***10***	***12***	***12***	***11***	***31***	***31***	***31***	***31***

Klasszikus zenész - hangkultúra								
Tantárgy	**9**	**10**	**11**	**12**	**5/13**	**1/13**	**2/14**	**6/14** **3/15**
Hangkultúra	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	3,0	1,0	3,0
Stúdiótechnika gyakorlat	4,0	4,0	4,0	3,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Hangfelvételi műelemzés		1,0	1,0	1,0	2,0	4,0	2,0	2,0
Zenei mozgókép kultúra					3,0	2,0	2,0	2,0
Zenei újságírás-szerkesztés					3,0	2,0	3,0	2,0
Számítástechnikai gyakorlatok					1,0		2,0	2,0
Partitúra ismeret				1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Szolfézs	1,0	2,0	2,0	1,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Zeneelmélet	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Zenetörténet	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Zenekar/kórus	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Kötelező zongora	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Esztétika					1,0	1,0	1,0	1,0
Népzene					1,0		1,0	
Zenei munkaképesség megőrzése					2,0	2,0	2,0	2,0
Komplex elméleti fejlesztés[4]					2,0	2,0	2,0	2,0
óraszám összesen:	**10,0**	**12,0**	**12,0**	**11,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**
összes óraszám	*1148*				*961*	*1116*	*961*	*961*
hetek száma	*36*				*31*	*36*	*31*	*31*
heti óraszám	*10*	*12*	*12*	*11*	*31*	*31*	*31*	*31*

Klasszikus zenész - billentyűs								
Tantárgy	**9**	**10**	**11**	**12**	**5/13**	**1/13**	**2/14**	**6/14** **3/15**
Főtárgy	2,0	2,0	2,0	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0

[4] Tantárgycsoportként használt megnevezés minden klasszikus zenész szakmairány esetén.
Tantárgyi megfeleltetése: 1 óra zeneelmélet – formatan, 1 óra zenetörténet – műelemzés.

Kötelező zongora	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Szolfézs	1,0	2,0	2,0	1,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Zeneelmélet	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Zenetörténet	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Zenekar/kórus	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Kamarazene		1,0	1,0	1,0	2,0	3,0	2,0	3,0
Népzene					2,0		2,0	
Hangszerismeret					1,0	1,0	1,0	1,0
Kötelező második hangszer					1,0	1,0	1,0	1,0
Zenei munkaképesség megőrzés					2,0	2,0	2,0	2,0
Continuo (választható)					1,0	2,0	1,0	2,0
Kreatív önfejlesztés	3,0	3,0	3,0	3,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Komplex elméleti fejlesztés					2,0	2,0	2,0	2,0
óraszám összesen:	**10,0**	**12,0**	**12,0**	**11,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**
összes óraszám	*1148*				*961*	*1116*	*961*	*961*
hetek száma	*36*				*31*	*36*	*31*	*31*
heti óraszám	*10*	*12*	*12*	*11*	*31*	*31*	*31*	*31*

Klasszikus zenész - fafúvós/rézfúvós/húros/vonós								
Tantárgy	**9**	**10**	**11**	**12**	**5/13**	**1/13**	**2/14**	**6/14** **3/15**
Főtárgy	2,0	2,0	2,0	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Kötelező zongora	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Szolfézs	1,0	2,0	2,0	1,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Zeneelmélet	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Zenetörténet	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Zenekar/kórus	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0
Korrepetíció	0,5	0,5	0,5	0,5	1,0	1,0	1,0	1,0
Népzene					2,0		2,0	
Kamarazene		1,0	1,0	1,0	2,0	3,0	2,0	3,0
Hangszerismeret					1,0	1,0	1,0	1,0
Kötelező második hangszer					1,0	1,0	1,0	1,0
Zenei munkaképesség megőrzése					2,0	2,0	2,0	2,0
Continuo (választható)					1,0	1,0	1,0	1,0
Kreatív önfejlesztés	2,5	2,5	2,5	2,5	7,0	8,0	7,0	7,0
Komplex elméleti fejlesztés					2,0	2,0	2,0	2,0
óraszám összesen:	**10,0**	**12,0**	**12,0**	**11,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**
összes óraszám	*1148*				*961*	*1116*	*961*	*961*
hetek száma	*36*				*31*	*36*	*31*	*31*
heti óraszám	*10*	*12*	*12*	*11*	*31*	*31*	*31*	*31*

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

Klasszikus zenész - magánének								
Tantárgy	**9**	**10**	**11**	**12**	**5/13**	**1/13**	**2/14**	**6/14 3/15**
Főtárgy – Ének	2,0	2,0	2,0	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Kötelező zongora	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Szolfézs	1,0	2,0	2,0	1,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Zeneelmélet	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Zenetörténet	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Korrepetíció	0,5	0,5	0,5	0,5	1,0	1,0	1,0	1,0
Kamarazene		1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Beszéd- és színpadi gyakorlat	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Hangegészségtan					1,0	1,0		1,0
Népzene					2,0		2,0	
Dalirodalom					2,0	2,0	2,0	2,0
Kötelező második hangszer								1,0
Hangszerismeret								
Zenei munkaképesség megőrzése					2,0	2,0	2,0	2,0
Continuo (választható)					1,0	1,0	1,0	1,0
Kreatív önfejlesztés	2,5	2,5	2,5	2,5	6,0	8,0	7,0	7,0
Komplex elméleti fejlesztés					2,0	2,0	2,0	2,0
óraszám összesen:	**10,0**	**12,0**	**12,0**	**11,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**
összes óraszám	*1148*				*961*	*1116*	*961*	*961*
hetek száma	*36*				*31*	*36*	*31*	*31*
heti óraszám	*10*	*12*	*12*	*11*	*31*	*31*	*31*	*31*

Népzenész - népi énekes								
Tantárgy	**9**	**10**	**11**	**12**	**5/13**	**1/13**	**2/14**	**6/14 3/15**
Főtárgy[5]	2,0	2,0	2,0	2,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Hangegészségtan					1,0	1,0		
Beszédgyakorlat					1,0	1,0	2,0	2,0
Kamara	1,0	1,0	1,0	1,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Társhangszer	1,0	2,0	2,0	2,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Kötelező zongora	0,5	0,5	0,5	0,5	2,0	2,0	2,0	2,0
Néptánc					2,0	2,0	2,0	2,0
Szolfézs	1,0	2,0	2,0	1,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Zeneelmélet	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Zenetörténet	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Népzenei és néprajzi ismeretek[6]	1,0	2,0	2,0	1,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Népzenei lejegyzés	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
óraszám összesen:	**9,5**	**12,5**	**12,5**	**10,5**	**31,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**

[5] Népi ének főtárgy és népi ének társhangszer esetén az 5/13. évfolyamtól felfelé tantárgycsoportként értelmezendő.
Tantárgyi megfeleltetése: 3 óra népi ének, 1 óra hangképzés

[6] Népzenei és néprajzi ismeretek tantárgycsoportként értelmezendő minden népzenész szakmairány esetében.
Tantárgyi megfeleltetése 10-11. évfolyamon: 1 óra népzeneelmélet, 1 óra néprajz.
Tantárgyi megfeleltetése 5/13 évfolyamtól felfelé: 2 óra népzeneelmélet, 2 óra néprajz.

összes óraszám	*1148*				*961*	*1116*	*961*	*961*
hetek száma	*36*				*31*	*36*	*31*	*31*
heti óraszám	*10*	*12*	*12*	*11*	*31*	*31*	*31*	*31*

Népzenész - húros-vonós								
Tantárgy	**9**	**10**	**11**	**12**	**5/13**	**1/13**	**2/14**	**6/14** **3/15**
Főtárgy	2,0	2,0	2,0	2,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Hangszerismeret					2,0	2,0	2,0	2,0
Kamara	1,0	1,0	1,0	1,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Társhangszer	1,0	2,0	2,0	2,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Kötelező zongora	0,5	0,5	0,5	0,5	2,0	2,0	2,0	2,0
Néptánc					2,0	2,0	2,0	2,0
Szolfézs	1,0	2,0	2,0	1,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Zeneelmélet	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Zenetörténet	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Népzenei és néprajzi ismeretek	1,0	2,0	2,0	1,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Népzenei lejegyzés	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
óraszám összesen:	**9,5**	**12,5**	**12,5**	**10,5**	**31,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**
összes óraszám	*1148*				*961*	*1116*	*961*	*961*
hetek száma	*36*				*31*	*36*	*31*	*31*
heti óraszám	*10*	*12*	*12*	*11*	*31*	*31*	*31*	*31*

Népzenész - fafúvós								
Tantárgy	**9**	**10**	**11**	**12**	**5/13**	**1/13**	**2/14**	**6/14** **3/15**
Főtárgy	2,0	2,0	2,0	2,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Hangszerismeret					2,0	2,0	2,0	2,0
Kamara	1,0	1,0	1,0	1,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Társhangszer	1,0	2,0	2,0	2,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Kötelező zongora	0,5	0,5	0,5	0,5	2,0	2,0	2,0	2,0
Néptánc					2,0	2,0	2,0	2,0
Szolfézs	1,0	2,0	2,0	1,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Zeneelmélet	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Zenetörténet	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Népzenei és néprajzi ismeretek	1,0	2,0	2,0	1,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Népzenei lejegyzés	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
óraszám összesen:	**9,5**	**12,5**	**12,5**	**10,5**	**31,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**
összes óraszám	*1148*				*961*	*1116*	*961*	*961*
hetek száma	*36*				*31*	*36*	*31*	*31*
heti óraszám	*10*	*12*	*12*	*11*	*31*	*31*	*31*	*31*

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

7. számú melléklet: AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA HELYI TANTERVE

ZENEMŰVÉSZETI ÁG – KLASSZIKUS ZENE

Tanszakok és tantárgyak
Fafúvós tanszak tantárgyai: furulya, fuvola
Rézfúvós tanszak tantárgyai: furulya, trombita, kürt, harsona
Akkordikus tanszak tantárgyai: cimbalom, gitár, lant
Billentyűs tanszaktantárgyai: zongora, csembaló, orgona
Vonós tanszak tantárgyai: hegedű, brácsa, gordonka, viola da gamba
Vokális tanszak tantárgya: magánének
Zeneismeret tanszak tantárgyai: szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, egyházzene, improvizáció
Kamarazene tanszak tantárgyai: kamarazene, zenekar, kórus
Hangszeres és vokális tanszakok - egyéni képzés

„A" TAGOZAT
Főtárgy: hangszeres tantárgyak és magánének
Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező[7]
Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, zenetörténet-zeneirodalom, kamarazene, zenekar, kórus
Választható tantárgyak: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, egyházzene, improvizáció, zeneismeret, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, valamint a népzene tantervi programjainak tantárgyai
Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve csembaló, zongora, orgona, gitár tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

Óratervek „A" tagozat
Az „A" tagozatos óratervek magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai
(2)+6+4 évfolyam: furulya, fuvola, trombita, kürt, harsona, cimbalom, gitár, zongora, hegedű, gordonka

[7] *Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit és szolfézs kötelező tárgyból előrehozott alapvizsgát tett, akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül köteles egyet felvenni.*

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok								
	Előképző	Alapfok				Továbbképző			
	(1)	1	2	3	4	5	6	7	8
Főtárgy	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	2	2	2	2				
Kötelezően választható tantárgy						2	2	2	2
Választható tantárgy	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai
(1)+ 4+4 évfolyam: brácsa, csembaló, orgona

Óraterv 3

Tantárgy	Évfolyamok						
	Előképző	Alapfok					
	(1)	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	(2)	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	2	2	2	2		
Kötelezően választható tantárgy						2	2
Választható tantárgy	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai
(1)+6 évfolyam: magánének

Óraterv 4

Tantárgy	Évfolyamok					
	Alapfok		Továbbképző			
	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy					2	2
Választható tantárgy	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A lant főtárgy négy év gitár főtárgy tanulását követően, a viola da gamba főtárgy négy év gordonka tantárgy tanulását követően vehető fel. A lant főtárgy kötelezően választható tantárgyai megegyeznek a gitár kötelezően választható tantárgyaival. A viola da gamba főtárgy kötelezően választható tantárgyai megegyeznek a gordonka kötelezően választható tantárgyaival.

A képzés évfolyamainak számai
2+4 évfolyam: lant, viola da gamba,

A tanszak kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevétele mellett a tanuló más zenei műfajok (népzene) valamint más művészeti ág (képző- és iparművészeti, táncművészeti ág) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama
Főtárgy: „A" tagozaton 2x30 perc (egyéni)
Kötelező tantárgy: „A" tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc (csoportos)
Kötelezően választható tantárgy: 5-10. évfolyamig
Csoportos foglalkozás: 2x45 perc
(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, 2-8 fő)
Választható tantárgy: Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.
Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc
Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

Csoportos foglalkozások létszáma:
zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, improvizáció: 2-8 fő

Korrepetíció ideje:
Hangszeres tanszakok: (minimum)
Ek.1-2. és 1. évfolyam 5 perc
2-3. évfolyam 10 perc
4. évfolyamtól 15 perc
Vokális tanszak: A teljes képzési időben 20 perc

„B" TAGOZAT
Főtárgy: hangszeres és vokális tanszakok - alapfok 2. évfolyamától javasolt.
Kötelező tantárgy: szolfézs
Kötelezően választható tantárgy: zongora (kivéve a zongora, orgona, csembaló főtárgyak esetében) a 3. évfolyamtól, zenetörténet-zeneirodalom
Választható tantárgyak: zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, egyházzene, improvizáció, zeneismeret, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, valamint a népzene tantervi programjainak tantárgyai
Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve csembaló, zongora, orgona, gitár tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

Óratervek – „B"-tagozat
Az „B" tagozatos évfolyamok óratervei magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. A zárójelbe tett évfolyamok az „A" tagozaton végzett előtanulmányokat jelentik. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	(1)	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	(2)	(2)	(2)	(2)
Kötelezően választható tantárgy					0-1	0-1	0-1	0-1	1-(2)	1-(2)	1-(2)	1-(2)
Választható tantárgy	(2)	(2)	(2)	0-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

A képzés évfolyamainak száma
(2+1)+5+4 évfolyam: furulya, fuvola, trombita, gitár, cimbalom, zongora, hegedű, gordonka
A Továbbképző 7-10. évfolyamon a Kötelező tantárgy helyett Kötelezően választható tantárgy is választható.

Óraterv 2

	Évfolyamok								
Tantárgy	Előképző	Alapfok				Továbbképző			
	(1)	(1)	2	3	4	5	6	7	8
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	(2)	(2)	(2)	(2)
Kötelezően választható tantárgy				1	1	1-(2)	1-(2)	1-(2)	1-(2)
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma
(1+1)+3+4 évfolyam: brácsa, orgona, csembaló
A Továbbképző 7-10. évfolyamon a Kötelező tantárgy helyett Kötelezően választható tantárgy is választható.

Óraterv 3

	Évfolyamok						
Tantárgy	Előképző	Alapfok					
	(1)	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	(2)	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy				1	1	1	1
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma
(1)+6 évfolyam: magánének

Óraterv 4

Tantárgy	Évfolyamok					
	Alapfok		Továbbképző			
	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy					2	2
Választható tantárgy	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma
2-6 évfolyam: lant, viola da gamba

A tanítási órák időtartama
Főtárgy: „B" tagozaton 2x45 perc (egyéni)
Kötelező tantárgy: 2x45 perc (csoportos)
Kötelezően választható tantárgy:
Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc
Választható tantárgy: 1 vagy 2 foglalkozás
Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc
Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

Korrepetíció ideje:
Hangszeres tanszakok:
2. évfolyam 15 perc
3-4. évfolyam 20 perc
5. évfolyamtól 25 perc

Vokális tanszak:
A teljes képzési időben minimum 30 perc

Kamarazene tanszak - csoportos képzés

„A" TAGOZAT
Főtárgy: kamarazene
Kötelező tantárgy: kamarazene főtárgynál zongora vagy az előzőleg tanult hangszeres tárgy
Választható tantárgy: második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, szolfézs, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, zeneismeret, improvizáció valamint népzene tantervi programjainak tantárgyai

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok					
	Alapfok		Továbbképző			
	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma
(2+4) 2+4 évfolyam: kamarazene,

A kamarazene főtárgyként csak az alapfokú hangszeres vagy vokális évfolyamok elvégzése után, kötelezően választható tantárgyként a 4. évfolyam után tanulható.
A kamarazene, zenekar, kórus választható tantárgyként, a tanuló képessége, megszerzett tudása szerint, felvehető az alapfokú évfolyamon is.

A választható tantárgyak képzési ideje:
zeneismeret: 2+4 évfolyam, kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható
zenekar: kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától ajánlott, a tanuló képességei alapján ennél korábbi tanévtől is tanulható

kórus: kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától ajánlott, a tanuló képességei alapján ennél korábbi tanévtől is tanulható
egyházzene: 2+4 évfolyam, választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható
improvizáció: 2+6+4 évfolyam, választható tantárgyként az előképző évfolyamoktól tanulható

A tanítási órák időtartama
Főtárgy: „A" tagozaton 2x45 perc
kamarazene csoportlétszáma: minimum 2 fő
Kötelező tantárgy: „A" tagozaton egyéni 2x30 perc
Választható tantárgy:
Egyéni foglalkozás minimum 1x30 perc
Csoportos foglalkozás minimum 1x 45 perc
zenekar, kórus minimum 9 fő; improvizáció, kamarazene: 2-8 fő

Korrepetíció (zongorakíséret): a teljes képzési idő alatt a kötelező hangszerhez szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás ideje az Ek.1-2. és 1. évfolyamban 5 perc, a továbbiakban minden évfolyamban 10 perc (kivéve csembaló, zongora, orgona, gitár tantárgyak)

ZENEMŰVÉSZETI ÁG – NÉPZENE

Tanszakok és tantárgyak
Vonós és tekerő tanszak tantárgyai: népi hegedű, népi brácsa, népi bőgő/cselló, tekerő
Fúvós tanszaktantárgyai: népi furulyák, duda, népi klarinét/tárogató
Pengetős tanszak tantárgyai: citera, tamburák, koboz
Akkordikus tanszak tantárgyai: népi cimbalom, népi harmonika
Vokális tanszak: népi ének
Zeneismeret tanszak tantárgyai: népzenei ismeretek, néprajz, szolfézs kötelező, szolfézs
Kamarazene tanszak tantárgyai: népi kamarazene (a tantárgy magába foglalja a hangszeres és vokális társaszenét), népi zenekar

Hangszeres és vokális tanszakok - egyéni képzés

„A" TAGOZAT
Főtárgy: hangszeres és vokális tanszakok
Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező[8], népzenei ismeretek
Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, népzenei ismeretek, néprajz[9], második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar.
Választható tantárgy: szolfézs, népzenei ismeretek, néprajz, második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar, vagy a klasszikus zene tantervi programjainak tantárgyai
Korrepetíció (népi hangszeres, vagy zongora kíséret): a hangszeres és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

Óraterv

	Évfolyamok

[8] *Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit és a szolfézs kötelező tárgyból előrehozott alapvizsgát tett , akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül körül köteles egyet felvenni.*
[9] *A néprajz kötelezően választható tantárgyként csak az alapfok 5. évfolyamtól tanulható.*

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

Tantárgy	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma:
(2)+6+4 évfolyam: népi hegedű, népi brácsa, népi bőgő/cselló, tekerő, népi furulyák, duda, népi klarinét/tárogató, citera, tamburák, népi cimbalom, koboz, népi harmonika, népi ének,

Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.
A tanszakok kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevétele mellett a tanuló más tanszak, illetve művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama:
Főtárgy: „A" tagozaton minimum 2x30 perc (egyéni)
Kötelező tantárgy: „A" tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc (csoportos)
Kötelezően választható tantárgy: 5-10. évfolyamig
Csoportos tantárgy: minimum 2x 45 perc
zenekar: minimum 9 fő; kamarazene: 2-8 fő
Választható tantárgy: Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.
A korrepetíció ideje: A teljes képzési időben minimum 10 perc

„B" tagozat
Főtárgy: hangszeres és vokális tanszakok - az alapfok 2. évfolyamától javasolt
Kötelező tantárgy: szolfézs
Kötelezően választható tantárgy: zongora
Választható tantárgyak: népzenei ismeretek, néprajz, második hangszer, népi ének
Korrepetíció (népi hangszeres vagy zongora kíséret): a hangszeres és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy				1	1	1	1	1	1	1	1	1
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	(0-2)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	(4-6)	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6

A képzés évfolyamainak száma:
(2+1)+5+4 évfolyam: népi hegedű, népi brácsa, népi bőgő/cselló, tekerő, népi furulyák, duda, népi klarinét/tárogató, citera, tamburák, koboz, népi cimbalom, népi harmonika, népi ének

A tanítási órák időtartama:
Főtárgy: minimum 2x45 perc (egyéni)
Kötelező tantárgy: minimum 2x45 perc (csoportos)
Kötelezően választható tantárgy:
Egyéni tantárgy: minimum 1x45 perc
Választható tantárgy: a képzés teljes idejében 1 tantárgy
Egyéni tantárgy minimum 1x45 perc
Csoportos tantárgy: minimum 1x45 perc
A korrepetíció ideje: A teljes képzési időben minimum 10 perc

Kamarazene tanszak - csoportos képzés

„A" TAGOZAT
Főtárgy: kamarazene
Kötelező tantárgy: népi hangszeres, vagy vokális tantárgy
Kötelezően választható tantárgy: zongora kötelező, második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar, népzenei ismeretek, néprajz, szolfézs
Választható tantárgy: második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar, valamint a klasszikus zene tantervi programjainak tantárgyai

Óraterv 2.

Tantárgy	Évfolyamok					
	Alapfok		Továbbképző			
	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	2	2	2	2	2	2
Összes óra:	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma:
(2+4)+2+4 évfolyam: kamarazene

A kamarazene tantárgyak főtárgyként vagy kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulhatók.
A kamarazene, népi zenekar, népi ének csoportos tárgyként, ill. a klasszikus zenei tárgyak közül a kórus választható tantárgyként, a tanuló képessége, megszerzett tudása szerint, felvehető az alapfokú évfolyamon is.

A tanítási órák időtartama:
Főtárgy: „A" tagozaton - minimum 2x45 perc
Kötelező tantárgy:
Egyéni tantárgy: minimum 1x45 perc

Kötelezően választható tantárgy:
Egyéni tantárgy: minimum 1x45 perc
Csoportos tantárgy: minimum 1x45 perc
Választható tantárgy:
Egyéni tantárgy: minimum 1x45 perc
Csoportos tantárgy: minimum 1x45 perc

KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI ÁG

A képző- és iparművészet műfaj képzési szerkezete
TANSZAKOK
A képző- és iparművészet műfaj közös tanszaka az előképző 1–2. évfolyamokon és az alapfok 1–3. évfolyamain:

- képzőművészeti tanszak

A képző- és iparművészet műfaj hat egyedi szakmai tanszaka az alapfok 4. évfolyamától a továbbképző 10. évfolyamáig:

- fém- és zománcműves tanszak
- fotó és film tanszak
- grafika és festészet tanszak
- környezet- és kézműveskultúra tanszak
- szobrászat és kerámia tanszak
- textil- és bőrműves tanszak

Az előképző, az alapfok és a továbbképző évfolyamok tantárgyi felépítése
Főtárgyak
Előképző 1**–**2. évfolyam / *alkotójátékok*
Alapfok 1–3. évfolyam / *rajz-festés alapjai*
Kötelező tárgy
Alapfok 1–6. és a továbbképző 7–10. évfolyam / *vizuális alkotógyakorlat*
Főtárgyak az egyedi szakmai tanszakokon
Alapfok 4–6. és a továbbképző 10. évfolyamáig

- Fém- és zománcműves tanszak / fém- és zománcműves műhelygyakorlat
- Fotó és film tanszak / fotó és film műhelygyakorlat
- Grafika és festészet tanszak / grafika és festészet műhelygyakorlat
- Környezet- és kézműves kultúra tanszak / környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat
- Szobrászat és kerámia tanszak / szobrászat és kerámia műhelygyakorlat
- Textil- és bőrműves tanszak / textil- és bőrműves műhelygyakorlat

Választható tantárgyak
Előképző 1–2. és az alapképző 1–2. évfolyam / *népi játékok*
Alapfok 3–6. és továbbképző 7–10. évfolyam / *művészettörténet*
Óraterv
A) KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZET MŰFAJ

Tanszakok	***Képzőművészeti tanszak***					***Egyedi szakmai tanszakok***						
Évfolyamok	**Előképző (E)**		**Alapfok évfolyamok (A)**						**Továbbképző évfolyamok (T)**			
	(1.)	**(2.)**	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**

Főtárgyak	***alkotójátékok***	*2–4*	*2– 4*										
	rajz-festés alapjai			*2*	*2*	*2*							
	tanszaki műhelygyakorlat						*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*
Kötelező tárgy	***vizuális alkotógyakorlat***			*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*
Választható tantárgyak	***népi játékok vagy más tantárgy***	*(2)*	*(2)*	*(2)*	*(2)*								
	művészettörténet					*(1-2)*	*(1-2)*	*(1-2)*	*(1-2)*	*(1-2)*	*(1-2)*	*(1-2)*	*(1-2)*
Összes tanóra:		*2-(4)*	*2-(4)*	*4-(6)*	*4-(6)*	*4-(6)*	*4-(6)*	*4-(6)*	*4-(6)*	*4-(6)*	*4-(6)*	*4-(6)*	*4-(6)*

A tanítási órák időtartama: 45 perc
Az „Összes óra” rovatban az első szám a heti minimális óraszámot jelöli, a második szám a szakmai program megvalósítása során az egyéni, páros, kis és nagy csoportos tehetséggondozás számára is időkeretet biztosít.
Az összevont osztályok működéséből következően, valamint az integrált óraszervezés lehetőségét figyelembe véve a tanéven belül a tantárgyi óraszámok átcsoportosíthatók.
A tanuló az iskolában rendelkezésre álló lehetőségeken belül, a heti 6 órás időkeretben jelentkezhet más választható tantárgy képzésére is a képző- és iparművészeti ág, illetve más művészeti ág tantárgyai közül.

TÁNCMŰVÉSZETI ÁG – NÉPTÁNC

Tantárgyak
Főtárgy
Népi játék (1-2. előképző évfolyamon)
Néptánc (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)
Kötelező tantárgy
Folklórismeret (3-6. alapfokú évfolyamon) önálló tantárgyként, **vagy**
Folklórismeret a néptánc tantárgyhoz kapcsolódóan, tantárgyi integrációban is tanítható
Kötelezően választható tantárgyak az összevont osztályokban
Folklórismeret önálló tantárgyként, **vagy**
Folklórismeret a néptánc tantárgyhoz kapcsolódóan, tantárgyi integrációban is tanítható
Választható tantárgyak
Népi játék (1-2. előképző évfolyamon)
Néptánc (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)

Népzenei alapismeretek (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)
Táncjelírás-olvasás (9-10. továbbképző évfolyamon)
Folklórismeret a néptánc tantárgyhoz integráltan (7-8. továbbképző évfolyamon)
Tánctörténet (9-10. továbbképző évfolyamon)

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző (E)		Alapfok (A)						Továbbképző (T)			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	3-4	3-4	3-**(4)**	3-**(4)**	3-**(4)**	3-**(4)**	3**-(4)**	3-(4)	3-(4)	3-(4)
Kötelező tantárgy					1-**(0)**	1-**(0)**	1-**(0)**	1-**(0)**				
Kötelezően választható tantárgy												
Választható tantárgy	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	**(1)-**2	**(1)** -2	**(1)-**2	**(1)-**2
Összes óra:	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Az Összes óra rovatában az első szám a heti minimális óraszámot jelöli, a második szám a szakmai program megvalósítása során az egyéni, páros, kis-és nagycsoportos tehetséggondozás számára is időkeretet biztosít.

Az összevont osztályok működéséből következően, valamint az integrált óraszervezés lehetőségét figyelembe véve a tantárgyi óraszámok tanéven belül átcsoportosíthatók.

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

A tanszakok kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevétele mellett a tanuló más tanszak vagy művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama: 45 perc

8. számú melléklet: AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA VIZSGASZABÁLYZATA

A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei

A tanuló az alapfokú és továbbképző tanulmányi szakaszok végén művészeti alap- és záróvizsgát tehet. A továbbképző évfolyamain az a tanuló tanulhat tovább, aki sikeres művészeti alapvizsgát tett. A vizsga eljárásrendjét, módját, a vizsga tételsorait az iskola határozza meg önálló szabályzatban, vagy a helyi tanterv részeként.

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett.
Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett. Az alapfokú művészeti vizsga, záróvizsga az adott tanév végi vizsgával összevontan is megszervezhető.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, az erre épülő konkrét vizsgafeladatokat az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni. Amennyiben elméleti tantárgyból is kötelező vizsgát tenni, az iskola a helyi szabályozása szerint határozza meg, hogy az írásban, vagy szóban történik. A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása.
A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá, amennyiben az nem felel meg a követelményeknek, átdolgoztathatja. A vizsga tantárgyait a művészeti ágak és ezen belül tanszakok - főtárgyai és kötelezően választható, vagy választható tárgyai alkotják. A művészeti záróvizsga elméleti feladatai a főtárgyhoz, vagy a kötelezően választható tárgyhoz kapcsolódó elméleti témakörökből is összeállíthatók.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet elérte.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és a záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.
A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a gyakorlati tantárgyból kapott osztályzat a döntő.
Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.
Sikertelen a művészeti alapvizsga, illetve a záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

ALAPFOKÚ NÉPTÁNCOKTATÁS

A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

A vizsga részei
A vizsga gyakorlati és elméleti részből áll

A vizsga tantárgyai
- Néptánc
- Folklórismeret

A néptánc vizsga módja és időtartama
Csoportban 5-10 perc, gyakorlati vizsga, továbbá
Egyénenként, illetve párban: 2-3 perc, gyakorlati vizsga

A néptánc vizsga tartalma
Koreográfia: a szaktanár által meghatározott egy vagy két tanult koreográfia (koreográfia részlet, folyamat) csoportos bemutatása.
Improvizáció: A három táncdialektusból választott, a helyi tantervben szereplő tájegységek tanult táncaiból a nemének megfelelő szerepben kettő előadása kis csoportban (maximum 3 pár) illetve egyénenként vagy párban. Az egyiket a vizsgázók, a másikat a vizsgáztatók választják - a két tánc ne legyen ugyanabból a dialektusból.

A vizsga értékelése
Csoportban: a koreográfia ismerete, együttműködés a partnerekkel, színpadi jelenlét
Egyénileg: a tanult táncanyag tudatos alkalmazása az improvizáció során, a táncos mozgás és a zene illeszkedése, a partneri kapcsolat, páros viszony kialakítása, előadásmód

A folklórismeret vizsga módja és időtartama
Írásbeli vizsga csoportban 30-40 perc, **vagy**
Szóbeli vizsga, egyénileg, 5-8 perc

A folklórismeret vizsga tartalma
Az írásbeli vizsgateszt, vagy a vizsga feladatlapja, a tanultak felidézését, alkalmazását, értelmezését, valamint problémamegoldást, néhány mondatos értelmező választ igénylő feladatokat tartalmaz.
A szóbeli vizsgán a tanulók egy a tétel kihúzása és kidolgozása után önállóan számolnak be tudásukról.

Választható témakörök
- Jeles napok
- Munkavégző ünnepek
- Emberélet forduló

A vizsga értékelése
Írásbeli vizsga
- A feladatsort vagy a tesztet az intézmény pedagógusai javítókulcs szerint javítják és pontozzák.
- Az osztályzatra a pontok alapján a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

Szóbeli vizsga

- A tanuló feleletének tartalmi és formai szempontok alapján történő értékelése.
- Az osztályzatra a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

A MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

A vizsga részei
A vizsga gyakorlati és elméleti részből áll

A vizsga tantárgyai
Néptánc gyakorlat és elmélet
Választható vizsgatárgyak: folklórismeret, **vagy** tánctörténet

A néptánc vizsga módja és időtartama
Egyénenként, illetve párban: 8-10 perc, gyakorlati vizsga

A néptánc vizsga tartalma
A helyi tantervben meghatározott tájegységek táncrendjeiből a szaktanár állít össze tételsort
A tételsor legalább négy táncrendet tartalmaz, melyből a vizsgázó a nemének megfelelő szerepben improvizál
Először a kihúzott tétel szerint, majd a vizsgázó által meghatározott táncrend szerint kell a táncokat bemutatni
A tájegység táncrendjén kívül ismerniük kell még a tánctípusok nevét, a kísérő zenekari felállást, a jellegzetes viseleteket

A vizsga értékelése

- a táncrend ismerete, stílusos előadása,
- a tánc szerkezetének ismerete az improvizáció során,
- a tánc ritmikai, dinamikai, plasztikai megformálása,
- a táncos mozgás és a zene illeszkedése,
- a táncrendhez kapcsolódó táncfolklorisztikai ismeretek

A folklórismeret, vagy tánctörténet vizsga módja és ideje
Írásbeli vizsga csoportban, 30-40 perc, elméleti vizsga, **vagy**
Szóbeli vizsga egyénileg, 5-8 perc, elméleti vizsga

A folklórismeret, vagy tánctörténet vizsga tartalma (választható vizsgatárgyak)
Az írásbeli vizsgateszt, vagy a vizsga feladatlapja, a tanultak felidézését, alkalmazását, értelmezését, valamint problémamegoldást, néhány mondatos értelmező választ igénylő feladatokat tartalmaz.
A szóbeli vizsgán a tanulók a tétel kihúzása és kidolgozása után önállóan számolnak be tudásukról.

Választható témakörök folklórismeret tantárgyból

- Jeles napok
- Munkavégző ünnepek
- Emberélet fordulói

Választható témakörök tánctörténet tantárgyból

- Az őskor táncművészete

- A középkor jellemző táncformái
- A reneszánsz és barokk kor táncélete
- A romantika
- A reformkor táncélete
- A XX. század táncélete
- Gyöngyösbokréta mozgalom
- Amatőr és hivatásos együttesek Magyarországon
- Hazánk jeles alkotói és műveik

A vizsga értékelése
Írásbeli vizsga

- A feladatsort vagy a tesztet az intézmény pedagógusai javítókulcs szerint javítják és pontozzák.
- Az osztályzatra a helyi tantervben meghatározott formák szerint a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

Szóbeli vizsga

- A tananyagtartalom elsajátításának mértéke
- Az összefüggések ismerete
- A szakmai kommunikáció fejlettsége
- Az osztályzatra a helyi tantervben meghatározott formák szerint a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI VIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA TANTÁRGYAK A KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZET OKTATÁSBAN:

Képző- és iparművészet műfaj
művészeti alapvizsga és záróvizsga tantárgyai
A művészeti alap- és záróvizsga követelményeit az egyes tantárgyi programok záró szakasza tartalmazza.

Az alapfokú művészeti vizsga és záróvizsga tantárgyak a képző- és iparművészet oktatásban:
vizuális alkotógyakorlat
tanszaki műhelygyakorlat:
grafika és festészet tanszak: *grafika és festészet műhelygyakorlat*
környezet- és kézműves kultúra tanszak: *környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat*

Választott tantárgyi vizsga:
művészettörténet

A Vizuális alkotógyakorlat tantárgy művészeti alapvizsga követelménye
Az alapvizsga részei
Az alapvizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészből áll.
A gyakorlati vizsga tárgya és időtartama:
a vizuális alkotógyakorlat tantárgy alapfokú évfolyamain készült tanulói munkákból válogatott portfólió összeállítása tanári segítséggel, a vizsgát megelőző félévben

- *a portfólió bemutatása (témák, technikák, személyes gondolatok – alkotói/tervezési folyamatok) – maximum 15 perc*

Az alapvizsga tartalma
A portfóliót a tanuló úgy állítja össze, hogy a 7−10 db-os válogatásból mérhető legyen a tervező-, alkotó-, konstruáló, tárgykészítő képessége. A válogatás tükrözze a tanuló megszerzett tudását a vizuális művészet műfaji sajátosságairól, anyagairól, alkotói módszereiről. A portfólió mutassa be a tanuló vizuális alkotói jártasságát, szakmai tudását.

Az alapvizsga értékelése
A vizuális alkotógyakorlat művészeti alapvizsga értékelésének szempontjai:
a gondolati tartalomnak megfelelő koncepció és tervezés
a síkbeli, a plasztikai és tárgyformáló ismeretek gyakorlati alkalmazása
a tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő kifejezőképesség
a témák ötletes feldolgozása, az alkotások egyedisége
a kiválogatott alkotások igényessége, összhatása
a bemutatás tartalma, előadásmódja

A *vizuális alkotógyakorlat tantárgy* művészeti záróvizsga követelménye
A záróvizsga részei
A záróvizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.
A záróvizsga tárgya és időtartama:

- a vizuális alkotógyakorlat tantárgy
- a továbbképző évfolyamokon készült tanulói munkák válogatott anyagának (portfólió) összeállítása tanári segítséggel, a vizsgát megelőző félévben
- a portfólió bemutatása (témák, technikák, személyes gondolatok – koncepció, alkotói / tervezési folyamatok) – maximum 15 perc

A záróvizsga tartalma
A portfóliót a tanuló úgy állítja össze, hogy a kb. 10-15 db-os válogatásból mérhető legyen a tervező-, alkotó-, konstruáló, tárgykészítő képessége. A válogatás tükrözze a tanuló megszerzett tudását a vizuális művészet műfaji sajátosságairól, anyagairól, alkotói módszereiről. A portfólió mutassa be a tanuló vizuális alkotói-technikai jártasságát, szakmai tudását, művészeti igényességét, önállóságát.

A záróvizsga értékelése
A vizuális alkotógyakorlat záróvizsga értékelésének szempontjai:

- a gondolati tartalomnak megfelelő koncepció és tervezés
- a tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő megjelenítő- és kifejezőkészség
- a használt vizuális technikák és eljárások alkalmazási szintje
- a témák ötletes feldolgozása, az alkotások egyedisége
- a kiválogatott munkák egyedisége, igényessége
- a bemutatás tartalma, előadásmódja
- a megfogalmazás szakszerűsége, pontossága

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

A *grafika és festészet tanszak* művészeti alapvizsga követelménye

Az alapvizsga részei

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.
A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama: *grafika és festészet műhelygyakorlat*

- grafika vagy kép, képsorozat, képtárgy készítése a vizsgát megelőző félévben
- a vizsgatárgy szóbeli bemutatása (téma, tervezés, technika, személyes gondolatok), maximum: 15 perc

Az alapvizsga tartalma

A választható vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező- és képalkotó képessége. A megvalósítás tükrözze a tanuló megszerzett ismereteit a grafika és festészet anyagairól, műfaji sajátosságairól. A létrehozott grafika, kép, képtárgy, képsorozat mutassa be a tanuló grafikai és festészeti jártasságát, szakmai tudását.

Az alapvizsga értékelése

A grafika és festészet műhelygyakorlat alapfokú művészeti vizsga értékelésének szempontjai:

- a gondolati tartalomnak megfelelő koncepció és tervezés
- a grafikai és festészeti ismeretek gyakorlati alkalmazása
- a tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő kifejezőképesség
- a téma ötletes feldolgozása, az alkotás egyedisége
- az elkészült alkotás/alkotások igényessége, összhatása
- a bemutatás tartalma, előadásmódja

A *grafika és festészet tanszak* művészeti záróvizsga követelménye

A záróvizsga részei

A záróvizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.
A záróvizsga tantárgya és időtartama: *grafika és festészet műhelygyakorlat*

- tervezés, koncepció: 45 perc
- alkotás *(a tanuló által választott technikával)*: 180 perc
- a szóbeli bemutató időtartama: maximum 15 perc

A záróvizsga tartalma

A választható grafikai vagy festészeti vizsgafeladatokat az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező-, illetve képalkotó képessége. A megvalósítás tükrözze a tanuló ismereteit a grafika vagy festészet anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről. A létrehozott grafikai terv, kép, képtárgy, képsorozat mutassa be a tanuló vizuális, grafikai, illetve festészeti jártasságát, tudását, művészeti igényességét.

A záróvizsga értékelése

- A gyakorlati vizsga értékelése:
- a gondolati tartalomnak megfelelő koncepció és tervezés
- a tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő megjelenítő- és kifejezőkészség
- a használt vizuális technikák és eljárások alkalmazási szintje
- a téma ötletes feldolgozása, az alkotás egyedisége
- az elkészült munka összhangja
- a bemutatás tartalma, előadásmódja

- a megfogalmazás szakszerűsége, pontossága

A *KÖRNYEZET- ÉS KÉZMŰVES KULTÚRA MŰHELYGYAKORLAT* MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA KÖVETELMÉNYE

A *Környezet- és kézműveskultúra tanszak* művészeti alapvizsga követelménye

Az alapvizsga részei

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.
A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama: *környezet- és kézműveskultúra műhelygyakorlat*

- tárgyalkotás választott anyaggal és technikával, a vizsgát megelőző félévben
- a vizsgatárgy tervezésének, elkészítési technikájának szóbeli beszámolója: maximum 15 perc

Az alapvizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező-, tárgyalkotó képessége. A tervezési feladat tükrözze a tanuló gondolati tartalomnak megfelelő képalkotó és tervezőkészségét, a környezet- és kézműves kultúra anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismereteit. A megvalósított tárgy mutassa be a tanuló technikai jártasságát, szakmai tudását.

Az alapvizsga értékelése

A környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat alapvizsga értékelésének általános szempontjai:

- a gondolati tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő átíró-, tervező-, formaalkotó, felület- és díszítményalakító képesség
- környezet- és kézműveskultúra alapismeret
- anyag- és eszközhasználat
- az elkészített tárgy igényessége, összhatása
- a bemutatás tartalma, előadásmódja

A *környezet- és kézműveskultúra tanszak* művészeti záróvizsga követelménye

A záróvizsga részei

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.
A gyakorlati vizsga tantárgya: *környezet- és kézműveskultúra műhelygyakorlat*
A gyakorlati vizsga időtartama:

- tervezési feladat: 45 perc
- tárgyalkotás: 180 perc
- a szóbeli bemutató időtartama: maximum 15 perc

A záróvizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező- és tárgyalkotó képessége. A terv tükrözze a tanuló látványértelmező, gondolati tartalomnak megfelelő elemző, átíró-, képalkotó, tervezőkészségét, a környezet- és kézműves kultúra anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismereteit. A megvalósított tárgy mutassa be a tanuló technikai jártasságát, mesterségbeli tudását, művészeti igényességét.

A záróvizsga értékelése

A gyakorlati vizsga értékelése

- a gondolati tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő megjelenítő, átíró-, kifejezőkészség
- problémamegoldó tárgytervezői viszonyulás
- a terv tartalmi és formai megoldása
- a környezet- és kézműves kultúra ismeretek gyakorlati alkalmazása
- anyag- és eszközhasználat
- a forma és díszítmény összhangja, a vizsgamunka összhatása, esztétikuma

A szóbeli bemutató értékelése

- a vizsgatárgy technikájának bemutatása és elhelyezése a követelményekben, meghatározott elméleti tananyag ismeretében
- a megfogalmazás szakszerűsége, pontossága

ZENEMŰVÉSZET

KLASSZIKUS ZENE

AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI VIZSGA TANTÁRGYAI

Az alapfokú művészeti vizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapfokú művészeti vizsgán az „A" tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B" tagozatos tanulók, valamint zeneelmélet főtanszakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát minden tanulónak kell tennie.

1. írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A" tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet
Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B" tagozat: szolfézs
Kamarazene főtárgy („A" tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A" tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet
Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B" tagozat: szolfézs
Kamarazene főtárgy („A" tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A" és „B" tagozat, kamarazene főtárgy („A" tagozat): főtárgy

A MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA TANTÁRGYAI

A záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. A záróvizsgán az „A" tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A. „B" tagozatos, valamint zeneelmélet főtanszakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát minden tanulónak kell tennie. A művészeti záróvizsga elméleti feladatai a főtárgyhoz, vagy a kötelezően választható tárgyhoz kapcsolódó elméleti témakörökből is összeállíthatók.

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

1. Írásbeli vizsga tantárgya:
Hangszeres tanszakok „A" tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet, vagy a főtárgyhoz kapcsolódó elméleti témakörökből összeállított feladatsor
Hangszeres tanszakok „B" tagozat: szolfézs
Kamarazene főtárgy („A" tagozat): ha a tanuló szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya
Hangszeres tanszakok „A" tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet, vagy a főtárgyhoz kapcsolódó elméleti témakörökből összeállított feladatsor
Hangszeres tanszakok „B" tagozat: szolfézs
Kamarazene főtárgy („A" tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya:
Hangszeres tanszakok „A" és „B" tagozat, kamarazene főtárgy („A" tagozat): főtárgy

A vizsgák ideje:
Hangszeres főtárgyak
Gyakorlati vizsga „A" tagozat minimum 10 perc „B" tagozat minimum 10 perc
Elméleti tantárgyak
„A" tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc
„B" tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Ha a tanuló az elméleti vizsgán a főtárgyhoz kapcsolódó témakörök feladataiból összeállított kérdések alapján ad számot tudásáról, a vizsga időtartama („A" tagozat)
Elméleti vizsga, írásbeli: minimum 45 perc, vagy szóbeli minimum 10 perc
Kamarazene főtárgy („A" tagozat)
Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

NÉPZENE

AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI VIZSGA TANTÁRGYAI

Az alapfokú művészeti vizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapfokú művészeti vizsga az „A" tagozatos tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között. A „B" tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező.

1. Az elméleti írásbeli vizsga tantárgya és időtartama
Népi hangszer, népi ének, kamarazene főtárgy „A" tagozat: szolfézs kötelező, szolfézs, vagy népzenei ismeretek, vagy néprajz
Népzenei ismeretek, néprajz főtárgy: népzenei ismeretek, illetve néprajz
Népi hangszer, népi ének főtárgy „B" tagozat: szolfézs
Az írásbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból minimum 45 perc.

2. Az elméleti szóbeli vizsga tantárgya és időtartama
Népi hangszer, népi ének, kamrazene főtárgy „A" tagozat: szolfézs kötelező, szolfézs, vagy népzenei ismeretek, vagy néprajz

Népzenei ismeretek, néprajz főtárgy: néprajz, illetve népzenei ismeretek
A szóbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból minimum 10 perc
Népi hangszer, népi ének főtárgy „B" tagozat: szolfézs
A szóbeli vizsga időtartama minimum 15 perc.

3. A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama
Népi hangszer, népi ének főtárgy „A" tagozat: főtárgy
Kamarazene főtárgy „A" tagozat: főtárgy Néprajz,
Népzenei ismeretek főtárgy: kötelező hangszer
A gyakorlati vizsga időtartama minimum 10 perc
Népi hangszer, népi ének főtárgy „B" tagozat: főtárgy,
A gyakorlati vizsga időtartama minimum 10 perc

A MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA TANTÁRGYAI

A művészeti záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapfokú művészeti vizsgán az „A" tagozatos tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között. A „B" tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező.

A művészeti záróvizsga elméleti feladatai a főtárgyhoz, vagy a kötelezően választható tárgyhoz kapcsolódó elméleti témakörökből is összeállíthatók.

1. Az elméleti írásbeli vizsga tantárgya és időtartama
Népi hangszer, népi ének, kamrazene főtárgy „A" tagozat: szolfézs, vagy néprajz
Népi hangszer, népi ének főtárgy „B" tagozat: szolfézs
Néprajz főtárgy „A" tagozat: néprajz
Az írásbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból 45 perc.

2. Az elméleti szóbeli vizsga tantárgya és időtartama
Népi hangszer, népi ének, kamrazene főtárgy „A" tagozat: szolfézs, vagy néprajz
Népi hangszer, népi ének főtárgy „B" tagozat: szolfézs
Néprajz főtárgy „A" tagozat: néprajz
A szóbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból minimum 10 perc.

3. A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama
Népi hangszer, népi ének főtárgy „A" tagozat: főtárgy
Kamarazene főtárgy „A" tagozat: főtárgy
Néprajz főtárgy „A" tagozat: kötelező hangszer
Népi hangszer, népi ének főtárgy „B" tagozat: főtárgy
A gyakorlati vizsga időtartama minimum 10 perc.

Ha a tanuló az elméleti vizsgán a főtárgyhoz kapcsolódó témakörök feladataiból összeállított kérdések alapján ad számot tudásáról, a vizsga időtartama („A" tagozat)
Elméleti vizsga, írásbeli: minimum 45 perc, vagy szóbeli minimum 10 perc

Előrehozott vizsga
Az alapfokú művészeti iskola tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

Előrehozott alapfokú művészeti vizsga, illetve művészeti záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés
Mentesülhet az adott tantárgyból az alapfokú művészeti vizsga, illetve a művészeti záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként - az adott tanévben döntőbe került.
Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett alapfokú művészeti vizsgával, illetve a művészeti záróvizsgával, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

Legitimációs záradék

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése szerint a pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az igazgató hagyja jóvá.

A Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola, Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium 2026/2027. tanévtől hatályos Pedagógiai Programját az intézmény nevelőtestülete, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) alapján elfogadja.

Budapest, 2026. augusztus 27.

.....
nevelőtestületi tag

A Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola, Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium 2026/2027. tanévtől hatályos Pedagógiai Programját az intézmény főigazgatója, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) alapján jóváhagyja.

Budapest, 2026. augusztus 27.

.....
iskola főigazgatója

A Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola, Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium 2026/2027. tanévtől hatályos Pedagógiai Programját az intézmény szakmai munkaközösségei, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 118. § (3) bekezdés a) pontja alapján, véleményezték.

Budapest, 2026. augusztus 27.

.....
munkaközösség-vezető

.....
munkaközösség-vezető

.....
munkaközösség-vezető

.....
munkaközösség-vezető

.....
tanszakvezető

.....
munkaközösség-vezető

.....
munkaközösség-vezető

.....
munkaközösség-vezető

.....
tanszakvezető

.....
tanszakvezető

A Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola, Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium diákönkormányzata az intézmény 2026/2027. tanévtől hatályos Pedagógia Programját véleményezte.

Budapest, 2026. augusztus 27.

.....
DÖK vezetője

.....
DÖK segítő pedagógus

A Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola, Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium szülői szervezete az intézmény 2026/2027. tanévtől hatályos Pedagógiai Programját véleményezte.

Budapest, 2026. augusztus 27.

.....
szülői szervezet elnöke

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
www.wardmaria.hu

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése szerint a Pedagógiai Program azon elemei tekintetében, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul a fenntartó egyetértési jogot gyakorol.
A Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola, Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium 2026/2027. tanévtől hatályos Pedagógiai Programjához a fenntartó Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság (9090 Pannonhalma, Várkerület 1.) képviseletében eljárva, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 83. § (2) bekezdés g) pontja alapján, egyetértésemet adom.

Pannonhalma, 2026. augusztus 31.

Hortobágyi T. Cirill
főapát